

YLIVIESKA

TALOUSSUUNNITELMA

Talousarvio 2019

Taloussuunnitelma 2020– 2022

Kaupunginhallitus 26.11.2018

Kaupunginvaltuusto 10.12.2018

SISÄLLYSLUETTELO

1. VISIO JA STRATEGIA	1
2. YLEISET LÄHTÖKOHDAT	3
2.1 VÄESTÖ	4
2.2 TYÖLLISYYS JA TYÖPAIKAT	9
2.3 ASUMINEN	10
2.4 HENKILÖSTÖ	11
3. TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT	16
3.1 YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS	17
3.2 KUNTATALOUS	18
3.3 SOTE- JA MAAKUNTAUUDISTUS	19
3.4 YLIVIESKAN KAUPUNGIN TALOUS	19
3.5 TULO- JA MENOPERUSTEET	23
3.6 TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN RAKENNE	26
3.7 TALOUSARVION SITOVIUS	27
3.8 TALouden KEHITYS JA MUUTOKSET	28
3.9 KUNTALAIN 110 §:N MUKAINEN TOIMENPIDEOHJELMA	31
4. KÄYTTÖTALOUSOSA	32
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	33
<i>Vaalit</i>	33
TARKASTUSLAUTAKUNTA	34
<i>Tarkastustoiminta</i>	34
KAUPUNGINHALLITUS	36
<i>Hallintopalvelut</i>	36
<i>Elinkeinopalvelut</i>	40
<i>Pelastuspalvelut (kaupungin osuus)</i>	44
<i>Peruspalvelukuntayhtymä Kallion oma toiminta</i>	46
<i>Erikoissairaanhoido (ostettu) / Peruspalvelukuntayhtymä Kallio</i>	49
<i>Muu sosiaali- ja terveydenhuolto</i>	51
PELASTUSLAITOKSEN JOHTOKUNTA	53
<i>Jokilaaksojen pelastuslaitos</i>	53
SIVISTYSLAUTAKUNTA	60
<i>Yleissivistävät koulutuspalvelut</i>	60
<i>Varhaiskasvatuspalvelut</i>	64
<i>Nuorisopalvelut</i>	69
KIRJASTO- JA KULTTUURILAUTAKUNTA	73
<i>Kirjastopalvelut</i>	73
<i>Kulttuuripalvelut</i>	78
MUSIIKKIOPISTON JOHTOKUNTA	83
<i>Musiikkiopiston toiminta</i>	83
KANSALAI SOPISTON JOHTOKUNTA	87
<i>Kansalaisopiston toiminta</i>	87
LIIKUNTALAUTAKUNTA	90
<i>Liikuntapalvelut</i>	90
TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA	95
<i>Tekniset palvelut</i>	95
<i>Viemärlaitos</i>	103
RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	106
<i>Ympäristöpalvelut</i>	106
JÄTELAUTAKUNTA	110
<i>Jätelautakunta</i>	110
5. TULOSLASKELMAOSA	113
6. INVESTOINTIOSA	120
7. RAHOITUSOSA	126

1. VISIO JA STRATEGIA

Ylivieskan kaupungin strategia: Vetovoimainen Ylivieska 2021 – hyvinvointia koko alueelle

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 27.11.2017 Ylivieskan kaupungin päivitetyn strategian Vetovoimainen Ylivieska 2021 – hyvinvointia koko alueelle.

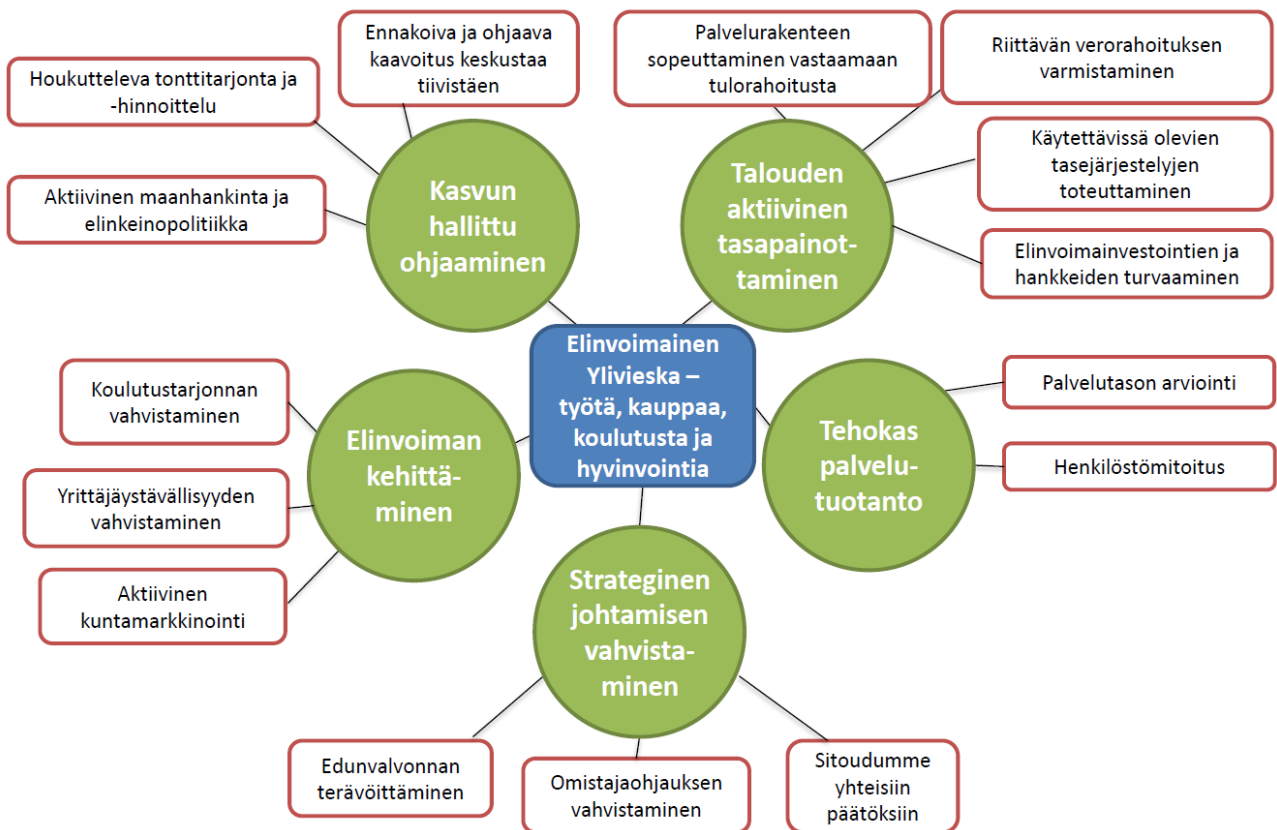
Ylivieskan visio 2021 on: Elinvoimainen Ylivieska – työtä, kauppaa, koulutusta ja hyvinvointia.

Strategia jakautuu viiteen strategiseen näkökulmaan, jotka jäsentävät strategiasisällön. Jokaiselle näkökulmalle on luotu strategian toteutumista osoittavia mittareita, jolloin strategian suorituskyvyn seuranta on mahdollista. Strategiaa seurataan ja päivitetään vuosittain valtuustoseminaareissa.

Strategian keskiössä on talouden tasapainotus. Talouden tasapainotus on välttämätöntä, jotta Ylivieska voi jatkaa itsenäisenä kuntana.

Kaupunkistrategian uusimistyö on meneillään ja se valmistuu 2019.

Ylivieskan strategiakartta

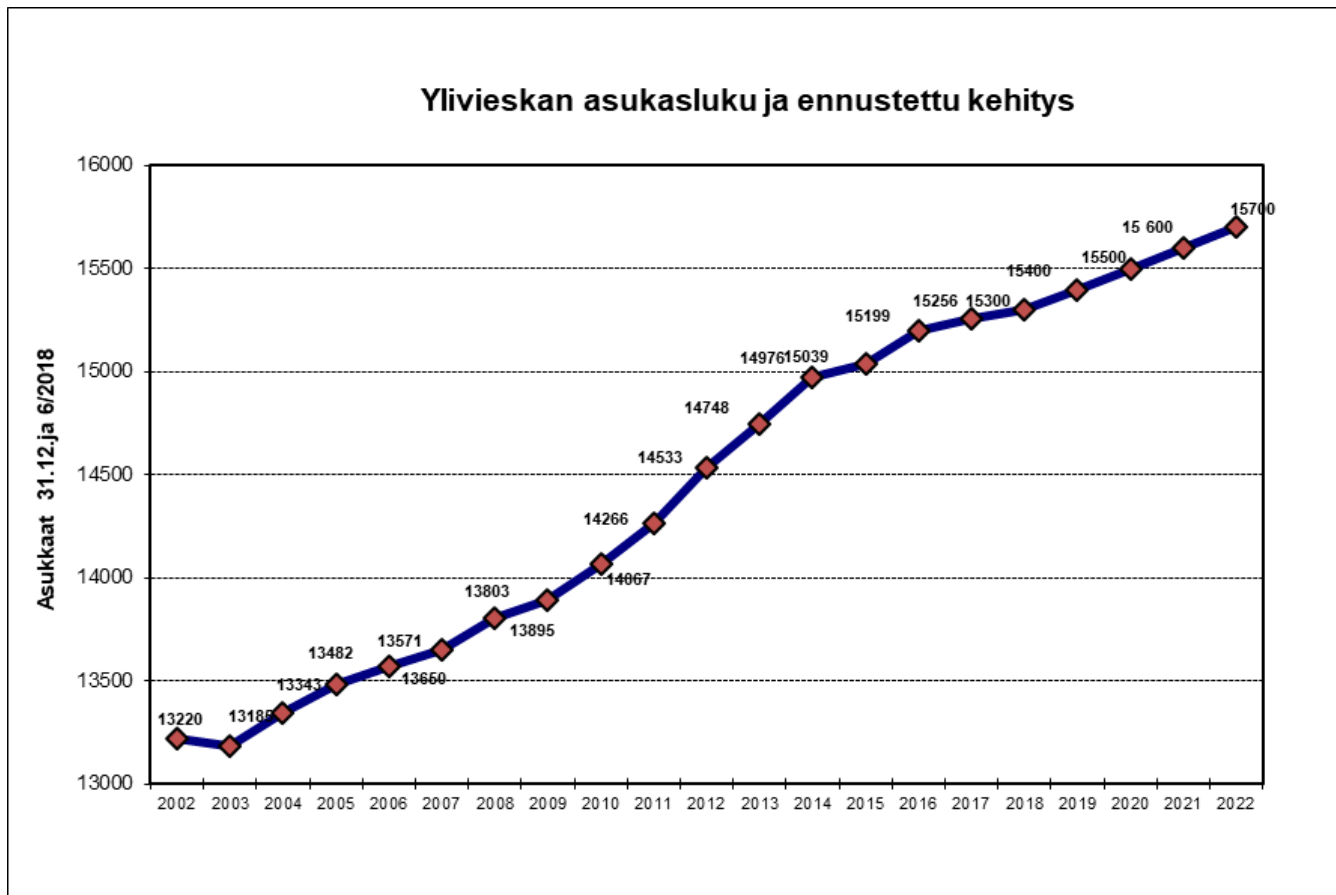
2. YLEISET LÄHTÖKOHDAT

2.1 Väestö

Ylivieskan kaupungin asukasluku oli vuoden 2017 lopussa 15.256. Väkiluku kasvoi edellisestä vuodesta 57 uudella asukkaalla. Vuosina 2012-2014 asukasluku kasvoi yli 200 asukkaalla vuodessa. Vuoden 2018 lopussa ylivieskalaisia arvioidaan olevan noin 15.300.

Tilanne 31.12	Väestö	Muutos	%
1994	13.536	+105	+0,8
1995	13.521	-15	-0,1
1996	13.435	-86	-0,6
1997	13.357	-78	-0,6
1998	13.263	-94	-0,7
1999	13.276	+13	+0,1
2000	13.248	-28	-0,2
2001	13.235	-13	-0,1
2002	13.220	-15	-0,1
2003	13.185	-35	-0,3
2004	13.343	+158	+1,2
2005	13.482	+139	+1,0
2006	13.571	+89	+0,7
2007	13.650	+79	+0,6
2008	13.803	+153	+1,1
2009	13.895	+92	+0,7
2010	14.067	+172	+1,2
2011	14.266	+199	+1,4
2012	14.533	+267	+1,9
2013	14.748	+215	+1,5
2014	14.976	+228	+1,6
2015	15.039	+63	+0,4
2016	15.199	+160	+1,1
2017	15.256	+57	+0,4
e2018	15.300		

Vuosi	Ylivieskan väestötavoite	Tilastokeskus vuodelta 2015
2020	15.500	16.114
2030	17.000	17.397
2040	18.000	18.035

Väestönmuutokset

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Syntyneet	212	216	208	205	225	231	251	213	200	206
Kuolleet	107	99	95	118	103	107	112	104	102	139
Syntyneiden enemmyys	105	117	113	87	122	124	139	109	98	67
Kuntaan muutto	811	820	780	829	947	880	900	890	858	883
Kunnasta muutto	762	845	721	717	802	789	811	936	830	917
Muuttovoitto/-tappio	49	-25	59	112	145	91	89	-46	28	-34
Väestönmuutos	+154	+92	+172	+199	+267	+215	+228	+63	+160	57
Asukasmäärä	13 803	13 895	14 067	14 266	14 533	14 748	14.976	15.039	15.199	15.256

Taulukosta voidaan havaita, että luonnollinen väestönkasvu on säilynyt Ylivieskassa pitkään hyvänä. Vuonna 2017 syntyneiden enemmyys jäi alle sadan. Muuttovoittoa on saatu varsinkin vuosina 2010-2014. Vuosien-2004-2017 väestönlisäys oli keskimäärin 1,1 % vuodessa.

Tehdyn selvityksen mukaan tulomuuttajien ikärakenne oli vuosina 2006-2010 seuraava: lapsia (alle 15 vuotiaita) 14 %, 15-24-vuotiaita 46,8 %, 25-34-vuotiaita 22,1 %, 35-44-vuotiaita 6,8 %, 45-54 vuotiaita 5,2 %, 55-64-vuotiaita 3,3 % ja yli 65-vuotiaita 1,8 %. Neljä viidestä (82,8 %) muuttajista oli alle 35-vuotiaita.

Viime vuosina lapsiperheet ovat selvästi suurimmat väestöryhmät Ylivieskaan muuttavista. Ikäryhmistä 0-10 ja 20-30 -vuotiaat muodostavat yhdessä noin $\frac{2}{3}$ kaikista muuttavista. Ylivieskasta muuttaa eniten pois 15-24 vuotiaista, jotka lähtevät joko opiskelemaan tai saavat työpaikan muualta.

Väestön ikärakenne

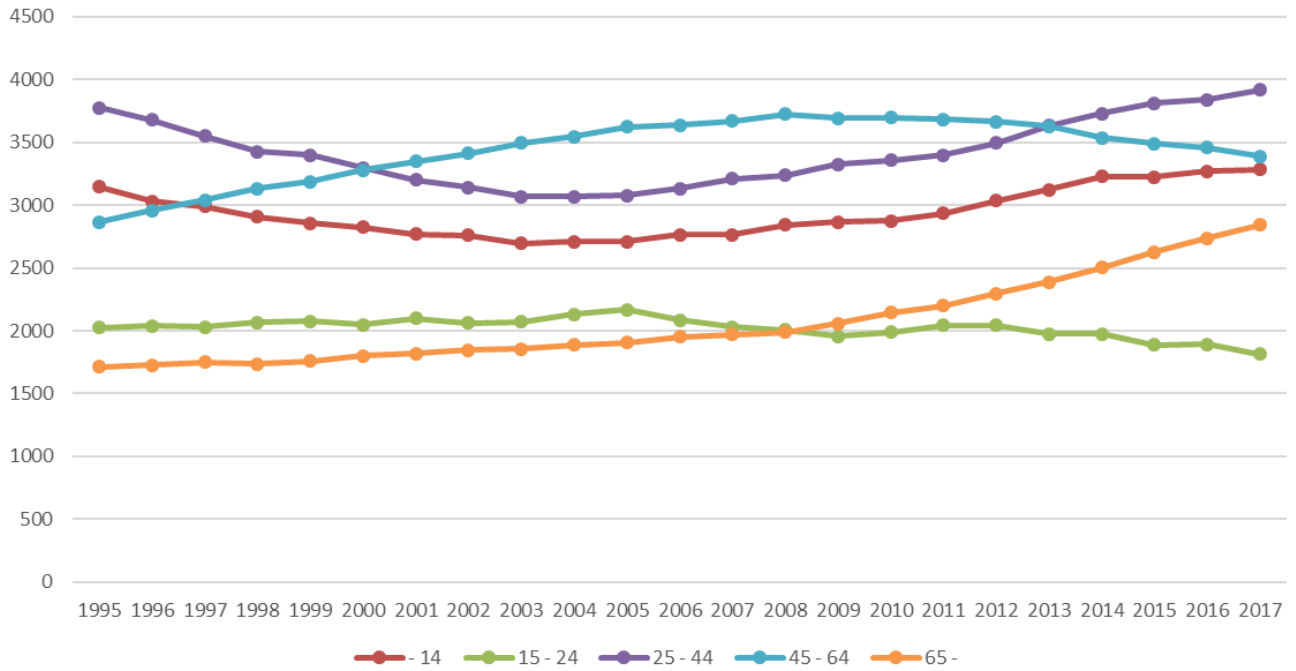
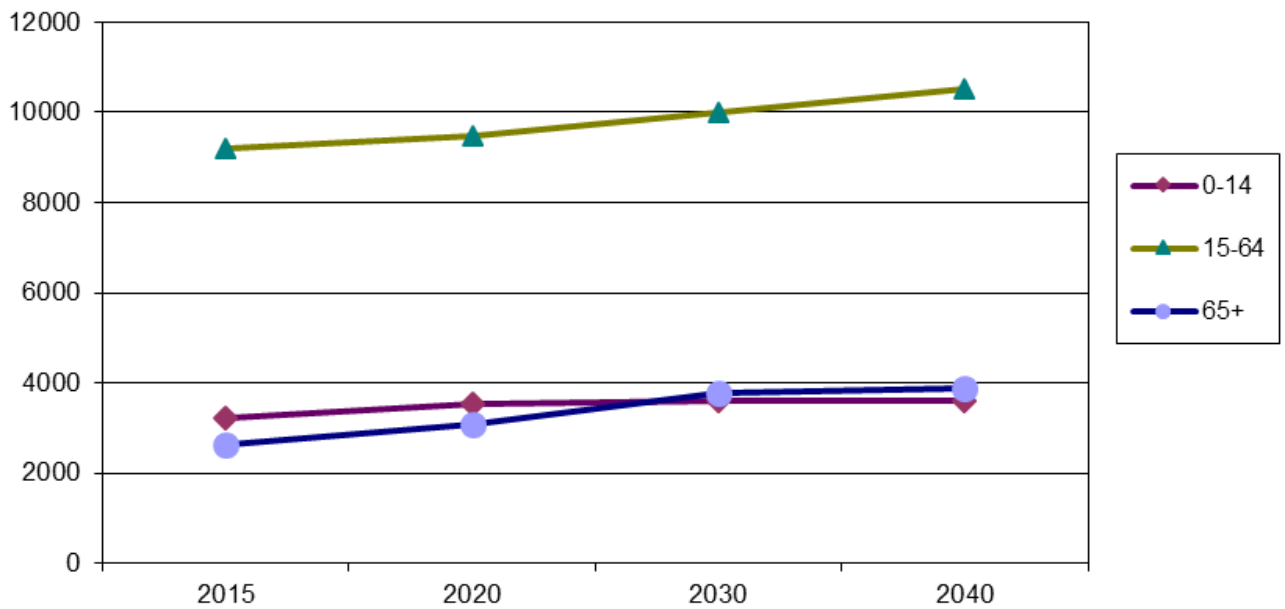
Tilastokeskuksen ennuste väestön ikärakenteen kehityksestä Ylivieskassa on seuraava:

Väestöennuste Ylivieska / Tilastokeskus 2015

Vuosi	Yhteensä	0 - 14 v.	%	15 - 64 v.	%	65 - v.	%
2015	15 039	3 225	21,4	9 187	61,1	2 627	17,5
2020	16 114	3 533	21,9	9 494	58,9	3 087	19,2
2025	16 846	3 642	21,6	9 699	57,6	3 505	20,8
2030	17 397	3 613	20,8	10 007	57,5	3 777	21,7
2035	17 772	3 611	20,3	10 274	57,8	3 887	21,9
2040	18 035	3 619	20,1	10 516	58,3	3 900	21,6
Muutos 2015-2020	1 075	308		307		460	
Muutos 2015-2030	2 358	388		820		1 150	
Muutos 2015-2040	2 996	394		1 329		1 273	

Väestörakenne

 Väestöennuste ikäryhmittäin
 Ylivieska

Yli 65-vuotiaiden määrä ja suhteellinen osuus kasvaa Tilastokeskuksen ennusteen mukaan voimakkaasti myös Ylivieskassa. 65-vuotiaita tai vanhempia oli 2627 henkilöä vuonna 2015 ja ennusteen mukaan 3087 henkilöä vuonna 2020, 3777 henkilöä vuonna 2030 ja 3900 henkilöä vuonna 2040.

Väestöllinen ja taloudellinen huoltosuhde

Väestöllinen ja taloudellinen huoltosuhde Ylivieskassa / Tilastokeskus 2018

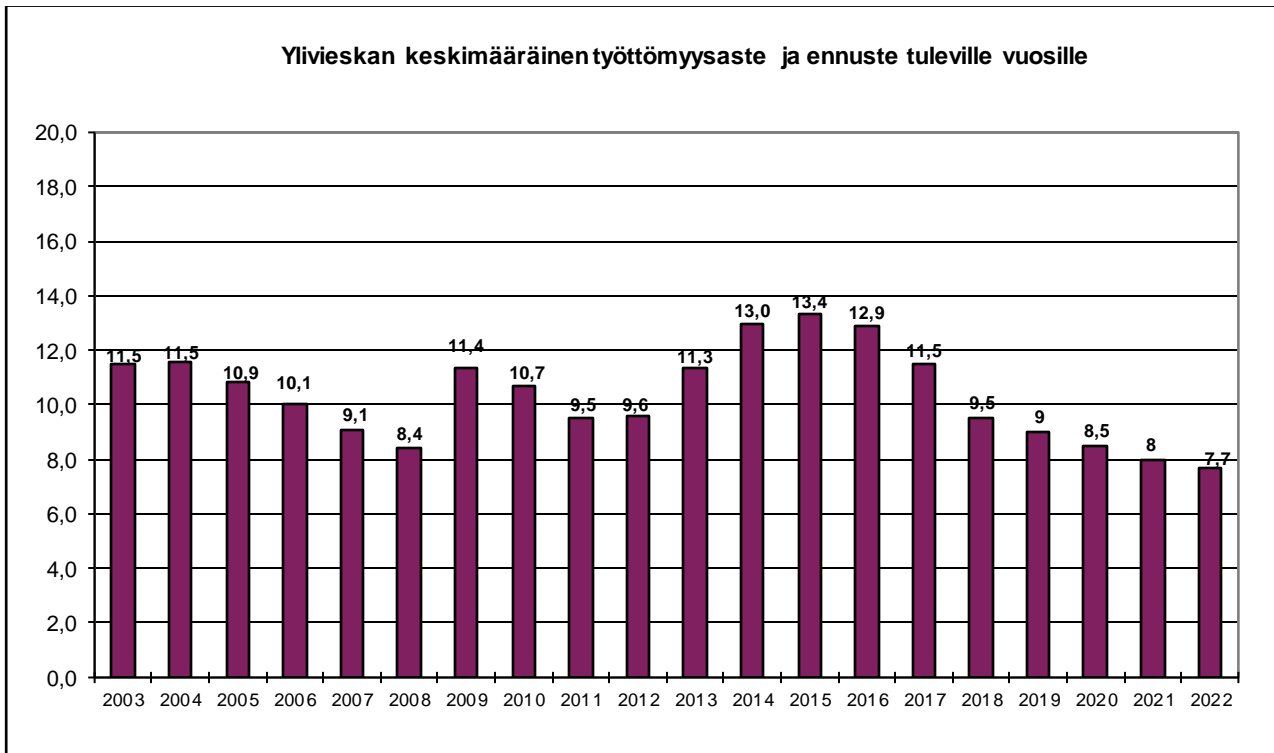
Vuosi	Väestöllinen huoltosuhde	Taloudellinen huoltosuhde	Alle 15-vuotiaiden osuus, %	65 vuotta täyttäneiden osuus, %	15-64-vuotiaiden osuus, %	Keski-ikä, molemmat sukupuolet
1995	56,1		23,3	12,7	64,1	35,5
2000	53,6	150,2	21,3	13,6	65,1	37,1
2005	52,1	143,4	20,1	14,1	65,7	37,9
2006	53,2	139,2	20,4	14,4	65,3	38,0
2007	53,2	132,9	20,3	14,4	65,3	38,1
2008	53,8	133,9	20,6	14,4	65,0	38,1
2009	54,8	143,6	20,6	14,8	64,6	38,3
2010	55,5	140,8	20,4	15,3	64,3	38,5
2011	56,3	135,5	20,6	15,4	64,0	38,5
2012	57,9	140,9	20,9	15,8	63,3	38,4
2013	59,7	146,7	21,2	16,2	62,6	38,4
2014	62,0	153,4	21,6	16,7	61,7	38,3
2015	63,7	155,3	21,4	17,5	61,1	38,7
2016	65,4	154,3	21,5	18,0	60,5	38,9
2017	67,2	..	21,5	18,6	59,8	39,2
Muutos 1995-2017	11,1	4,1	-1,8	5,9	-4,3	
Muutos 2008-2017	13,4	20,4	0,9	4,2	-5,2	

Väestöllinen eli demografinen huoltosuhde on alle 15-vuotiaiden ja 65+ vuotta täyttäneiden määrän suhde 15-64 -vuotiaiden määrään. Lapsia ja vanhuksia 100 työkäistä kohti.

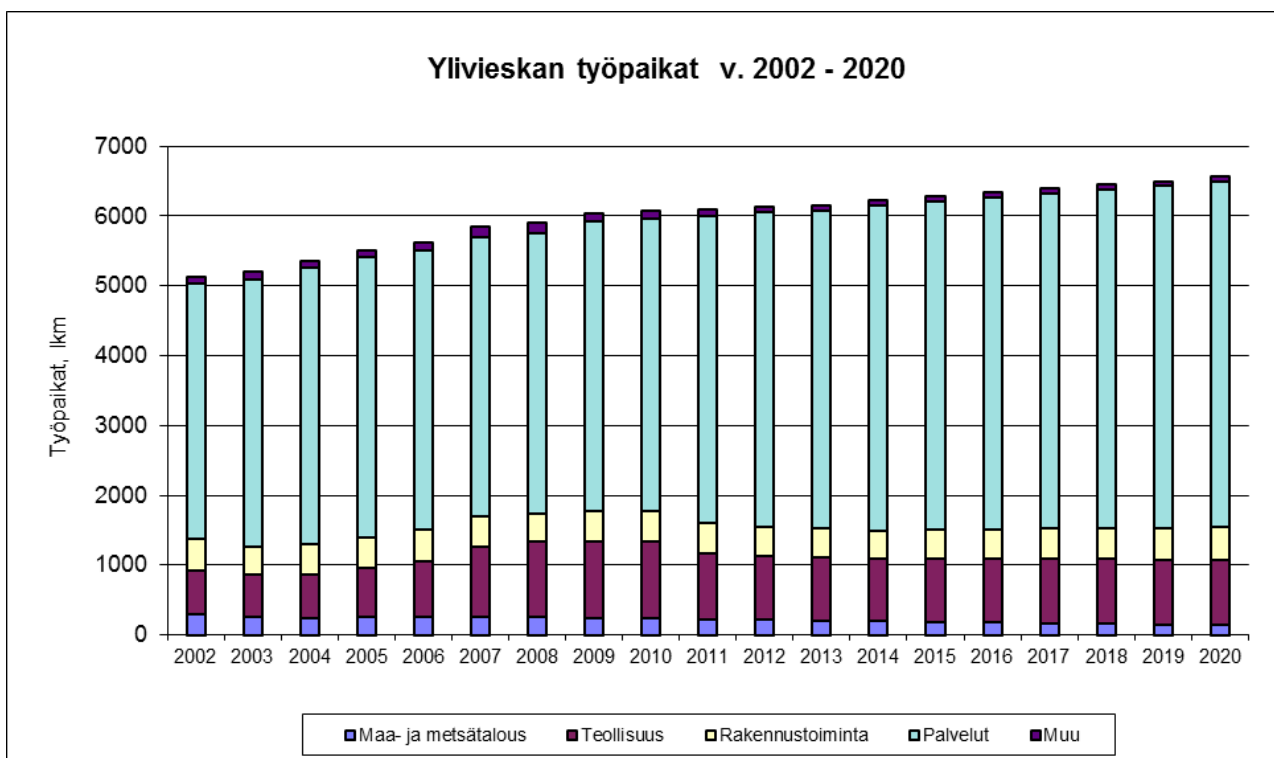
Taloudellinen huoltosuhde lasketaan jakamalla ei-työllisten määrä, eli työttömät ja työvoiman ulkopuolella olevat, työllisten määrällä. Saatua lukua on kerrottu sadalla.

Huoltosuhteet ovat kehittyneet huonompaan suuntaan niin koko maassa kuin Ylivieskassakin. Saman kehityksen ennustetaan jatkuvan myös tulevaisuudessa.

2.2 Työllisyys ja työpaikat

Pitkään jatkuneen talouden taantuman seurauksena Ylivieskan työttömyysaste nousi 13,4 %:iin vuonna 2015 ja on siitä laskenut vuoden 2018 loppuun noin 9,5 %:iin. Yleisen taloustilanteen elpymässä työllisyystilanne paranee ja työttömyysasteen ennustetaan laskevan edelleen vuosina 2019-2022.

2.3 Asuminen

Asuntotuotanto

Valmistuneet asunnot vuosina 2000 – 2017 ja ennuste 2018

Vuosi	Omakoti asunnot	Rivitalo asunnot	Kerrostalo- asunnot	Asunnot muissa ra- kennuk- sissa	Yhteensä
2018e	30	0	9	-	39
2017	38	17	26	7	88
2016	39	34	53	-	126
2015	44	42	72	-	158
2014	54	38	46	-	138
2013	77	23	45	1	146
2012	69	48	42	-	159
2011	90	50	32	-	172
2010	68	24	12	1	105
2009	63	21	22	1	107
2008	84	20	14	1	119
2007	64	37	-	2	103
2006	62	51	14	-	127
2005	66	45	34	12	157
2004	47	41	2	10	100
2003	54	18	21	12	105
2002	35	21	2	6	64
2001	42	26	-	-	68
2000	31	34	16	5	81

Suunnitelma vuosien 2019 – 2022 laskennallinen asuntotuotantotarve on noin 125 asuntoa/vuosi, kun otetaan huomioon väestönkehitys, asuntokuntien rakenteen ja määrän muutos, asuntovarauma ja asuntojen poistuma.

Pientalotontit

Kaupungilla on vuoden 2019 rakentajille luovutettavia pientalotontteja Männistön kaupunginosassa Olmalan alueella, Hollihaassa Kurulan alueella sekä Kaisaniemessä Pakolan alueella yhteensä noin 40 kpl.

Tavoitteena on, että kaupungilla on vuosittain luovutettavia tontteja 40 – 50 kpl.

Vuonna 2018 kaupungilta varattiin 22 tonttia omakoti-, paritalo- ja rivitalorakentamiseen.

Kerrostalotontit

Kaupungilla on tällä hetkellä yksi rakennettava kerrostalotontti keskustan alueella. Lisäksi keskustan alueella on useita yksityisen omistuksessa olevia kaavoitettuja kerrostalotontteja, jotka vaativat asemakaavan ajammukaisuuden arvioinnin.

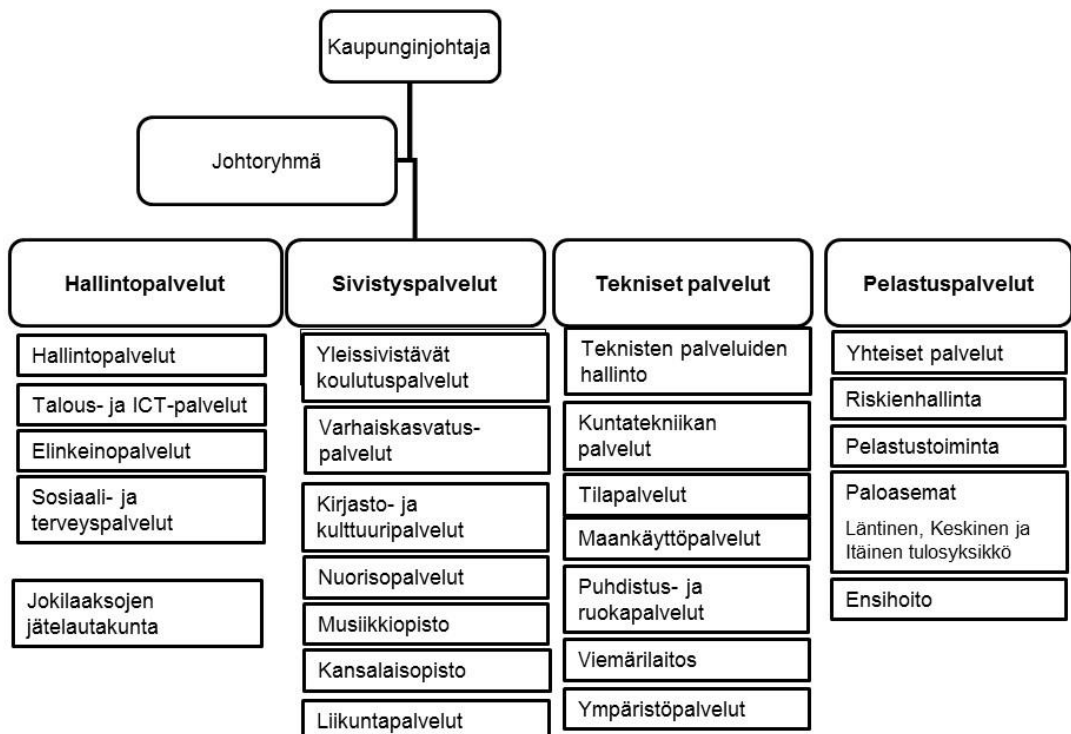
Vuokra-asuminen

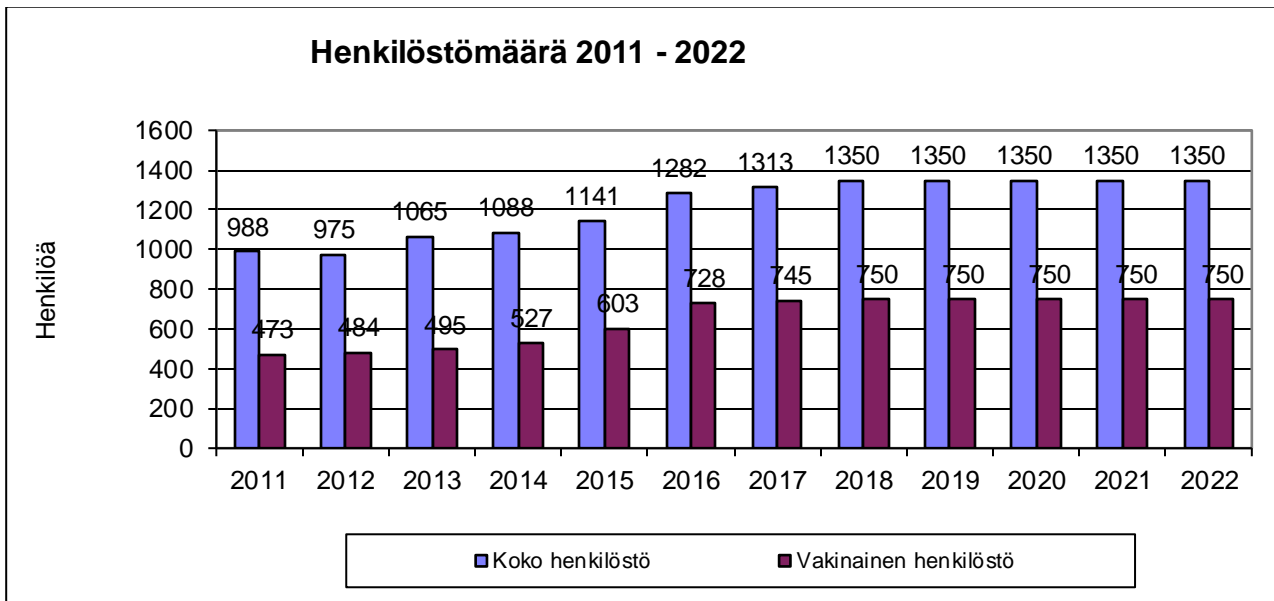
ARA-vuokra-asuntoja kaupungin sekä muiden yhteisöjen hallinnassa on kaikkiaan noin 710 kpl. Rajoituksista vapautettuja ja vapautuneita aravavuokra-asuntoja on 236 kpl.

Ylivieskan Vuokra-asunnot Oy on merkittävin vuokra-asuntoja hallinnoiva ja tarjoava yhtiö ja on samalla myös kaupungin vuokra-asuntojen hankintayhtiö. Yhtiöllä on valmius rakentaa, ostaa ja perusparantaa kulloisenkin tarpeen mukaisia vuokra-asuntoja.

2.4 Henkilöstö

Kaupungin virasto-organisaatio vuonna 2019 on seuraava:

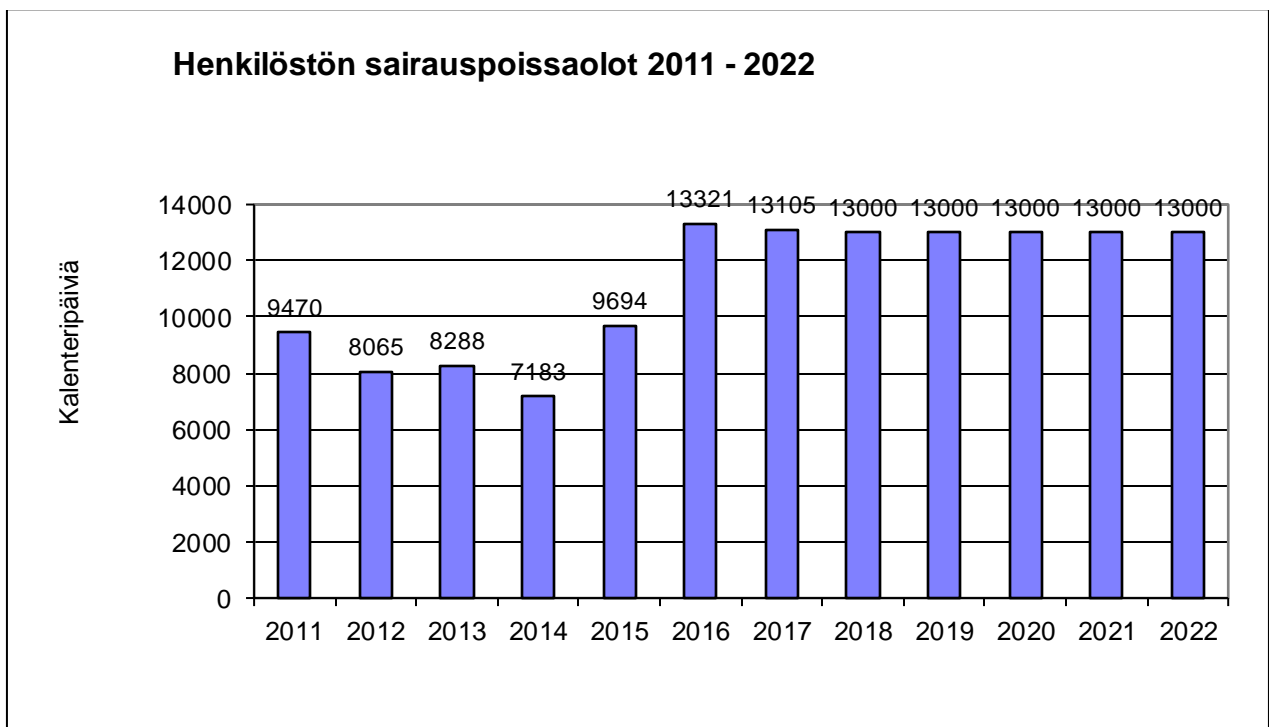
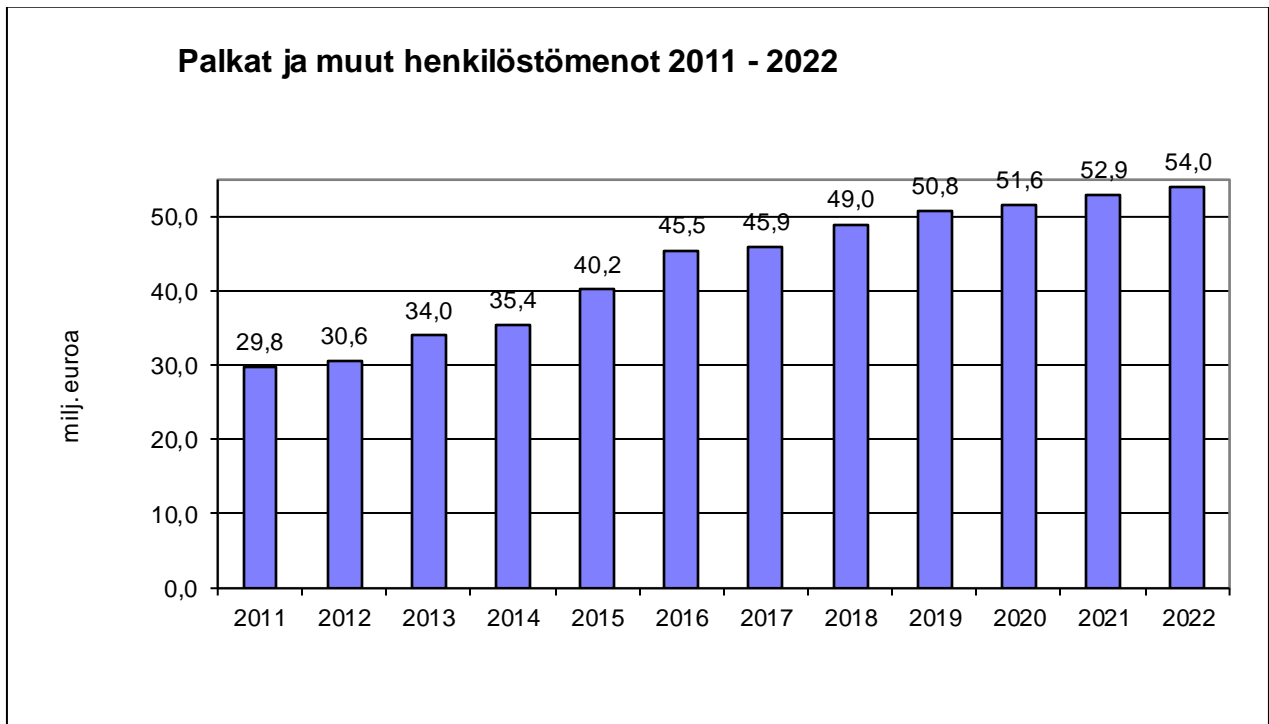

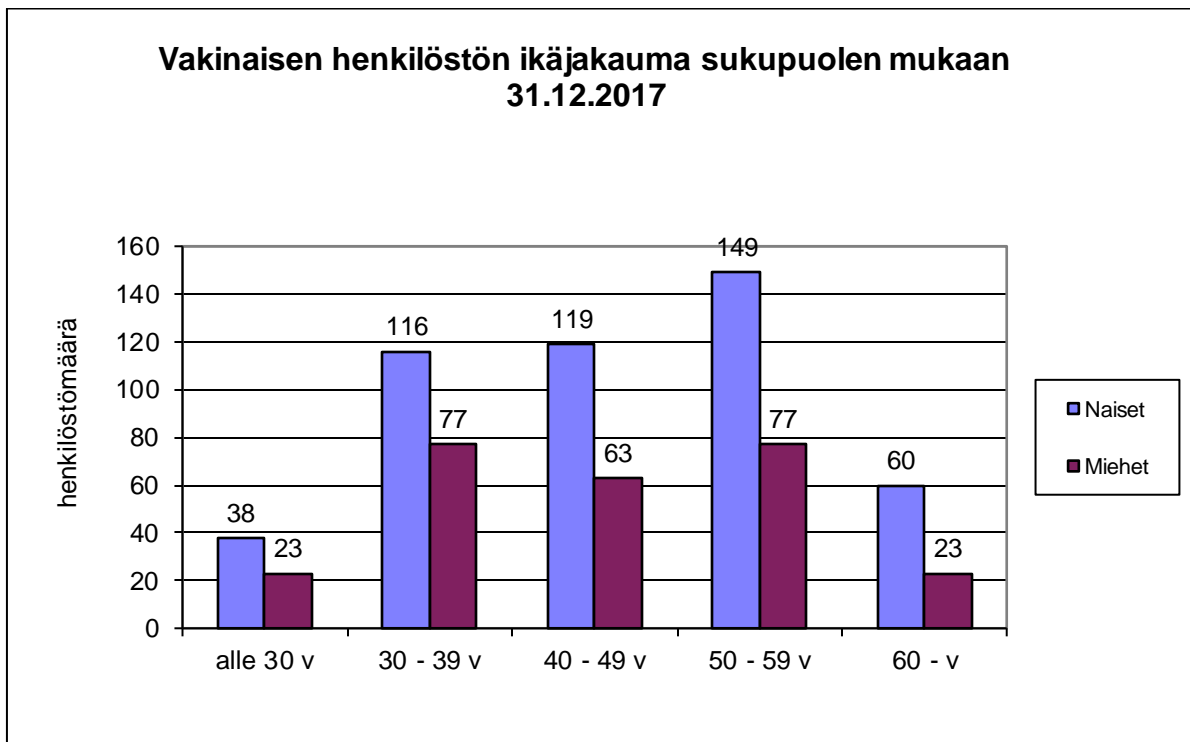
Kaaviossa ei ole otettu huomioon tulevaa maakuntaudistusta, jonka mukaan 1.1.2021 alkaen pelastustoimen järjestämisestä vastaavat maakunnat. Ylivieskan kaupungin palveluksesta siirtyy tällöin maakunnan palvelukseen noin 590 pelastustoimen henkilöstöä ja VPK-henkilöstö (n. 400) sekä sote-palveluissa toimiva puhdistus- ja ruokapalveluhenkilöstö noin 30 henkilöä.

Kaavion tarkastelujaksolla on tapahtunut seuraavia merkittäviä muutoksia henkilöstömäärissä:

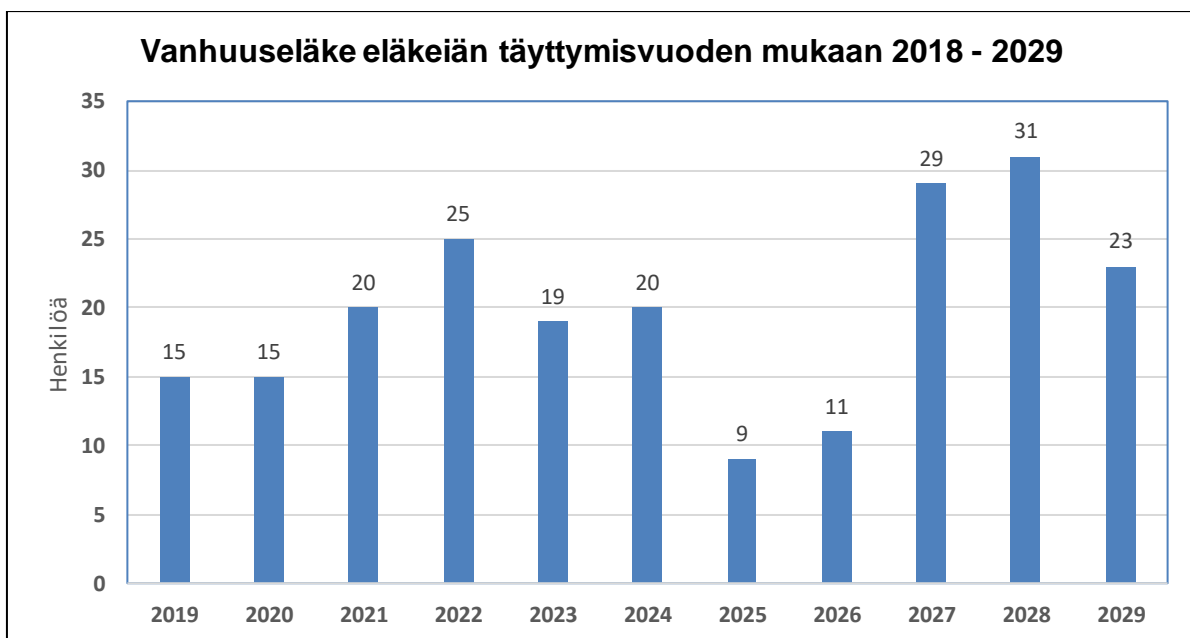
- Jokilaaksojen pelastuslaitokselle siirtyi vuonna 2013 ensihoitopalveluiden tuottaminen Raahan alueelta, jolloin 17 henkilöä siirtyi RASHKY:ltä liikkeenluovutuksella Ylivieskan kaupungin/ Jokilaaksojen pelastuslaitoksen palvelukseen. Pelastuslaitoksen johtokunta perusti lisäksi ensihoitopäällikön ja kahden ensihoitoesimiehen virat.
- Vuosina 2014-2015 Jokilaaksojen pelastuslaitokseen palkattiin noin 70 uutta ensihoitajaa, kun ensihoitopalveluiden tuottaminen laajeni edelleen Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin toiminta-alueella.
- Vuoden 2015 alusta lukien Vieskan liikelaitoskuntayhtymän palveluksesta siirtyi 38 henkilöä puhdistus- ja ruokapalveluyksikköön. Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus Heta liikelaitos yhtiöitettiin 1.1.2015, jolloin kaupungin palveluksesta siirtyi 25 työntekijää perustettuun yhtiöön.
- Vuoden 2016 alusta varhaiskasvatushenkilöstö (123 henkilöä) siirtyi Peruspalvelukuntayhtymä Kallion palveluksesta Ylivieskan kaupungin palvelukseen sivistyspalvelujen toimialaan.

Edellä mainitut henkilöstömuutokset tulee ottaa huomioon vertailtaessa tarkastelujakson henkilöstö- ja talouslukuja.

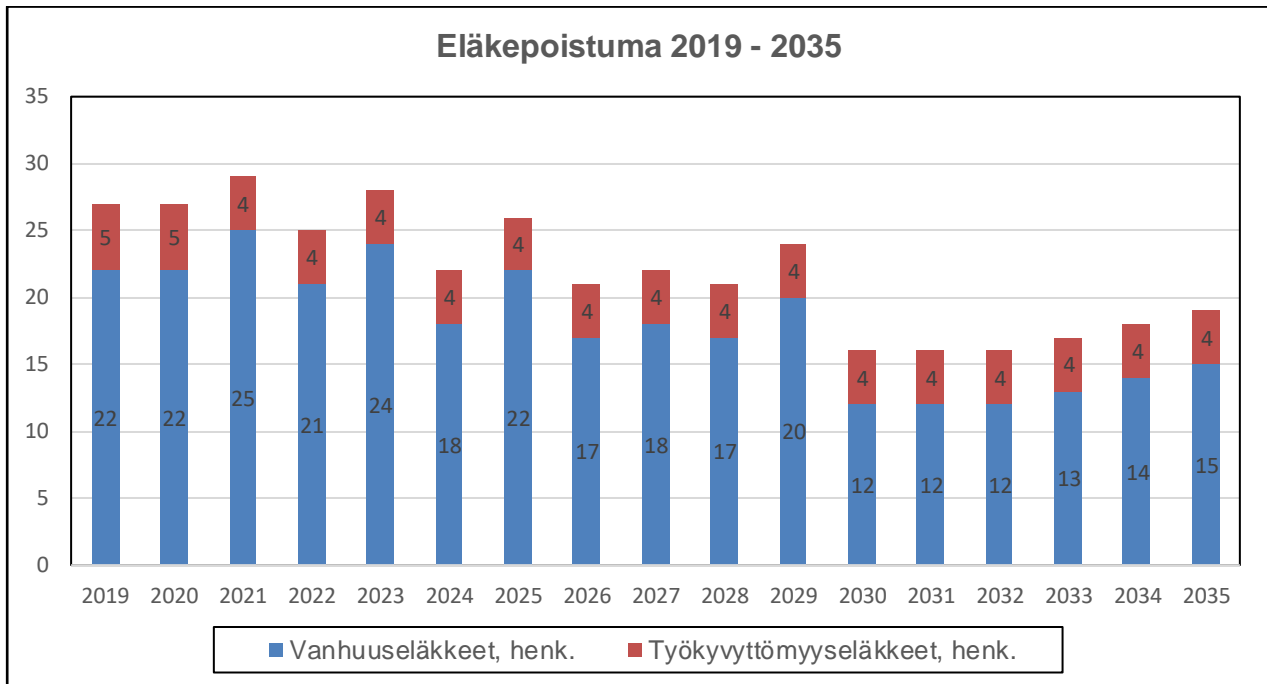

Vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 45,6 vuotta 31.12.2017.

Kaaviossa on lokakuussa 2017 Kevalta saatu tieto Ylivieskan kaupungin vanhuuseläkepoistumasta (KuEL ja VaEL) vuoteen 2029 mennessä. Tarkasteluun on otettu yleinen ikäluokan alin eläkeikä, jos ei ole ammatillista tai henkilökohtaista eläkeikää. Vuonna 1965 ja myöhemmin syntyneitä ei ole luvuissa, koska heille ei ole vielä vahvistettu eläkeikää.

Kevan ennuste Ylivieskan kaupungin eläkepoistumasta (KuEL ja VaEL) vuoteen 2035 mennessä. Luvut tulevat muuttumaan lähivuosina tapahtuneiden ja tulevien henkilöstömuutosten vuoksi. Varhaiskasvatushenkilöstö siirtyi vuoden 2016 alusta kaupungin toiminnaksi ja pelastustoimi sekä tukipalvelushenkilöstöä siirtynee vuonna 2021 maakunnan alaisuuteen.

3. TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT

3.1 Yleinen taloudellinen kehitys

Kansantalous

Valtiovarainministeriön syksyn 2018 talouskatsauksen mukaan maailmantalouden nopein kasvuvaihe on takana. Etenkin Euroopassa on merkkejä talouskasvun hidastumisesta. Työttömyys on kuitenkin vähennemässä ja kuluttajien luottamus on vahvaa. Inflaatio on kiihtynyt kuluvan vuoden aikana, mutta pohjainflaatio on vielä hidasta. Lyhyet markkinakorot ovat vielä negatiivisia, mutta niiden odotetaan nousevan. Maailmankaupan kasvu hidastuu 2018-2021 ja erityisesti Euro-alueella kasvu jää vaatimattomaksi. Öljyn hinta nousee lähivuosina tuotantorajoitteiden ja vahvan kysynnän takia, myös muiden raaka-aineiden hinnat ovat nousussa ennusteperiodilla.

Suomen bruttokansantuotteen kasvu kiihtyi 2,8 prosenttiin vuonna 2017. Kuluvana vuonna Suomi on suhdannevaiheen huipulla ja Suomen BKT:n odotetaan kasvavan 3 prosenttia. Työllisyyden ja ansiotason nousu kiihdyttää yksityisen kulutuksen kasvua ja myös yksityisten investointien kasvu jatkuu ja tukee BKT:n kasvua erityisesti asuntorakentamisen kasvaessa ripeästi. Kuluttajahinnat nousevat vuonna 2018 eri hyödykeryhmissä ja inflaatio kiihtyy palvelu-, elintarvike- ja energiahintojen noususta johtuen 1,1 prosenttiin. Kasvun rajoitteista on jo viitteitä mm. teollisuuden uusien tilausten arvo on laskenut ja yritykset ovat kertoneet pulan ammattitaitoisesta työvoimasta ja tuotantokapasiteetista kasvaneen.

Vuonna 2019 talouskasvu hidastuu 1,7 prosenttiin. Merkittävin yksittäinen talouskasvua hidastava tekijä on rakennusinvestointien supistuminen. Rakennusinvestointien arvioidaan vähenevän lähivuosina, koska asuntotuotanto on jo noussut poikkeuksellisen korkealle tasolle. Lisäksi monet suuret liikerakennushankkeet ovat valmistumassa. Työllisyyden koheneminen ja ansiotason nousu tulee yksityisen kulutuksen kasvua. Ansiotason nousu kiihtyy 2,6 prosenttiin vuonna 2019 sopimuskorotuksista johtuen. Palkkasumma nousee 3,5 % ja pitää yllä kotitalouksen käytettävissä olevien tulojen nopeaa kasvua. Reaalisesti kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen kasvu kuitenkin hidastuu, kun inflaatio kiihtyy.

Vuonna 2020 BKT kasvaa 1,6 %. Yksityisen kulutuksen kasvu hidastuu edelleen, vaikka palkkasumman kasvu jatkuu, kun ansiotason nousu kiihtyy mm. julkisen sektorin lomarahojen palautumisesta johtuen. Inflaation nopeutuessa edelleen reaalityulojen kasvu kuitenkin hidastuu. Vuonna 2020 vienti kasvaa vientikysynnän kasvun seurauksena, mutta viennin kasvu jää maailmankaupan kasvua hitaammaksi.

Keskipitkällä aikavälillä vuosina 2021-2022 talouskasvun arvioidaan palaavan potentiaalisen tuotannon kasvun tasolle eli noin prosenttiin. Historiaan nähden keskipitkälle aikavälille odotettu kasvu on hidasta, mikä johtuu talouden rakenteellisista tekijöistä. Työkäisten määrä jatkaa laskua ja lisäksi kasvua rajoittaa korkea rakenteellinen työttömyys. Investointiasteen kohoaminen lisää keskipitkällä aikavälillä pääomakannan kasvun kautta potentiaalista tuotantoa noin puolella prosentilla vuodessa.

Kauppasota on suurin uhka talouskasvulle. Keskeisten talouksien väliset kaupan esteet vaikuttavat aiemmin ajateltua laajemmin. Kauppasodan yltyminen hidastaisi maailmankaupan ja siten myös maailmantalouden kasvua. Toisena riskinä nähdään Kiinana velkaantuneisuus, joka alanevan talouskasvun oloissa kärjistyessään vaikuttaisi maailmankaupan kasvua heikentävästi. Riskinä on myös edelleen jatkuva kotitalouksien velkaantuminen suhteessa käytettävissä oleviin tuloihin.

Hyvä talous- ja työllisyyskehitys sekä hallitusohjelman mukaiset sopeutustoimet tasapainottavat julkista taloutta lähivuosina. Julkisen talouden rahoitusasema kääntyy ylijäämäiseksi vuosikymmenen taitteessa ja pysyy tasapainon tuntumassa vuoteen 2022 asti. Hallituksen asettamat julkisen talouden velkaa ja rahoitusasemaa kokevat tavoitteet näyttävät pitkälti toteutuvan. Julkinen velka suhteessa bruttokansantuotteeseen laskee alle 60 prosentin kuluvana vuonna ja jatkaa laskuaan 2020-luvun alkuvuosiin saakka. Valtionhallinto ja paikallishallinto pysyvät kuitenkin hieman alijäämäisenä ja euromääräinen julkinen velka kasvaa edelleen 2020-luvun alkuvuosina.

Julkisen talouden rahoitus ei kohenemisesta huolimatta ole kestäväällä pohjalla. Väestön ikääntyminen kasvattaa julkisia menoja, vähentää työikäisen väestön määrää ja heikentää talouden kasvumahdollisuuksia.

Taloukskasvun ennakoitaan asettuvan pitkällä aikavälillä 1-1,5 prosentin haarukkaan, eivätkä taloukskasvusta julkiseen talouteen syntyvät tulot riitä nykyrakentein rahoittamaan julkisia palveluja ja etuuksia.

Kansantalouden keskeisiä ennustelukuja (VM):

	2016	2017	2018e	2019e	2020e
BKT, määrän muutos, %	1,9	2,8	3,0	1,7	1,6
Työttömyysaste, %	8,8	8,6	7,4	6,9	6,6
Työllisyysaste, %	68,7	69,6	71,7	72,4	73,0
Kuluttajahintaindeksi, muutos %	0,4	0,7	1,1	1,4	1,6
Korot					
-lyhyet korot, 3 kk	-0,3	-0,3	-0,3	0,0	0,2
-pitkät korot, 10 v.	0,4	0,6	0,8	1,2	1,7

3.2 Kuntatalous

Vahvoina vuosina 2016 ja 2017 koetun kuntatalouden positiivisen vireen ennustetaan taantuvan suunnitelmakaudella. Kuntasektorin toimintakulut laskivat vuonna 2017 keskimäärin prosenttiyksikön muun muassa kilpailukykysovimukseen liittyvien toimien ja kuntien omien säästötoimenpiteiden perusteella. Samaan aikaan kuntien verotulot kasvoivat koko maan tasolla 2,0 prosenttia, eli noin 450 miljoonaa euroa. Valtionosuudet laskivat 3,3 prosenttia, eli noin 300 miljoonaa euroa. Kuntien rahoitusaseman tasapainoa kuvaava toiminnan ja investointien rahavirta nousi noin 250 miljoonaa positiiviseksi. Siinä missä kuntien lainakanta laski 100 miljoonaa euroa, kuntayhtymien lainakanta kasvoi merkittävästä sairaalainvestoinneista johtuen 250 miljoonaa euroa.

Kuntien talousarviokyselyiden mukaan vuosi 2018 tulee talouden osalta toteumaan huomattavasti edellisvuotta lähempänä. Tulorahoitus ei juurikaan kasva, kun toimintamenoissa nousupaine on miljardi euroa. Vuoden 2019 on ennustettu näyttäytyvän kuntien omista arvioista yhtä vaikeana. Toimintamenojen kasvupaineen on ennustettu pysyvän maakunta- ja sote-uudistukseen saakka suurena, sillä väestön ikääntymisen myötä palvelutarpeet tulevat kasvamaan merkittävästi. Tulevaisuudessa

kuntien käyttötalouden kehittymisen kannalta oleelliseksi muodostuvat erityisesti sosiaali- ja terveyspalvelujen menopaineet sekä valtakunnallisten, ansiotasoja nostavien palkkatarkkaisu- ja kustannusvaikutukset kuntatyönantajille. Painetta niin ikään edelleen lisäävät määräaikaisten lomarahojen leikkauksen päätyminen vuoden 2019 maaliskuun jälkeen sekä mahdolliset kilpailukykysovimuksen voimassaolon jälkeiselle ajanjaksolle kohdistuvat työnantajan sosiaalivakuutusmaksujen nousupaineet. Lisääntyvien investointien myötä kuntatalouden ennustetaan velkaantuvan edelleen tulevaisuudessa, vaikkakin velkaantuminen on hetkellisesti osoittanut hidastuneen viime vuosien aikana. Valtiosa velan kasvusta on investointiperusteista, mikä itsessään on eheälle kuntataloudelle tavanomaista. Kuntatalouden rahoituksellisen tasapainon kannalta oleelliseksi tulevaisuudessa muodostuu käyttötalouden ja investointien tasapainoisuus suhteessa tulorahoituksen kehittymiseen.

3.3 Sote- ja maakuntauudistus

Maakunta- ja sote-uudistuksen lait ovat tällä hetkellä eduskunnan käsiteltävinä. Uudistuksessa vastuu sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisestä siirtyisi kunnilta ja kuntayhtymiltä 18 itsehallintoalueelle 1.1.2021. Tavoitteena on mm. julkisen talouden kestävyysvajeen pienentäminen 3 mrd. eurolla vuoteen 2029 mennessä. Maakuntien vastuulle on siirtyisi myös pelastustoimi, ympäristöterveydenhuolto, maakuntaliittojen tehtävät ja eräät muut kuntien ja valtion aluehallinnon tehtävät.

Sote- ja maakuntauudistukseen liittyviä lakeja ei ehditä hyväksyä vuoden 2018 aikana. Siksi kunnat ja kuntayhtymät laativat taloussuunnitelmansa siten, että luvuissa ei huomioida mahdollista tulevaa uudistusta. Ylivieskan kaupungin taloussuunnitelmassa 2019-2022 ei ole huomioitu mahdollisesti tulevaa sote- ja maakuntauudistusta.

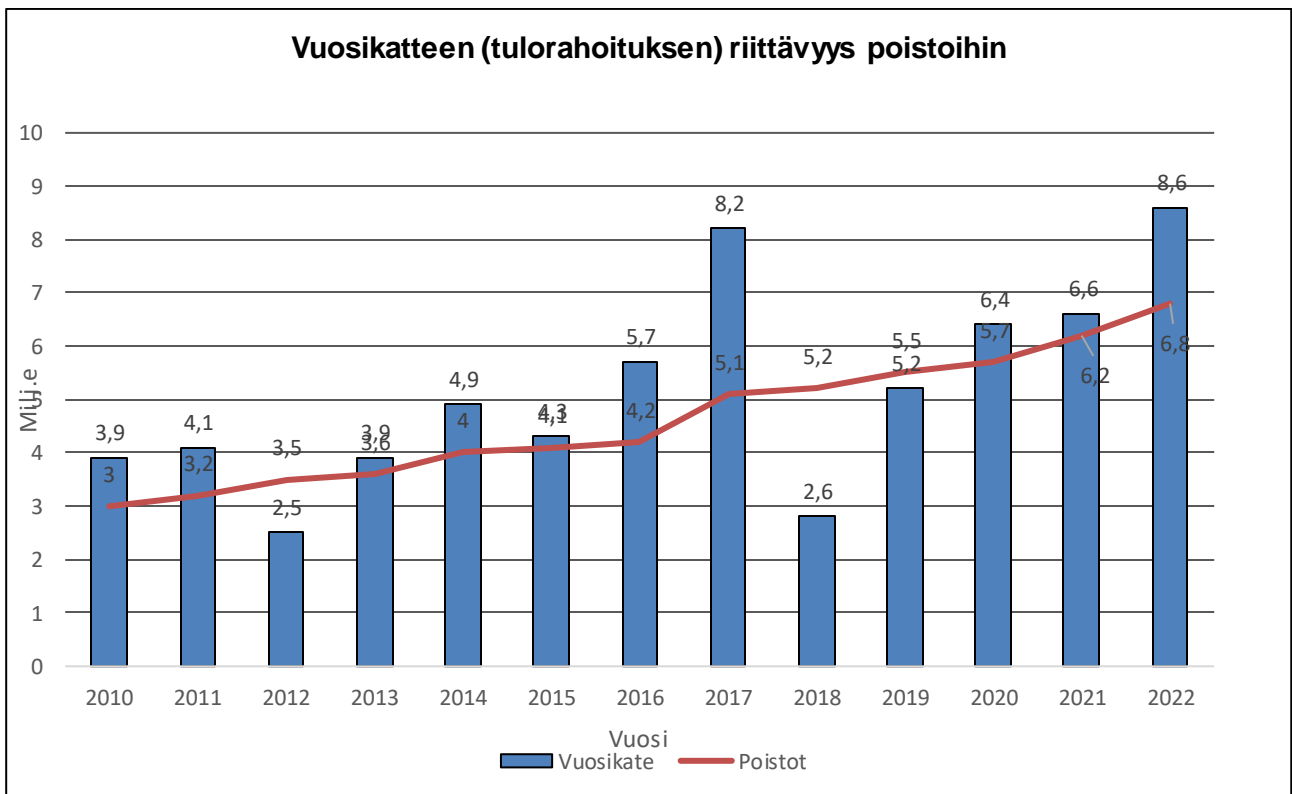
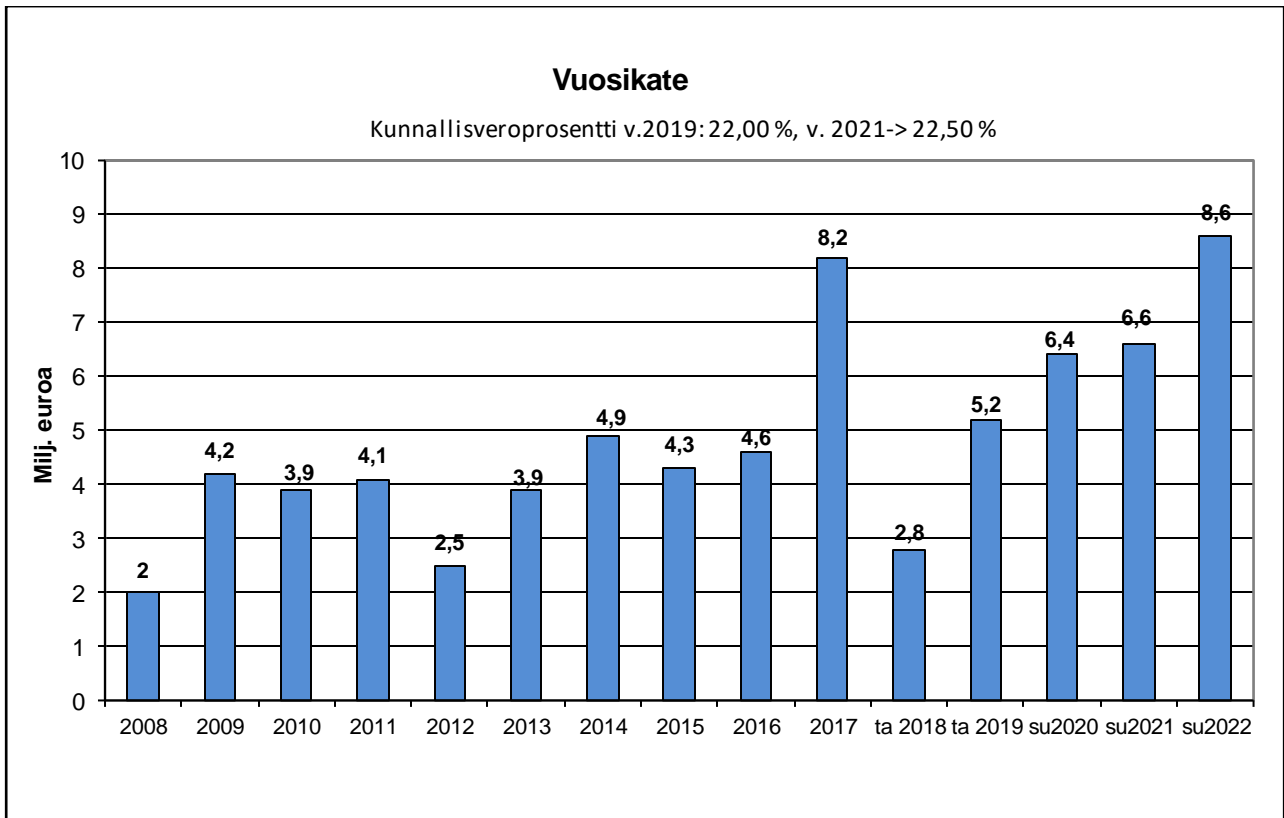
Valtiovarainministeriön arviolaskelman mukaan sote- ja maakuntauudistuksesta aiheutuva laskennallinen muutospainne kunnallisveroprosenttiin Ylivieskalle on -0,35 prosenttiyksikköä, eli muutos olisi arviolaskelman mukaan kaupungin talouden kannalta positiivinen.

3.4 Ylivieskan kaupungin talous

Ylivieskan kaupungin taloudellinen tilanne on kireä. Vuonna 2018 tehdään Jokirannan koulusta noin 3,4 miljoonan euron alaskirjaus, joka kääntää taseen uudelleen alijäämäiseksi. Talouden tasapainon kannalta oleellista on käyttötalouden nettomenojen kasvun toteutuminen taloussuunnitelman tavoitteen mukaisesti hyvin maltillisena. Verorahoituksen arvioidun positiivisen kehityksen perustana on kaupungin kasvun jatkuminen ja yleisen taloustilanteen elpyminen Erittäin mittavasta investiohjelmasta johtuen velkamäärä on kasvamassa selvästi yli 110 milj. euron suunnitelmakauden loppuun mennessä. Korkeasta velkamäärästä aiheutuu kasvavat lainanhoitomenukset ja korkotason merkittäväänkin kasvuun on varauduttava pitkällä aikavälillä. Investointitaso vaikuttaa käyttötalouteen poistomäärien kohoamisena.

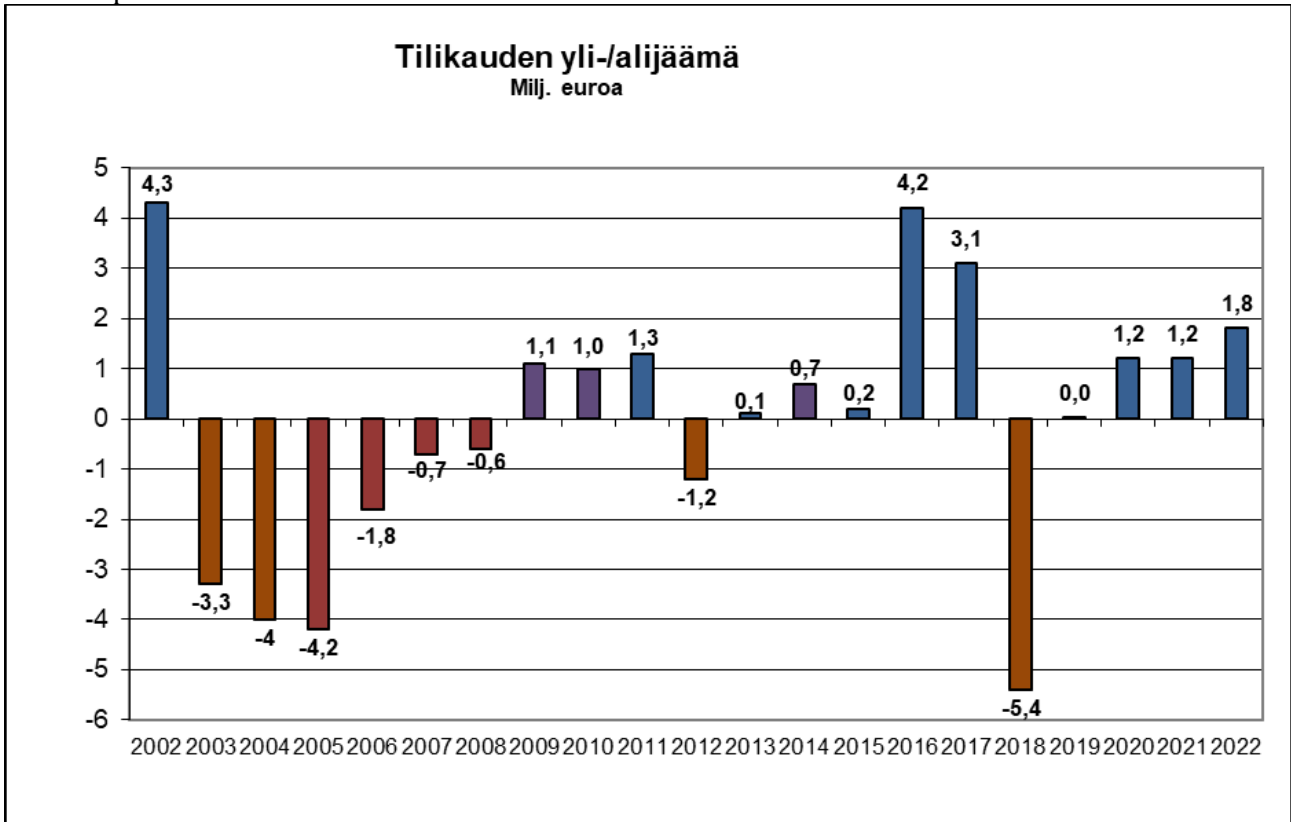
Vuosikate

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin ja lainan lyhennyksiin. Vuoden 2018 talousarvion vuosikate on 5,6 milj. euroa.

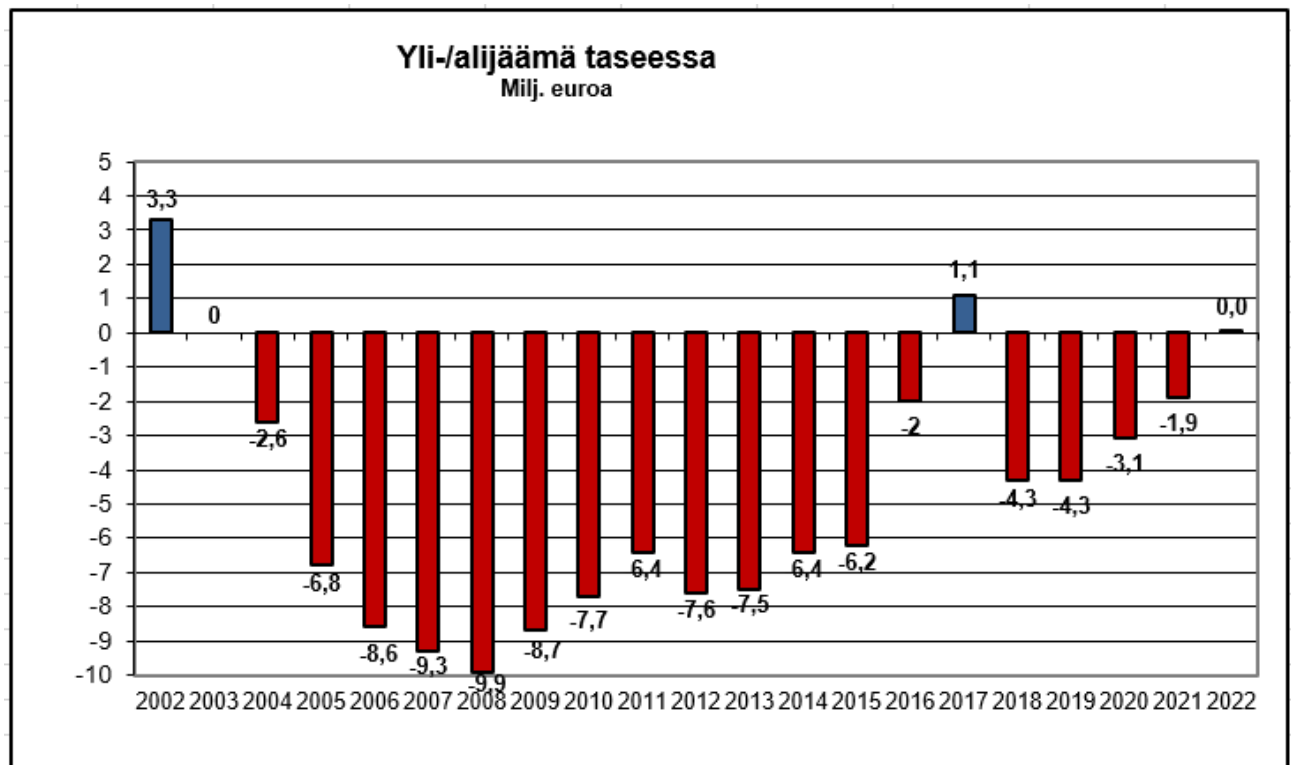

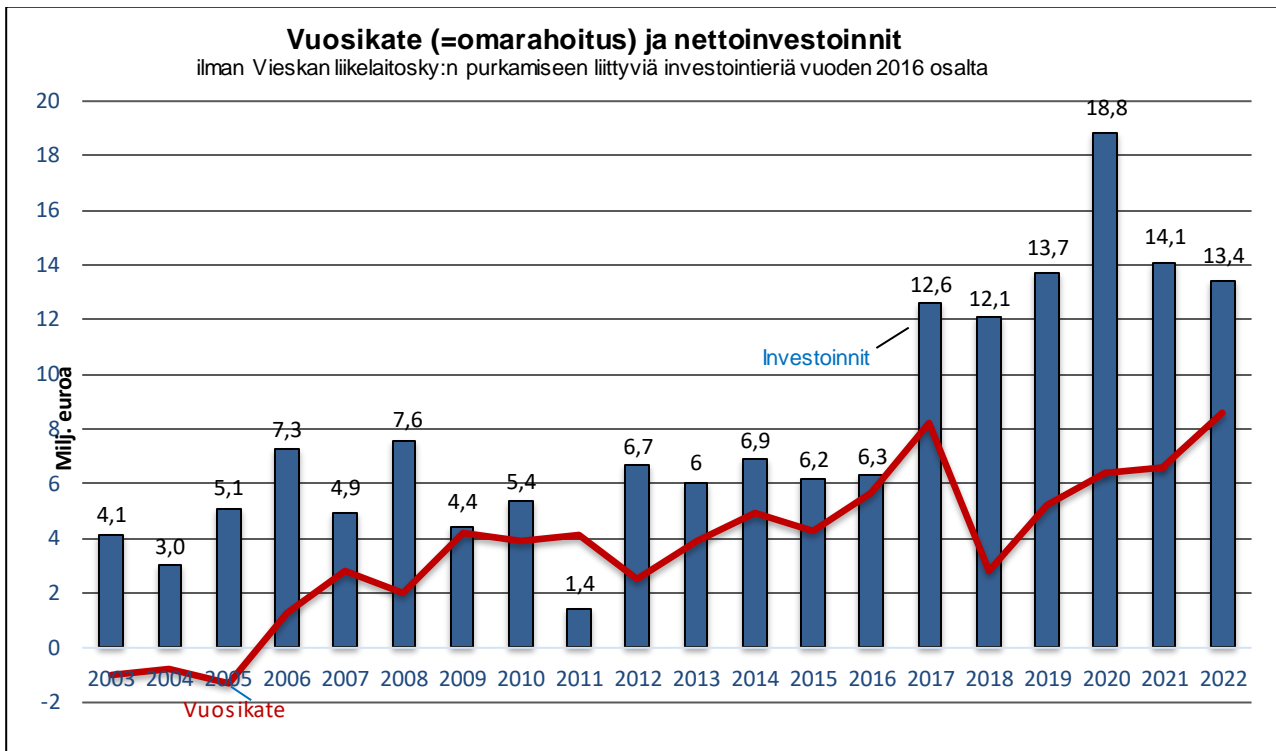
Tilikauden yli-/alijäämä

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kaupungin omaa pääomaa.

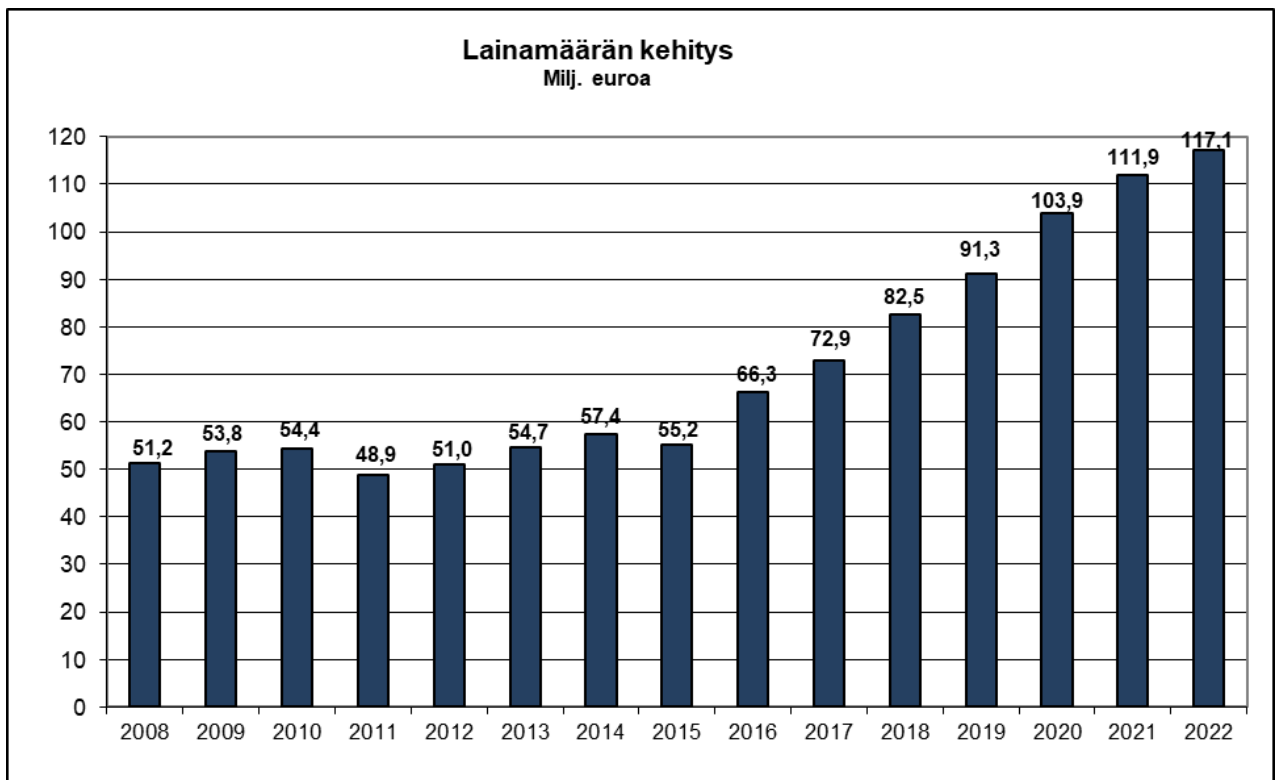

Taseen ennakoidaan painuvan uudelleen alijäämäiseksi vuoden 2018 lopussa kertaluontoisen alaskirjauksen vuoksi. Tavoitteena on kattaa kertynyt alijäämä viimeistään 2022.

Omarahoitus ei riitä kattamaan nettoinvestointeja 2019-2022, josta aiheutuu voimakas velkaantuminen. Vuoden 2016 osalta ei mukana Vieska liikelaitosky:ltä siirtynyttä omaisuutta. Vuosikate punaisella ja nettoinvestoinnit sinisellä.

Velkamäärä kasvaa merkittävästi vuosien 2019-2022 aikana ja yli kaksinkertaistuu vuoteen 2015 verrattuna.

3.5 Tulo- ja menoperusteet

Tuloperusteet

Verotulot

Vuonna 2019 kunnallisveroprosentti on 0,50 %-yksikköä korkeampi kuin vuonna 2018 eli 22,00 %. Kunnallisverotuloja ennustetaan kertyvän 50,1 milj. euroa. Muutos vuoden 2018 toteumaennusteeseen on +10,4 % ja vaikutus ilman veronkorotusta olisi +7,5 %. Kilpailukyky sopimukseen sisältyvät palkkojen nolllakorotukset ja julkisen sektorin lomarahaleikkaukset pienentävät kunnallisveron kasvua, mutta vuoden 2018 heikon verotulokertymän vuoksi nousu on prosentuaalisesti kova. Vuonna 2021 veroprosenttia on laskettu korotettavan 0,25 %:lla, jolloin kunnallisverotuloja kertyy ennusteen mukaan 52,6 milj. euroa, vuonna 2021 noin 54,9 milj. euroa ja vuonna 2022 noin 57,3 milj. euroa.

Yhteisöverotuloja kertyy noin 3,7 milj. euroa vuonna 2019. Kuntaryhmän osuus yhteisöverosta on alustavasti 31,35 % vuonna 2019. Talouden elpyminen lisää yhteisöverotulojen kasvua. Vuonna 2020 yhteisöveroa arvioidaan kertyvän 3,8 milj. euroa, vuonna 2021 3,9 milj. euroa ja vuonna 2022 4,0 milj. euroa.

Verovuodesta 2002 alkaen kuntakohtaiset yhteisöveron jako-osuudet on määritelty etukäteen lopullisina ja ne lasketaan kahden viimeksi valmistuneen verotuksen tietojen perusteella. Verovuoden 2019 jako-osuudet määräytyvät vuosien 2016 ja 2017 verotustietojen perusteella laskettujen jako-osuuksien keskiarvona.

Kiinteistöveron tuotto vuonna 2019 on noin 5,1 milj. euroa. Vuonna 2020 kiinteistöveroa arvioidaan kertyvän 5,1 milj. euroa, vuonna 2021 5,2 milj. euroa ja vuonna 2022 5,3 milj. euroa. Kiinteistöveron tuottoon vaikuttaa kiinteistöjen määrän kasvu, verotusarvojen kohoamisen ja veroperustemuutokset.

Valtionosuudet

Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö

Peruspalvelujen nykyinen valtionosuusjärjestelmä tuli voimaan vuoden 2015 alusta. Peruspalvelujen valtionosuuden perusteena ovat sosiaali- ja terveydenhuollon, esi- ja perusopetuksen ja yleisten kirjastojen laskennalliset kustannukset sekä asukaskohtaisen taiteen perusopetuksen ja kuntien yleisen kulttuuritoimen laskennalliset perusteet. Uudessa järjestelmässä peruspalvelujen laskennallisia kustannuksia koskee yksi yhteinen ikäryhmitys. Järjestelmään sovelletaan ikäryhmituksen lisäksi seuraavia kriteereitä: sairastavuus, työttömyysaste, kaksikielisyys, vieraskielisyys, asukastiheys, saaristoisuus ja koulutustausta.

Laskennallisen osan valtionosuus saadaan vähentämällä kuntakohtaisesta laskennallisten kustannusten yhteismäärästä kunnan omarahoitusosuus, joka on kaikille kunnille asukasta kohti yhtä suuri.

Tämän lisäksi kunnalle myönnetään valtionosuutta kolmen lisäosan perusteella. Lisäosissa ei ole omarahoitusosuutta. Lisäosia ovat syrjäisyys, työpaikkaomavaraisuus ja saamelaisuus.

Lisäksi osana valtionosuusjärjestelmää on verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus. Tasausraja

on nostettu sataan prosenttiin. Tasausrajan alapuolella oleville kunnille tasauslisänä lisätään valtionosuuteen tasausrajan ja kunnan laskennallisen verotulon erotuksesta 80 % (kunnan omavastuu 20 %).

Valtionosuudet maksetaan kunnille kuukausittain ilman korvamerkintää yhtenä eränä.

Valtionosuuksiin vaikuttaa lisäävästi valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus ja veroperustemuutosten kompensatio valtionosuusjärjestelmän kautta.

Ennakkolaskelmien perusteella valtionosuuksia kertyy vuonna 2019 noin 37,2 milj. euroa, josta verotuloihin perustuvaa valtionosuuksien tasausta 8,6 milj. euroa. Valtionosuuksien yhteismäärä kasvaa vuodesta 2018 noin 1,4 milj. euroa, eli 3,9 %. Suunnitelmavuosien osalta valtionosuuksien määrän ennakoitaan kasvavan maltillisesti peruspalveluiden valtionosuuksien, valtionosuuksien tasauksen ja hieman myös OKM:n valtionosuusosuuksien osalta.

Maksut ja taksat

Viemärlaitoksen taksojen taso määrätään tuloslaskelman perusteella. Tavoitteena on saada viemärlaitoksen kokonaistulos pysyvästi ylijäämäiseksi.

Muissa palvelumaksuissa tehdään pääsääntöisesti vähintään kustannustason muutosta vastaavat korotukset. Pitemmällä aikavälillä tavoitteena on nostaa palvelujen omakatteisuustasoa ja kaupungin maksutulosten kokonaismäärää, mikäli palvelujen kysyntä sen mahdollistaa.

Menoperusteet

Henkilöstömenot

Kunta-alan nykyiset työ- ja virkaehtosopimukset ovat voimassa 1.2.2018-31.2.2020.

Paikallinen tuloksellisuuteen perustuva kertaerä maksetaan tammikuussa 2019, mutta se kirjataan jo vuoden 2018 tilinpäätökseen, koska erä perustuu marraskuun 2018 tuloksellisuuteen (noin 0,67 % palkasta)

Paikallinen järjestelyerä 1.1.2019 lukien on 1,2 prosenttia KVTES:n alaisesta palkkasummasta.

Työntekijän tehtäväkohtaista palkkaa tai siihen rinnastettavaa kuukausipalkkaa korotetaan 1.4.2019 lukien 1,0 prosentin yleiskorotuksella.

Kilpailukyky sopimuksen mukainen lomarahojen leikkaaminen 30 prosentilla on voimassa 30.9.2019 saakka. Tämä tarkoittaa, että tilinpäätökseen 31.12.2019 kirjattavassa lomapalkkavelassa 1.4.2019 alkaen kertyvän loman lomarahat budjetoida täysimääräisesti.

Työnantajan sosiaalivakuutusmaksut alenevat. Vuonna 2019 Ylivieskan käyttämät työnantajan sosiaalivakuutusmaksut ovat:

Kuntatyönantajan henkilösivukulut	2019	2018
Kunnallinen eläkemaksu KuEL	16,25 %	16,75 %
Työnantajan työttömyysvakuutusmaksu	2,05 %	2,60 %
Sairausvakuutusmaksu	0,75 %	0,86 %
Eläkemenoperusteisen ¹ eläkemaksu 8 %:a vuoden 2018 maksua korkeampi		
Valtion eläkemaksu VaEL	16,84 %	16,88 %
Tapaturmavakuutus (muu kaupunki) (Pelastuslaitos ja VPK:t 0,28 %)	0,10 %	0,30 %
Työntekijän eläkemaksu, jonka työnantaja pidättää palkanmaksun yhteydessä:		
- Työntekijän eläkemaksu alle 53-vuotiailla ja 63 vuotta täyttäneillä	6,75 %	6,35 %
- Työntekijän eläkemaksu 53-62 vuotiailla	8,25 %	7,85 %
Työkyvyttömyyseläkemaksu (Varhaiseläkemenoperusteinen eli varhe-maksu korvautuu työkyvyttömyysmaksulla ²).	1,28 %	ei käytössä

Työnantajan KuEL-maksu jakaantuu palkkaperusteiseen maksuun (16,25 %) ja eläkemenoperusteiseen maksuun. Palkkaperusteinen maksu kohdistuu eri toimialojen menoksi palkkojen suhteessa. Eläkemenoperusteinen maksu kohdennetaan eri tulosalueiden menoksi aiheuttamisperiaatteen mukaan.

Palvelujen ostot

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut tuottaa Peruspalvelukuntayhtymä Kallio. Määrärahavaraus vuodelle 2019 on yhteensä 49,9 milj. euroa, josta ostetun erikoissairaanhoidon osuus on 17,8 milj. euroa.

Pelastuspalvelut tuottaa Jokilaaksojen pelastuslaitos. Ylivieskan osuus vuoden 2019 kuntamaksu-osuuksista on 1.688.000 euroa. Kuntien käyttötalouden maksuosuuteen sisältyy myös pelastuslaitoksen nettoinvestoinnit 50.000 euroa.

Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut tuottaa Kuntien Hetapalvelut Oy. Määrärahavaraus vuodelle 2019 on yhteensä 538.000 euroa (sis. pelastuslaitoksen), joka on samansuuruinen summa kuin tilinpäätöksessä 2017. Menot kohdistetaan toimialoille palvelujen käytön mukaisessa suhteessa.

Maaseutuhallintopalvelut ostetaan yhteistoimintasopimuksen mukaisesti isäntäkuntana toimivalta Nivalan kaupungilta. Määrärahavaraus ostopalveluihin vuodelle 2019 on noin 80.000 euroa.

¹ Eläkemenoperusteista maksua maksetaan vain niistä maksussa olevista eläkkeistä, jotka ovat karttuneet kaupungin palveluksessa ennen vuotta 2005. Kevan valtuuskunta vahvistaa vuosittain eläkemenoperusteisen maksun kokonaismäärän. Maksu jaetaan jäsenyhteisöjen kesken sen perusteella, kuinka paljon nyt maksussa olevista eläkkeistä on karttunut kunkin jäsenyhteisön palveluksessa ennen vuotta 2005 tehdystä työstä. Eläkemenoperusteisella maksulla ei ole yhteyttä maksussa oleviin palkkoihin, joten se budjetoidaan erillään palkkaperusteisesta maksusta. Budjetoitavat eläkemenoperusteiset euromäärät toimitetaan syyskuussa 2018 ja samat summat viedään myös vuosille 2020, 2021 ja 2022.

² Työnantaja on tähän saakka maksanut varhe-maksua, kun sen työntekijät jäivät ensimmäistä kertaa työkyvyttömyyseläkkeelle, kuntoutustuella eli alkavat saada määräaikaista työkyvyttömyyseläkettä, yksilölliselle varhaiseläkkeelle tai työttömyyseläkkeelle. Työntekijän ikä ei vaikuta varhe-maksun määrään. Alkavat eläkkeet vaikuttavat työnantajan varhe-maksuun 36 kalenterikuukauden ajan eläkkeen alkamisesta. Tätä ollaan uudistamassa siten, että se korvataan työkyvyttömyyseläkemaksulla, jonka suuruus on 1 % palkkasummasta. Kevan valtuuskunta päättää varhaiseläkemenoperusteisen maksun lakkauttamisesta ja uuden työkyvyttömyyseläkemaksun laskuperusteista marraskuussa 2018. Vuodesta 2019 alkaen uusi työkyvyttömyyseläkemaksu korvaksi nykyisen varhaiseläkemenoperusteisen eläkemaksun. Työkyvyttömyyseläkemaksu lasketaan etukäteen prosenttina palkkasummasta ja se peritään osana jäsenyhteisön palkkaperusteista eläkemaksua. Työkyvyttömyyseläkemaksu on kerralla lopullinen.

Elinkeinopalvelut ostetaan Ylivieskan kaupungin konserniyhtiö Ylivieskan Teknologiakylä YTEK Oy:ltä. Määrärahavaraus vuodelle 2018 on 274.000 euroa, josta 80.000 euroa on entistä Ylivieskan seutukunnalle ohjattua hankerahaa.

3.6 Talousarvion ja taloussuunnitelman rakenne

Kuntalain mukainen taloudenohjaus ja talousarvion rakenne

Kunnan talousarviosta ja taloussuunnitelmasta, niiden rakenteesta, sisällöstä ja laadinnasta on säännökset kuntalaissa. Tämän lisäksi talousarviosta ja taloussuunnitelmasta antaa ohjeita ja suosituksia Suomen Kuntaliitto.

Kunnan kirjanpitovelvollisuudesta, kirjanpidosta ja tilinpäätöksestä on soveltuvin osin voimassa, mitä kirjanpitolaissa on säädetty. Tältä osin sitovia ohjeita ja lausuntoja kunnille antaa työ- ja elinkeinoministeriön alainen kirjanpitolautakunnan kuntajaosto.

Kunnan toimintaa ja taloutta ohjataan kolmeksi tai useammaksi vuodeksi laadittavalla taloussuunnitelmalla. Talousarvio on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarviossa tulee ottaa huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Taloussuunnitelma on laadittava vähintään neljäksi vuodeksi, alijäämän kattamiskaudeksi, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää.

Toimintaa ja taloutta suunnitellaan ja seurataan käyttötalouden, tuloslaskennan, investointien ja rahoituksen näkökulmasta.

Käyttötalousoosan avulla valtuusto ohjaa kaupungin palvelutoimintaa. Käyttötalousoosassa valtuusto asettaa toimielimille ja niiden alaisille tehtäville strategiaan ja hyväksytyihin toimenpideohjelmiin perustuvat toiminnalliset tavoitteet sekä osoittaa asetettujen tavoitteiden vaatimat määrärahat ja tuloarviot.

Tuloslaskelmaosassa osoitetaan, kuinka kaupungin tilikaudelle jaksotettu tulo-rahoitus riittää palvelutoiminnan jaksotettuihin menoihin, korkoihin ja muihin rahoitusmenoihin sekä omaisuuden kulumista kuvaaviin suunnitelman mukaisiin poistoihin.

Investointiosan avulla ohjataan kaupungin investointeja. Se sisältää investointisuunnitelmat talousarvio- ja suunnitelma vuosille. Investointiosan määrärahat ja tuloarviot valtuusto hyväksyy hankeryhmittäin tai hankkeittain.

Rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat. Rahoitusosan lopussa esitetään näiden yhteenlaskettu muutos, joka kuvaa rahavirtojen vaikutusta kaupungin maksuvalmiuteen vuoden aikana.

Valtuusto vahvistaa kunkin tilivuoden talousarviorakenteen.

3.7 Talousarvion sitovuus

Kaupunginvaltuusto määrää, miten talousarvio ja sen perustelut sitovat kaupunginhallitusta ja muita kaupungin toimielimiä ja viranhaltijoita.

Käyttötalousoosassa valtuusto myöntää toimielimille määrärahat ja asettaa toiminnalliset tavoitteet tehtävittäin. Tehtävän sitovuustaso on toimintamäärärahan ja tulotavoitteen erotus, eli toimintakate.

Viemärlaitoksesta, Jokilaaksojen pelastuslaitoksesta ja Ylivieskatalo Akustiikasta ja liikuntapaivoista laaditaan tuloslaskelma. Tuloslaskelmassa valtuustoon nähden sitova taso on likeyli-/alijäämä. Viemärlaitoksesta muodostettiin 1.1.2018 lähtien kirjanpidollisesti eriytetty taseyksikkö, jolta peritään peruspääoman korkona 4,0 %:a.

Toimielimet veloitetaan kantamaan ja hakemaan tulosalueiden tulot talousarvioon hyväksytyin mukaisesti.

Tulosalueiden palveluajatus, strategiset menestystekijät ja toiminta- ja taloussuunnitelman perustelut ovat lähinnä ohjeellisesti sitovia.

Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2019 ovat valtuustoon nähden sitovia ja niiden toteutumista seurataan ja toteutumisesta raportoidaan valtuustolle.

Investointiosassa valtuusto myöntää toimielimille määrärahat hankeryhmittäin tai hankkeittain. Hankeryhmän ja hankkeen bruttomääräiset määrärahat ovat valtuustoon nähden sitovia. Poikkeuksena hankeryhmä Maa- ja vesialueet, jossa sitovuustaso on nettotaso.

Kunnallistekniikan ja liikunta-alueiden nimetyt kohteet ovat myös sitovia.

Investointiosan poistonalaisena irtaimen omaisuuden hankintana pidetään vähintään 10.000 euron arvoista hyödyke tai hyödykeryhmän hankintaa. Irtaimen omaisuuden määrärahat ovat sitovia toimielintasolla.

Tulosalueet veloitetaan kantamaan ja hakemaan investointien valtionosuudet ja muut tulot talousarvioon merkityn mukaisesti. Hankkeen, hankeryhmän tai irtaimen omaisuuden määrärahaa ei saa käyttää ennen talousarvioon hyväksytyin tulo-rahoituksen varmistumista.

Tuloslaskelmaan ja rahoituslaskelmaan valtuuston hyväksymien meno- ja tuloerien toteutumisen valvontavastuu on kaupunginhallituksella. Valtuustoon nähden sitovat määrärahat, tuloarviot ja ohjeellisesti sitovat perustelut on esitetty tuloslaskelman ja rahoituslaskelman perusteluissa.

Talousarviossa olevat tunnusluvut eivät ole valtuustoon nähden sitovia, mutta suoritettavotteita tulee pitää ohjeellisina.

Suunnitelmapoistot ja laskennalliset erät eivät ole sitovia määrärahoja.

Tilivelvolliset

Kuntalain 125 §:n (uusi kuntalaki) mukaisesti tilivelvollisina pidetään kaupunginhallituksen, lautakuntien ja johtokuntien jäseniä, esittelijöitä sekä toimialan johtavia viranhaltijoita. Edellä mainittujen lisäksi tilivelvollisina voidaan pitää itsenäisestä tulosalueesta vastaavia viranhaltijoita. Valtuutetut eivät ole tilivelvollisia kaupunginvaltuuston jäsenyydestä. Tilivelvollisuus rajaa ne henkilöt, joiden kohdalta on erikseen tehtävä tilinpäätöksen yhteydessä päätös siitä, voidaanko heille myöntää vastuuvapaus vai kohdistetaanko heihin joku muistutus. Tilivelvollisuudella tarkoitetaan oikeudellisen vastuunalaisuuden lisäksi vastuunalaisuutta tehokkaasta johtamisesta tavoitteiden saavuttamiseksi.

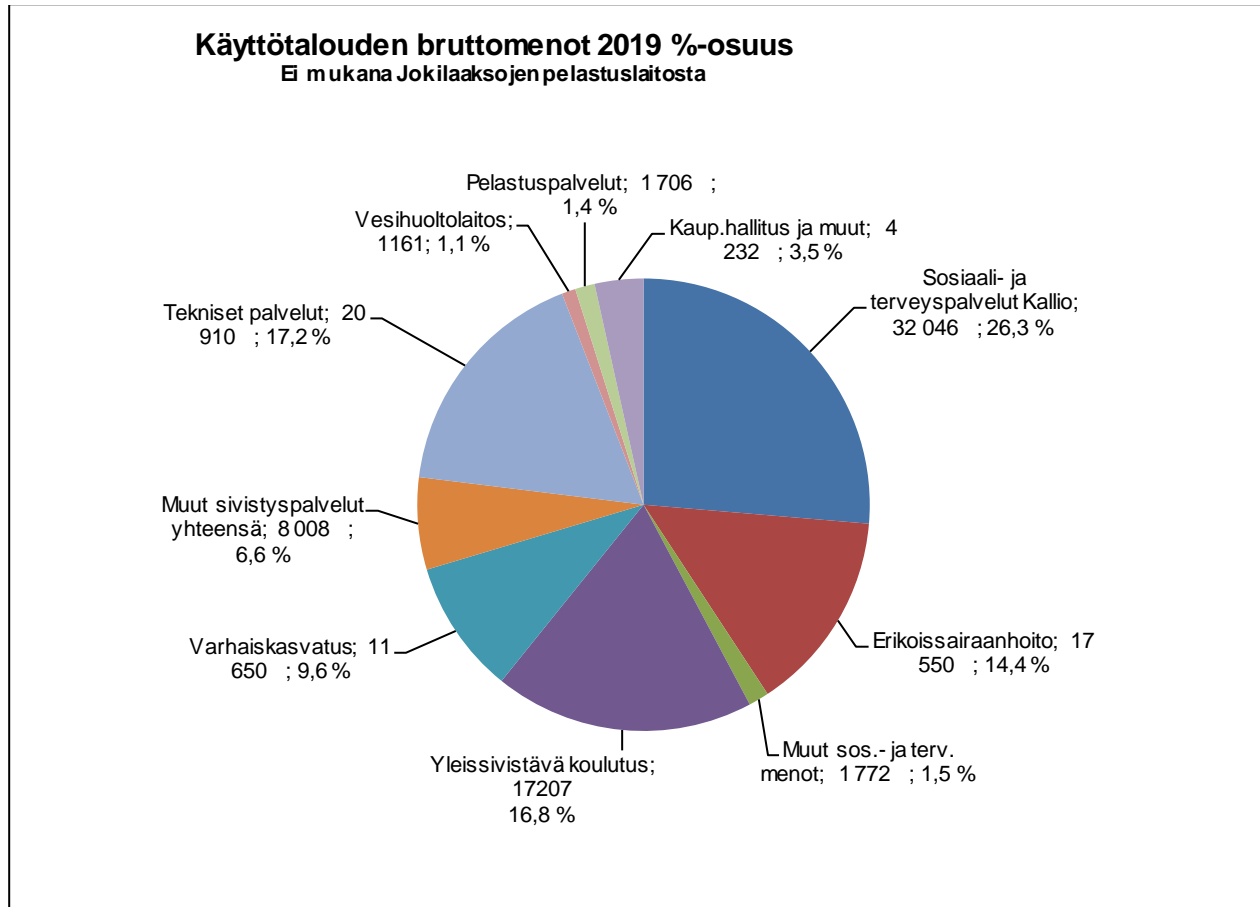
Vahvistaessaan talousarvion valtuusto hyväksyy tilivelvolliset.

Tilivelvollisia ovat:

- kaupunginhallituksen ja lautakuntien jäsenet
- kaupunginjohtaja
- hallintojohtaja, talousjohtaja, sivistysjohtaja, tekninen johtaja ja pelastusjohtaja
- varhaiskasvatusjohtaja, kulttuurijohtaja, kirjastojohtaja, musiikkiopiston rehtori, kansalaisopiston rehtori ja apulaisrehtori, nuorisopalveluiden johtaja, liikuntajohtaja, sivistyspalveluiden taluspäällikkö, kuntatekniikan päällikkö, rakennuspäällikkö, kaupunginarkkitehti, puhdistus- ja ruokapalveluiden palvelujohtaja, ympäristöpäällikkö ja johtava rakennustarkastaja

3.8 Talouden kehitys ja muutokset

Seuraavassa kuvassa on esitetty bruttomenojen osuus kaikista käyttötalouden menoista ilman Jokilaaksojen pelastuslaitosta.

Kokonaisuutena suurin osa 43,1 %:a kaupungin bruttomenoista menee sosiaali- ja terveystalouteen, kun Jokilaaksojen pelastuslaitosta ei huomioida. Omasta palvelutuotannosta suurin kustannusvaikutus johtuu yleissivistävästä koulutuksesta 16,8 %, teknisistä palveluista 17,5 % ja varhaiskasvatuksesta 9,8 %. Kirjasto, kulttuuri, nuorisopalveluiden, musiikki- ja kansalaisopiston sekä liikuntapalveluiden yhteenlaskettu osuus on 6,6 %. Kaupunginhallituksen alaisen toiminnan eli hallintopalveluiden, elinkeinopalveluiden, vaalien ja tarkastustoiminnan yhteenlasketut bruttomenot ovat 3,5 %.

Talousarviossa seurattavien toimialojen/tulosalueiden toimintakate (nettomenot) 2018 / 2019. Vuodet eivät ole vertailukelpoisa sisäisten vuokrien osalta. Käyttötalouden sitovat määrärahat valtuustoon nähden:

Sitovuustaso	Ta-muutettu 2018	Ta 2019	Muutos, €	Muutos %
Vaalit	-3 470	-15 700	-12 230	353,4 %
Tarkastuslautakunta	-57 600	-49 900	7 700	-145,0 %
Hallintopalvelut *	-2 891 857	1 280 207	4 172 064	-114,6 %
Elinkeinopalvelut**	-523 458	-631 738	-108 280	20,7 %
Pelastuspalvelut (Ylivieskan oma osuus)	-1 606 566	-1 705 953	-99 387	6,2 %
Sosiaali- ja terveystalot/ PPKY Kallio oma	-30 618 000	-32 046 252	-1 428 252	4,7 %
Erikoissairaanhoidon (ostettu)/ PPKY Kallio	-17 150 000	-17 550 000	-400 000	2,3 %
Muu sosiaali- ja terveyshuolto	-1 980 230	-1 731 630	248 600	-12,6 %
Jokilaaksojen pelastuslaitos (taseyksikkö, nettotulo=investoinnit netto)***	-450 000	-352 475	97 526	-21,7 %
Yleissivistävä koulutus	-18 823 950	-21 857 500	-3 033 550	16,1 %
Varhaiskasvatustalot	-9 588 779	-10 858 763	-1 269 984	13,26 %
Nuorisopalvelut	-326 334	-366 652	-40 318	12,4 %
Kirjastopalvelut	-684 083	-806 816	-122 733	17,9 %
Kulttuuritalot	-462 869	-645 708	-182 839	94,0 %
Musiikkiopisto	-896 663	-951 900	-55 237	6,2 %
Kansalaisopisto	-671 785	-694 614	-22 829	3,4 %
Liikuntatalot	-1 479 690	-2 200 200	-720 510	48,7 %
Tekniset talot	-318 316	-644 006	-336 690	102,3 %
Viemärlaitos (nettotulosyksikkö, ylijäämä ennen poistoja)	712 477	677 852	-34 625	-4,9 %
Ympäristöpalvelut	-244 220	-277 809	-33 589	13,8 %
Jätelautakunta (menot laskutetaan Vestia Oy:ltä)	0	0	0	0,0 %

*Pääomavuokratulot 4,2 milj.e kirjataan hallintopalveluiden osana olevalle kaupunginhallituksen kirjaustasolle ja ne näkyvät menoina muilla sitovuustasoilla.

** Sisältää seuturahnan siirron elinkeinopalveluille. Aiemmin hallintopalveluissa.

*** Jokilaaksojen Pelastuslaitoksen irtaimistohankinnoissa siirretty investointien sijaan leasing-hankintaan.

Perusteluja

Talousarvion sisällä tehtävää vertailtavuutta aiempiin vuosiin heikentää uudistettu sisäinen vuokra. Aiemmin sisäinen vuokra on koostunut pelkästään ylläpitovuokrasta, nyt siihen on sisällytetty pääomavuokra 6,0 %:n tuottovaatimuksella ja maanvuokra (0,30 e/m²). Myös ylläpitovuokran (3,4 milj.e) taso on tarkistettu. Tilapalvelut laskuttaa sisäisen vuokran tulosalueilta ja tilittää siitä pääomavuokran osuuden (4,3 milj.e) edelleen kaupunginhallitukselle.

Pelastuspalveluiden Ylivieskan osuuden kasvu johtuu maksuperusteena olevana asukasluvun lisäyksestä ja käyttöön otettavista uusista tiloista.

Yleissivistävässä koulutuksessa lasten määrän kasvu tuo lisäkustannuksia henkilöstön ja kuljetusten määrän kasvaessa sekä lisääntyneiden siirtotilojen vuoksi.

Varhaiskasvatuksessa henkilöstölisäyksiä lasten määrän kasvaessa. Hakalahden päiväkodin laajenusosan valmistuminen.

3.9 Kuntalain 110 §:n mukainen toimenpideohjelma

Kuntalain 110 §:n mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukein. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Ylivieskan tase oli tilanteessa 31.12.2017 noin 1,1 milj.euroa ylijäämäinen, mutta vuoden 2018 talousarvio on muutosten jälkeen 5,4 milj.euroa alijäämäinen, jolloin taseen alijäämän kattamiskausi olisi 2019-2022. Alla olevassa taulukossa on osoitettu miten todennäköisesti syntyvä alijäämä aiotaan kattaa.

Tavoiteaikataulu alijäämän kattamiseen:

Taloussuunnitelma	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SU 2020	SU 2021	SU 2022
Taseen alijäämä, milj.e		-4,3	-4,3	-3,1	-1,9	
Taseen ylijäämä, milj.e	1,1					-0,1

Toimenpiteet alijäämän kattamiseksi:

1. Maa- ja metsäomaisuuden, rakennusten ja osakkeiden tehostettu myynti
2. Siirtyminen yhteen valmistuskeittiöön vuosien 2019-2020 aikana
3. Eläköitymisen hyödyntäminen. Kaupunginhallituksen lupa vaaditaan kaikkien vapautuvien vakanssien täyttämiseen.
4. Tarvittaessa veroprosenttien korottaminen 2020-21
  - tuloveroprosentin korottaminen 0,25 % -yksikköä vaikutus +550.000 e
  - kiinteistöveroprosenttien korottaminen 0,10 % -yksikköä vaikutus +550.000 e

4. KÄYTTÖTALOUSOSA

Vastuutoimielin:	10 KESKUSVAALILAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija	Hallintojohtaja

Sitovuustaso:	100 Vaalit
----------------------	-------------------

PALVELUAJATUS

Kuntavaalien, valtiollisten vaalien ja europarlamenttivaalien toimittaminen.

TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2019–2022

Eduskuntavaalit toimitetaan huhtikuussa 2019 ja europarlamenttivaali toukokuussa 2019. Ensimmäiset maakuntavaalit toimitetaan europarlamenttivaalien yhteydessä. Keskeneräisen lainsäädännön vuoksi maakuntavaaleja ei ole huomioitu talousarviossa.

Suunnitelmakaudella toimitetaan kuntavaalit 2021.

TUNNUSLUVUT	TP 2017	TA 2018	SU 2019	SU 2020	SU 2021	SU 2022
Äänestysalueet	2	2	2	2	2	2
Äänioikeutettuja	11352	11520	11520	11520	11520	11520

Sitovuustaso:		100 VAALIT					
Selite	TP2017	TA2018	TA2019	%	SU2020	SU2021	SU2022
TULOSLASKELMA							
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot							
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset		46 500	47 400	1,9			
Muut toimintatuotot							
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ		46 500	47 400	1,9			
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-18 628	-35 300	-44 400	25,8		-24 700	
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-2 303	-4 190	-4 560	8,8		-2 400	
Muut henkilösivukulut	-559	-1 480	-1 540	4,1		-800	
Palvelujen ostot	-10 959	-8 500	-11 900	40,0		-10 900	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-858	-400	-600	50,0		-900	
Avustukset							
Muut toimintakulut	-55	-100	-100				
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-33 362	-49 970	-63 100	26,3		-39 700	
TOIMINTAKATE	-33 362	-3 470	-15 700	352,4		-39 700	

Vastuutoimielin:	15 TARKASTUSLAUTAKUNTA
-------------------------	-------------------------------

Sitovuustaso:	110 Tarkastustoiminta
----------------------	------------------------------

PALVELUAJATUS

Kuntalain mukaisesti kaupungin ulkoisesta tarkastuksesta vastaavat tarkastuslautakunta ja JHTT-tilintarkastaja. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuuston päättävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on myös arvioida kaupungin toiminnan tarkoituksenmukaisuutta ja tuloksellisuutta sekä resurssien käytön tehokkuutta.

Varsinainen tilintarkastus on JHTT-tilintarkastajan tehtävänä. Valtuusto on valinnut vuosien 2018–2021 tilintarkastajaksi JHTT-yhteisö Talvea Julkishallinnon Palvelut Oyn.

TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2019–2022

Tarkastuslautakunta kokoontuu 12-16 kertaa vuodessa. Tilintarkastukseen käytetään noin 20 tarkastuspäivää vuodessa. Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät on eriytetty tarkastuspäivistä.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2019

Toteutetaan hallinnon ja talouden tarkastus tehokkaasti ja luotettavasti, jolla varmistetaan kaupungin ja kaupunkikonsernin hallinnon ja taloudenpidon laillisuus, tuloksellisuus ja tarkoituksenmukaisuus, sisäisen valvonnan toimivuus ja kirjanpidon ja tilinpäätöksen sekä muun laskentatoimen oikeellisuus ja riittävyys.

TUNNUSLUVUT	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SU 2020	SU 2021	SU 2022
Tarkastuspäiviä:						
Jhtt-tarkastaja+ tarkastuslautakunnan kokoukset	20+14	20+14	20 +14	20+14	20+14	20+14

Sitovuustaso:**110 TARKASTUSTOIMINTA**

Selite	TP2017	TA2018	TA2019	%	SU2020	SU2021	SU2022
TUOSLASKELMA							
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot							
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset							
Muut toimintatuotot							
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ							
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-14 230	-24 000	-24 000		-24 000	-24 000	-24 000
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-406						
Muut henkilösivukulut	-26	-1 000	-800	-20,0	-800	-800	-800
Palvelujen ostot	-42 757	-31 200	-22 800	-26,9	-22 800	-22 800	-22 800
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 460	-100	-100		-100	-100	-100
Avustukset							
Muut toimintakulut	-2 111	-1 300	-2 200	69,2	-2 200	-2 200	-2 200
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-60 990	-57 600	-49 900	-13,4	-49 900	-49 900	-49 900
TOIMINTAKATE	-60 990	-57 600	-49 900	-13,4	-49 900	-49 900	-49 900

Toimielin:	20 KAUPUNGINHALLITUS
Vastuuviranhaltija:	Kaupunginjohtaja, hallintojohtaja, talousjohtaja

Sitovuustaso:	120 Hallintopalvelut
----------------------	-----------------------------

PALVELUAJATUS

Kaupunginvaltuusto ylimpänä päätöksentekuelimenä päättää kaupungin strategiasta, palvelutasosta ja toiminnan keskeisistä tavoitteista ja osoittaa tavoitteiden toteuttamiseen tarvittavat resurssit. Kaupunginvaltuusto on Ylivieska-konsernin ylin valvoja.

Kaupunginhallitus huolehtii kokonaisuutena kaupungin hallinnosta, palveluista, toiminnoista, organisaatiosta ja taloudesta. Kaupunginhallitus vastaa myös paikallisesta ja alueellisesta yhteistyöstä ja edunvalvonnasta sekä edistää Ylivieskan vetovoimaisuutta ja elinkeinoelämän myönteistä kehittymistä. Kaupunginhallitus ohjaa ja johtaa Ylivieska-konsernia.

Kaupunginhallituksen alaisena tulosalueina toimivat hallintopalvelut sekä talous- ja ICT-palvelut tuottavat tukipalveluja muille toimialoille ja vastaa sisäisestä ja ulkoisesta laskentatoimesta ja tietohallinnosta sekä huolehtii osaltaan kaupungin tiedotus-, neuvonta- ja asiakaspalvelutehtävistä. Talous- ja henkilöstöhallinnon palveluntuottajana toimii Kuntien Hetapalvelut Oy ja ICT-palveluiden osalta Joki ICT Oy.

Hallintopalveluiden sitovuustason toimintamenoihin kuuluu myös mm. kaupungin verotuskustannusosuuden, yhteistoimintaosuudet (Pohjois-Pohjanmaan liitto, Ylivieskan Seutukuntayhdistys, Kerttu Saalasti säätiö, Suomen Kuntaliitto ja Kunnallinen työmarkkinalaitos), jäsenmaksut ja yhteisöjen avustamisen sekä maaseutuelinkeinojen kehittämisen avustaminen.

STRATEGISET MENESTYSTEKIJÄT

- Kaupungin elinvoiman kehittäminen ja hyvinvoinnin edistäminen.
- Kaupunkistrategian toteuttaminen.
- Luotettava ja nopea asioiden valmistelu ja täytöntöönpano.
- Laadukkaat asiantuntijapalvelut.
- Osaavan henkilöstön varmistaminen.
- Tasapainoinen kuntatalous.

TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2019 – 2022

- Kaupunkistrategian jalkauttaminen.
- Maakuntaudistuksen ja sote-uudistuksen aktiivinen seuranta ja vaikuttaminen.
- Kaupungin edunvalvonnan tehostaminen.

- Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistus ja jalkauttaminen.
- Kaupungin viestinnän ja markkinoinnin tehostaminen
- Konserniohjeiden päivittäminen ja toimeenpano

Yhteistoimintaosuuksia noin 255.000 euroa: Pohjois-Pohjanmaan liitto, Ylivieskan seutukunta, Suomen Kuntaliitto, Kunnallinen työmarkkinalaitos ja Kerttu Saalasti säätiö. Ylivieskan seutukunnan alasajon vuoksi osa aiemmin sille myönnetystä määrärahasta on kohdistettu YTEK:n tuottamiin elinkeinopalveluihin. Kaupungin verotuskustannusosuus verohallinnolle on noin 300.000 e.

Jäsenmaksut seuraaville yhteisöille: Teosto, Kopiosto, Gramex, Jokilaaksojen Kauppareura, Oulun Kauppakamari, Rieska-Leader, Pohjois-Suomen syöpäyhdistys, Pohjois-Pohjanmaan kesäyliopisto.

Yhteisöavustuksilla tuetaan ensisijaisesti sellaista yhteisöjen toimintaa, joka täydentää kaupungin palveluja ja edistää työllisyyttä ja vapaaehtoistyötä. Kaupunginhallitus myöntää erillisavustuksia yhteisöille.

Kylätoimintaan, kylien kehittämisen avustamiseen ja 4H- yhdistyksen avustamiseen on varattu yhteensä 36.000 euroa. Avustuksen piirissä olevat kyläyhdistykset: Löytyn kyläyhdistys ry, Niemelänkylän kyläyhdistys ry, Savela-Ojakylän kyläyhdistys ry, Sorviston kyläyhdistys ry, Vähäkangas-Pylväs kyläyhdistys ry, Raudaskylän kyläyhdistys ry, Kantokylän Maa- ja kotitalousseura ry ja Kankaan Nuorisoseura ry. Tämän lisäksi kylätalojen sisäiset vuokrat kohdistetaan aiemmasta poiketen kaupunginhallitukselle.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2019

ASIAKASNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2019	Mittari
Kuntalaisten mahdollisuus sähköiseen asiointiin lisääntyy	Sähköisten asiointipalveluiden laajentaminen	Palveluiden käyttäjämäärä
Kaupungin viestintä on ajantasaista ja kattavaa eri viestintämuodoissa.	Kotisivujen uudistaminen Sosiaalisen median käytön lisääminen ja monikanavaisuuden hyödyntäminen Viestintästrategian tekeminen uuden kaupunkistrategian tueksi	Kotisivujen kuntapalaute ja kyselytulokset. Kaupungin näkyvyys sosiaalisessa mediassa Yhtenäinen ja suunnitelmallinen markkinointi ja viestintä.
Ylivieskan tunnettavuuden lisääntyminen	Aktiivinen markkinointi	Positiivinen näkyvyys

TALOUSNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2019	Mittari
---------------------	--------------	---------

Tehokkaasti tuotetut yleishallinnon palvelut.	Tehokas palvelutuotanto	Kustannusten ja henkilöstömäärän vertailu toisiin kuntiin
---	-------------------------	---

PROSESSIT JA RAKENTEET NÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2019	Mittari
Asiakirjatietojen hallinta	Tiedonohjausjärjestelmän käyttöönoton suunnittelu	Valmius sähköiseen järjestelmään
Tietoturvallisuuden lisääminen	Henkilöstön tietoisuuden lisääminen ja toimintatapojen kehittäminen	Tietoturvaohjeistuksen laatiminen ja jalkauttaminen
Toimiva sisäinen valvonta ja riskienhallinta.	Sisäinen valvonta sisäistetty koko organisaatiossa. Sopimushallintajärjestelmän hyödyntäminen.	Toiminnan riskit hallinnassa.
Kaupunkiorganisaation uudistaminen vastaamaan muuttuvaa toimintaympäristöä	Vuoden 2019 aikana aloitetaan selvittäminen muutostarpeista	Selvityksen aloittaminen

HENKILÖSTÖNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2019	Mittari
Henkilöstön työhyvinvointi.	Toimiva työterveyshuolto ja TYKY-toiminta	Sairauslomapäivät/työntekijä Työhyvinvointimittaukset Liikunta- ja kulttuurivastusten käyttäminen
Osaava ja motivoitunut henkilöstö	Toimiva johtamisjärjestelmä Henkilöstön perehdyttäminen	Kehityskeskustelut Perehdyttämisohjeet käytössä kaikilla tulosalueilla.

TUNNUSLUVUT	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SU 2020	SU 2021	SU 2022
Kaupungin henkilöstön sairauspoissaolot, päivinä	13.105	13.000	13.000	13.000	13.000	13.000
Avustettavat yhteisöt (sis. 4H)	9	9	9	9	9	9
Avustettavat kyläyhdistykset	8	8	8	8	8	8
Henkilöstö						
- keskusvirasto	8	10	10	10	10	10
- ICT-palvelut	3	3	1	1	1	1
- talous- ja velkaneuvonta	2	2	-	-	-	-
- työllistämiprojektit (ohjaajat, työnjohto)	4	3,5	4,5	4	4	4

Sitovuustaso:		120 HALLINTOPALVELUT					
Selite	TP2017	TA2018	TA2019	%	SU2020	SU2021	SU2022
TULOSLASKELMA							
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	116 865	153 220	20 000	-86,9	20 000	20 000	20 000
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset	433 652	319 600	366 700	14,7	407 400	410 000	412 400
Muut toimintatuotot	264 254	149 200	4 380 506	2 836,0	4 380 506	4 380 506	4 380 506
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	814 771	622 020	4 767 206	666,4	4 807 906	4 810 506	4 812 906
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-1 192 926	-1 350 690	-1 228 600	-9,0	-1 254 200	-1 269 300	-1 284 600
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-275 332	-328 680	-315 640	-4,0	-320 220	-322 720	-325 620
Muut henkilösivukulut	-36 971	-52 930	-41 330	-21,9	-42 100	-42 800	-43 200
Palvelujen ostot	-1 528 070	-1 363 450	-1 423 967	4,4	-1 404 767	-1 408 267	-1 404 767
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-68 755	-67 170	-53 450	-20,4	-55 950	-68 950	-53 950
Avustukset	-108 887	-143 050	-99 300	-30,6	-99 300	-98 400	-98 400
Muut toimintakulut	-234 598	-207 907	-324 712	56,2	-324 212	-323 112	-320 312
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-3 445 539	-3 513 877	-3 486 999	-0,8	-3 500 749	-3 533 549	-3 530 849
TOIMINTAKATE	-2 630 768	-2 891 857	1 280 207	-144,3	1 307 157	1 276 957	1 282 057
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunn.mukaiiset poistot	-52 454	-63 300	-27 290	-56,9	-25 320	-20 820	-17 000
KOKONAISKUSTANNUKSET	-2 683 222	-2 955 157	1 252 917	-142,4	1 281 837	1 256 137	1 265 057

Vastuutoimielin:	20	KAUPUNGINHALLITUS
Vastuuviranhaltija:	Kaupunginjohtaja	

Sitovuustaso:	130	Elinkeinopalvelut
----------------------	------------	--------------------------

PALVELUAJATUS

Ylivieskan kaupunki ostaa elinkeino- ja kehittämispalvelut sekä asiantuntijapalvelut tytäryhtiöltään Ylivieskan Teknologiakylä YTEK Oy:ltä.

YTEK Oy hallinnoi yritystoimintaa edistäviä kehittämishankkeita ja tukee korkeaan osaamiseen perustuvan yritystoiminnan kehittämistä yhteistyöverkostojen kautta.

Elinkeinopalveluiden sitovuustaso sisältää myös maaseutupalveluiden kustannukset. Ylivieska kuuluu Nivalan alueelliseen maaseutulautakuntaan, joka on viiden kunnan yhteinen lautakunta jossa on jäseniä yhteensä viisi. Kärsämäen, Oulaisten, Sievin ja Ylivieskan kunnista kustakin 1 ja Nivalan kunnasta 2. Lautakunta on muodostettu kuntien välisellä yhteisellä sopimuksella. Se hoitaa alueen lakisääteiset maaseutuhallinnon tehtävät sekä muita maaseudun ja maatalouden kehittämistehtäviä. Pääasiallisin tehtävä on hoitaa viljelijöiden EU- ja kansallisten maataloustukien hakemisen järjestäminen, hakemusten käsittely ja maksustehtävät annettuja säädöksiä ja ohjeita noudattaen. Toiminta hoidetaan lähipalveluina siten, että jokaisessa kunnassa on maasetupalvelujen toimipiste.

Vireillä olevassa maakuntaudistuksessa kuntien maaseutuhallinto siirtyisi maakunnan tehtäväksi. Lakiluonnosten mukaisesti uudet maakunnat aloittaisivat toiminnan vuoden 2021 alusta. Uutena hankkeena aloitetaan maatalousteknologiaan liittyvä esiselvityshanke. Esiselvityksessä valmistellaan varsinaista työnimeltään ”Maatalousteknologian käytännön testausympäristön luominen alueelle” hanketta. Myöhemmin päätetään hankkeen selvitysten perusteella varsinainen toteuttaja.

Maaseutupalvelut tehtävänä on kylien kehittämisrahan ja 4H -yhdistyksen avustuksen sekä maaseudun kehittämisrahan ohjaus ja hallinnointi.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2019

YTEK Oyn toiminnan tärkeimmät painopistealueet on määritelty kaupungin kanssa solmitussa ostopalvelusopimuksessa.

Painopistealueet vuonna 2019 ovat:

- mikro- ja yksinyrittäjien aktivointi yhteistyöhön ja liiketoiminnan kehittämiseen
- yritysten liiketoimintaedellytysten, omistajavaihdosten ja kasvun tukeminen
- eri rahoituslähteiden tehokas hyödyntäminen kehittämistoiminnassa
- uusien yrityshankkeiden edistäminen
- alueen suurhankkeiden mahdollisuuksien hyödyntäminen

- kaupungin strategian mukaisten kärkihankkeiden edistäminen ja toteuttaminen
- Centrian / TKI- toiminnan ja kaupungin / YTEK Oyn välinen yhteistyö
- yhteistyössä kaupungin kanssa toteuttaa ja kehittää kuntamarkkinointia ja edistää uuden yritystoiminnan sijoittumista kaupunkiin

Kaupungin ja YTEK Oyn välinen ostopalvelusopimus (265.000 euroa) palvelujen tuottamisesta sisältää myös hankkeiden kuntarahoitusosuudet ja YTEK Oyn yritysrahoitusosuudet.

Taloudellisten resurssien puitteissa muiden yrityslähtöisten kehittämishankkeiden kuntarahoituksesta päätetään tapauskohtaisesti.

Tavoitteet: Ylivieskan Teknologia kylä YTEK	Tavoite 2019
Asiakas- ja sidosryhmätyytyväisyys; indeksiarvo	4,0
Asiakas- ja sidosryhmätyytyväisyys; suositteluindeksi	8,7
Asiakaskontaktointimäärä; alkavat yritykset	90 %
Asiakaskontaktointimäärä; toimivat yritykset (Oy:t)	50 %
Hankesalkun koko	400.000 €

Rieska-Leader ry:n hallinnoimiin hankkeisiin on varattu yhteensä 78.000 euroa kaupungin rahoitusosuutena.

Linjaliikenteen tukemiseen on varattu 180.000 euroa (mm. koululaiskuljetukset). Kutsutaksiliikenteen tukemiseen on varattu 8.000 euroa.

TOIMINNALLISIA TAVOITTEITA MUILLE KONSERNIYHTEISÖILLE:

Ylivieskan Vuokra-asunnot Oy on 100-prosenttisesti kaupungin omistama yhtiö, jolle kaupunki on luovuttanut vuokra-asuntojen hallinnan ja vuokra-asuntojen rakennuttamisen.

Tavoitteet vuodelle 2019:

Tavoitteet: Ylivieskan Vuokra-asunnot Oy
Erikokoisten asuntojen kysyntä ja tarjonta pidetään tasapainossa
Asuntokanta pidetään hyvässä kunnossa ja yhtiön taloutta hoidetaan niin, että toiminnan kaikki kulut voidaan kattaa tulorahoituksella
Yhtiön hallinnassa olevien vuokra-asuntojen käyttöaste vähintään 90 %

Tavoite	Ylivieskan Vuokra-asunnot Oy	YTEK Oy	Ylivieskan Teollisuuskiinteistöt Oy	Vieskan Teollisuustalo Oy
Käyttökate-%	40,0	30,0	40,0	20,0
Omavaraisuus-%	30,0	40,0	20,0	40,0

TUNNUSLUVUT	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SU 2020	SU 2021	SU 2022
Aktiivitulojen määrä kpl (tukea hakeneet tilat)	144	142	142	139	133	125
Viljelyssä oleva peltopinta-ala ha	7350	7400	7400	7400	7400	7400
Sukupolvenvaihdokset	2	4	4	4	4	4

Sitovuustaso:**130 ELINKEINOPALVELUT**

Selite	TP2017	TA2018	TA2019	%	SU2020	SU2021	SU2022
TULOSLASKELMA							
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot							
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset							
Muut toimintatuotot		2 000		-100,0			
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ		2 000		-100,0			
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot							
Henkilösivukulut							
Eläkekulut							
Muut henkilösivukulut							
Palvelujen ostot	-451 264	-460 100	-539 260	17,2	-556 160	-556 160	-556 160
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-636	-1 300	-350	-73,1			
Avustukset	-60 000	-60 000	-78 000	30,0	-78 000	-60 000	-60 000
Muut toimintakulut	-5 404	-4 058	-14 128	248,2	-13 828	-13 828	-13 828
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-517 304	-525 458	-631 738	20,2	-647 988	-629 988	-629 988
TOIMINTAKATE	-517 304	-523 458	-631 738	20,7	-647 988	-629 988	-629 988

Vastuutoimielin:	20	KAUPUNGINHALLITUS
Vastuuviranhaltija:	Kaupunginjohtaja	

Sitovuustaso:	150	Pelastuspalvelut (kaupungin osuus)
----------------------	------------	---

PALVELUAJATUS

Jokilaaksojen pelastustoimialueeseen kuuluu 17 kuntaa. Jokilaaksojen pelastustoimialueen hallinnosta vastaa sopimuskuntana toimiva Ylivieskan kaupunki, jonka ylläpitämä pelastuslaitos vastaa pelastustoimilain 4 §:n mukaisten tehtävien hoitamisesta alueella. Pelastuslaitoksen hallintoa varten valtuusto on asettanut Jokilaaksojen pelastustoimen johtokunnan.

TALOUSSUUNNITELMA 2019–2022

Pelastuslaitoksen taloutta hoitaa ja siitä vastaa Ylivieskan kaupunki. Pelastuslaitos on itsenäinen taseyksikkö Ylivieskan kaupungin kirjanpidossa.

Pelastustoimessa sovelletaan tilaaja-tuottaja -mallia. Pelastuslaitoksen johtokunnan alaisuudessa toimiva Jokilaaksojen pelastuslaitos toimii pelastuspalvelujen tuottajana. Ylivieskan kaupungin maksuosuus on budjetoitu kaupunginhallituksen alaiselle pelastuspalvelujen tulosalueelle.

Pelastuslaitos on vastannut ensihoidon palveluista 1.1.2015 alkaen.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2019

Kuntien maksuosuudet määräytyvät yhteistoimintasopimuksen mukaisesti siten, että 60 % kustannuksista muodostuu asukasluvun perusteella ja 40 % kunnan riskiluokituksen perusteella.

Tunnusluvut

Ylivieskan kaupungin osuus alueellisen pelastuslaitoksen kustannuksista (%)								
2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
12,5 %	12,6 %	12,7 %	12,7 %	12,9 %	13,2 %	13,3 %	13,7 %	13,8 %

Sitovuustaso:		150 PELASTUSPALVELUT					
Selite	TP2017	TA2018	TA2019	%	SU2020	SU2021	SU2022
TULOSLASKELMA							
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot							
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset							
Muut toimintatuotot							
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ							
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot							
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-18 516	-18 700	-17 750	-5,1			
Muut henkilösivukulut							
Palvelujen ostot	-1 543 128	-1 587 866	-1 688 203	6,3	-1 705 726	-1 705 726	-1 705 726
Aineet, tarvikkeet ja tavarat							
Avustukset							
Muut toimintakulut							
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 561 644	-1 606 566	-1 705 953	6,2	-1 705 726	-1 705 726	-1 705 726
TOIMINTAKATE	-1 561 644	-1 606 566	-1 705 953	6,2	-1 705 726	-1 705 726	-1 705 726
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunn.mukaiiset poistot	-52 995	-53 000	-52 890	-0,2	-74 890	-74 890	-74 890
KOKONAISKUSTANNUKSET	-1 614 639	-1 659 566	-1 758 843	6,0	-1 780 616	-1 780 616	-1 780 616

Vastuutoimielin:	20 KAUPUNGINHALLITUS
Vastuuviranhaltija:	Kaupunginjohtaja
Sitovuustaso:	1291 Peruspalvelukuntayhtymä Kallion oma toiminta

PERUSTEHTÄVÄ

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut järjestää ja tuottaa Peruspalvelukuntayhtymä Kallio. Kallion perustehtävä on järjestää alueen asukkaille sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut.

TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2019-2022

Kallion toiminta perustuu sopimusohjaukseen ja omistajaohjaukseen. Sopimusohjaus on prosessi, jossa määritellään väestön palvelujen tarve sekä sovitaan palvelujen määrästä ja laadusta. Talousarvion valmistelussa tulosaluekohtaiset palvelukuvaukset, väestön palvelutarpeen ennakointi sekä sovittu palvelujen taso ja määrä ovat määrärahavarausten perustana.

Jäsenkuntien maksusuudet määräytyvät aiheuttamisperiaatteen mukaisesti vahvistetun toiminta- ja taloussuunnitelman pohjalta.

Kunnittaisen kustannustenjaon välineenä on Maisema-laskentatyökalu, jonka avulla lasketaan kullekin jäsenkunnalle tulosalueittaiset kustannukset tuoteryhmäkohtaisina suursuoriteina suunniteltujen/käytettävien palvelusuoritteiden mukaisessa suhteessa.

Tuoteryhmät:

- Vastaanottopalvelut
- Suun terveydenhuolto
- Erikoissairaanhoito
- Aikuispsykososiaaliset palvelut
- Hoito- ja hoivapalvelut
- Kuntoutuspalvelut
- Perhepalvelut
- Vammaispalvelut
- Ympäristöterveydenhuolto
- Työterveyshuolto
- Toimeentulotuki ja työllistäminen
- Projektit

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2019

Peruspalvelukuntayhtymä Kallion vuoden 2019 talousarvion ja suunnitelmakauden 2020-2021 toiminnalliset tavoitteet pohjautuvat Kallion palvelustrategiaan.

Palvelutuotannon keskeisin kehittämiskohde on, että ihmiset pärjäävät omassa arjessaan. Kuntalaisten omassa arjessa pärjäämisen edistämiseksi kehitetään ja optimoidaan palvelurakennetta, parannetaan prosessien johtamista sekä asiakas- ja kustannusvaikutavuutta. Ennaltaehkäisevää näkökulmaa vahvistetaan niin hyvinvointi- kuin terveystaloudessa.

Kärkihankkeena on mielenterveyspalveluiden vahvistaminen. Tavoitteena on vähentää asumispalveluiden käyttöä ja kohdentaa tästä vapautuvia resursseja uudelleen.

Kallion talousarviossa 2019 on vahvistettu sitovat tavoitteet hyvinvointipalveluille, terveystaloudelle ja hallinto- ja tukipalveluille.

Omistajaohjaukseen liittyvät toiminnallisia tavoitteita:

- Toimintolaskennan kehittäminen
- Raportoinnin edelleen kehittäminen
- Benchmarkkaus verrokkitoimijoihin ja hyvien käytäntöjen hyödyntäminen
- Palvelustrategian jalkauttaminen.

Talouden tasapainottamiseen 2019 - 2022 liittyvät tavoitteet:

Kallion oman toiminnan nettomenojen muutos (%) jää pienemmäksi, kuin kaupungin verorahoituksen (verotulot ja valtionosuudet yhteensä) muutos (%).

Kallion talousarvion taloudelliset tavoitteet Ylivieskan osalta vuonna 2019:

Kunta: Ylivieska Toimiala:	Tilinpäätös 2016	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018	Talousarvio 2019	TA 2019 / TA 2018	TA 2019 / TP 2017	Muutos TA 2019 / TA 2018	Muutos TA 2019 / TP 2017
	Netto	Netto	Netto	Netto	%	%	eur	eur
Vertailutaso								
Vastaanottopalvelut	4 933 657	4 951 534	5 058 035	5 140 298	1,6 %	3,8 %	82 263	188 764
Suun terveydenhuolto	1 565 921	1 642 722	1 616 039	1 702 535	5,4 %	3,6 %	86 496	59 813
Erikoissairaanhoito	17 076 989	17 368 089	17 865 366	18 339 207	2,7 %	5,6 %	473 840	971 118
- josta ostettu erikoissairaanhoito	16 514 541	16 896 669	17 150 000	17 550 000	2,3 %	3,9 %	400 000	653 331
Aikuispsykososiaaliset palvelut	1 811 660	1 840 616	2 267 202	2 224 633	-1,9 %	20,9 %	-42 569	384 017
Hoito- ja hoivapalvelut	12 185 526	12 405 558	12 844 025	13 146 359	2,4 %	6,0 %	302 334	740 802
Kuntoutuspalvelut	859 033	817 999	906 368	891 188	-1,7 %	8,9 %	-15 180	73 189
Perhepalvelut	2 932 986	3 079 072	2 854 275	3 473 792	21,7 %	12,8 %	619 517	394 720
Vammaispalvelut	2 970 071	3 184 371	3 304 193	3 621 529	9,6 %	13,7 %	317 336	437 158
Ympäristöterveydenhuolto	351 568	334 736	373 668	361 172	-3,3 %	7,9 %	-12 496	26 436
Työterveyshuolto	4 883	30 268	28 771	48 660	69,1 %	60,8 %	19 889	18 392
Toimeentulotuki ja työllistäminen	1 359 950	536 303	664 473	646 541	-2,7 %	20,6 %	-17 932	110 238
Projektit	33 445	19 299	1 262	905	-28,3 %	-95,3 %	-357	-18 394
Yhteensä	46 085 688	46 210 567	47 783 678	49 596 818	3,8 %	7,3 %	1 813 140	3 386 251

Ostettu ESH	16 514 541	16 896 669	17 150 000	17 550 000	2,3 %	3,9 %	400 000	653 331
Oma toiminta	29 571 147	29 313 898	30 633 678	32 046 818	4,6 %	9,3 %	1 413 140	2 732 920

Sitovuustaso:		1291 Sosiaali- ja terveystoimen palvelut					
Selite	TP2017	TA2018	TA2019	%	SU2020	SU2021	SU2022
TULOSLASKELMA							
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot							
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset							
Muut toimintatuotot							
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ							
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot							
Henkilösivukulut							
Eläkekulut							
Muut henkilösivukulut							
Palvelujen ostot	-29 313 898	-30 618 000	-32 046 252	4,7	-32 730 780	-33 385 000	-34 053 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat							
Avustukset							
Muut toimintakulut							
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-29 313 898	-30 618 000	-32 046 252	4,7	-32 730 780	-33 385 000	-34 053 000
TOIMINTAKATE	-29 313 898	-30 618 000	-32 046 252	4,7	-32 730 780	-33 385 000	-34 053 000
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunn.mukaiset poistot	-11 619	-12 000	-11 600	-3,3	-11 600	-11 600	-11 600
Arvonalentumiset							
KOKONAISKUSTANNUKSET	-29 325 517	-30 630 000	-32 057 852	4,7	-32 742 380	-33 396 600	-34 064 600

Vastuutoimielin:	20 KAUPUNGINHALLITUS
Vastuuviranhaltija:	Kaupunginjohtaja
Sitovuustaso:	1292 Erikoissairaanhoito (ostettu) / Peruspalvelukuntayhtymä Kallio

PALVELUAJATUS

Erikoissairaanhoidon palveluita tuotetaan osin peruspalvelukuntayhtymä Kallion omana toimintana, mutta suurin osa palveluista on ostopalveluja.

Peruspalvelukuntayhtymä Kallio hankkii erikoissairaanhoidon palveluja Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriltä, Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystalokuntayhtymä Soitelta ja muilta palvelujen tuottajilta.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2019

Hoitoon pääsyn turvaaminen riittävän nopeasti terveysongelma huomioon ottaen.

Hoitoketjun hyvinvointipalvelut – perusterveydenhuolto – erikoissairaanhoito optimaalinen toimivuus.

Talouden tasapainottamiseen liittyvät tavoitteet:

Ostetun erikoissairaanhoidon menojen kasvun hillitseminen mm. Kallion omaa palvelutoimintaa vahvistamalla, kilpailuttamista lisäämällä ja hoidonporrastamista tehostamalla.

Sitovuustaso:		1292 Erikoissairaanhoido					
Selite	TP2017	TA2018	TA2019	%	SU2020	SU2021	SU2022
TULOSLASKELMA							
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot							
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset							
Muut toimintatuotot							
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ							
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot							
Henkilösivukulut							
Eläkekulut							
Muut henkilösivukulut							
Palvelujen ostot	-16 896 669	-17 150 000	-17 550 000	2,3	-18 000 000	-18 493 000	-18 862 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat							
Avustukset							
Muut toimintakulut							
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-16 896 669	-17 150 000	-17 550 000	2,3	-18 000 000	-18 493 000	-18 862 000
TOIMINTAKATE	-16 896 669	-17 150 000	-17 550 000	2,3	-18 000 000	-18 493 000	-18 862 000

Vastuutoimielin:	20 KAUPUNGINHALLITUS
Vastuuviranhaltija:	Talousjohtaja

Sitovuustaso:	1293 Muu sosiaali- ja terveydenhuolto
----------------------	--

Peruspalvelukuntayhtymä Kallioon siirtyneen henkilöstön ja muun sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön kaupungin maksuosuus eläkemenerusteisesta eläkemaksusta ja varhaiseläkemaksusta. Määrärahavaraus 820.000 euroa.

Työmarkkinatuen kuntaosuutta maksetaan henkilöstä, jolle on maksettu työttömyyden perusteella työmarkkinatukea yli 300 päivää. Tämän jälkeinen työttömyysaika rahoitetaan puoliksi valtion ja puoliksi työmarkkinatuen saajan kotikunnan varoista siihen asti, kunnes henkilö on saanut työmarkkinatukea työttömyyden perusteella 1000 päivältä. 1000 päivän jälkeen työttömän kotikunnan rahoitusvastuu nousee 70 %:iin. Työmarkkinatuen kuntaosuuden määrärahavaraus 900.000 euroa.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 5.9.2016 sopimuksen Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa 25 oleskeluluvan saaneen turvapaikanhakijan vastaanottamisesta. Kotouttamisen määrärahavaraus 40.000 e. Valtionavustus kotouttamiseen 40.000 e.

Strateginen tavoite	Tavoite 2019	Mittari
Työmarkkinatuen kuntarahoitusosuuden pienentäminen	Vuodelle 2019 arvioitu rahoitusosuus kääntyy laskuun	Työmarkkinatuen keskimääräiset saajat

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SU 2020	SU 2021	SU 2022
Palvelutarvearviointi	127	170	200	200	200	200
- nuoret alle 25 -vuotiaat	22	25	25	25	25	25
Työllistämistoimenpiteissä	121	200	180	180	180	180
- nuoret alle 25 -vuotiaat	20	20	20	20	20	20
Palkkatukityöllistetyt	40	40	40	40	40	40
- nuoret alle 25 -vuotiaat	2	7	5	5	5	5
Muihin palveluihin ohjatut *	20	20	40	40	40	40
Lisäpalkkatuki	2	4	4	4	4	4
Nuorten kesätyöllistäminen	52	50	60	60	60	60
Työmarkkinatuen kuntaosuus	1 198 412	1 100 000	900 000	800 000	800 000	800 000
Avustukset kaupungin ulkopuolisiin työllistämishankkeisiin, euroa	30 142	29 700	900	900		

*(esim. avoimet työmarkkinat, opiskelu, eläkeselvittelyt, työkyvyn arvioinnit)

Sitovuustaso:		1293 Muu toiminta					
Selite	TP2017	TA2018	TA2019	%	SU2020	SU2021	SU2022
TULOSLASKELMA							
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot							
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset	49 383	50 000	40 000	-20,0	40 000	40 000	40 000
Muut toimintatuotot							
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	49 383	50 000	40 000	-20,0	40 000	40 000	40 000
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-6 677	-17 400		-100,0			
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-802 296	-900 510	-863 630	-4,1	-863 630	-863 630	-863 630
Muut henkilösivukulut	-303	-720		-100,0			
Palvelujen ostot	-32 477	-11 300	-8 000	-29,2	-8 000	-8 000	-8 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-253	-100		-100,0			
Avustukset	-1 198 412	-1 100 000	-900 000	-18,2	-800 000	-800 000	-800 000
Muut toimintakulut	-45	-200		-100,0			
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-2 040 463	-2 030 230	-1 771 630	-12,7	-1 671 630	-1 671 630	-1 671 630
TOIMINTAKATE	-1 991 080	-1 980 230	-1 731 630	-12,6	-1 631 630	-1 631 630	-1 631 630

Vastuutoimielin:	35	PELASTUSLAITOKSEN JOHTOKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Pelastusjohtaja	

Sitovuustaso:	190	Jokilaaksojen pelastuslaitos
----------------------	------------	-------------------------------------

PALVELUAJATUS JA PERUSTEHTÄVÄT

Visiona on: ”Turvallinen ja kriisinkestävä Jokilaaksojen alue – ennakoiden ja yhteistyössä”

Vision toteuttamiseksi pelastuslaitos tuottaa palvelunsa säädösten ja sopimusten mukaisesti laadukkaasti, tehokkaasti ja taloudellisesti:

- ylläpitämällä pelastustoiminnan toimintavalmiutta kaikissa turvallisuustilanteissa erilaisia onnettomuus- ja uhkatilanteita varten,
- huolehtimalla aktiivisesti onnettomuuksien ennaltaehkäisytyöstä,
- toimimalla alueellaan valmiussuunnittelun ja varautumisen asiantuntijana sekä
- tuottamalla erillisiin sopimuksiin perustuen ensihoidon palveluja,
- tekemällä yhteistyötä alueen asukkaiden, yhteisöjen ja viranomaisten kanssa

Palvelujen tuottamisen ja kehittämisen lähtökohtana on henkilöstön osaamisen hyödyntäminen ja kehittäminen Osaava Jokilaakso - mallin mukaisesti sekä joustavuuden säilyttäminen muuttuvassa toimintaympäristössä. Palvelut tuotetaan alueen sopimuspalokunta toimintaa hyödyntäen ja tukien sekä eri yhteistyöverkostojen kanssa yhteistyössä.

Pelastuslaitos voi ottaa tehtäväkseen myös muita tehtäviä jos lainsäädäntö mahdollistaa ja se on lakisääteisiä tehtäviä vaarantamatta toiminnallisesti ja taloudellisesti perusteltua.

Pelastuslaitoksen strategiset tavoitteet

Pelastuslaitos parantaa alueensa turvallisuutta kaikissa oloissa - myös poikkeusoloissa - yhdessä muiden toimijoiden kanssa lähellä ihmistä:

- vähentämällä onnettomuuksia,
- vastaamalla pelastustoiminnasta,
- osallistumalla siviilivalmiuden ylläpitoon ja kehittämiseen,
- rajoittamalla onnettomuuksien seurauksia kaikissa oloissa ja
- hyödyntämällä pelastustoimen valmiutta nykyistä laajemmin sekä
- tuottamalla terveydenhuollon kanssa sovittuja ensivaste- ja ensihoitopalveluja.

Pelastuslaitoksen alueelliset tavoitteet 2025 ovat:

- Pelastustoimella on valmius vastata riskeihin omalla toimialallaan
- Pelastustoimi on siviilivalmiuden vahva yhteensovittaja ja luotettu yhteistyökumppani
- Palvelut on järjestetty laadukkaasti, kustannustehokkaasti ja yhdenmukaisesti
- Jokainen on tietoinen ja kantaa vastuunsa omasta ja yhteisönsä turvallisuudesta ja ympäröivästä turvallisuudesta

- Pelastustoimi kehittää aktiivisesti toimintatapojaan
- Henkilöstö voi hyvin

Pelastuslaitoksen strategiset menestystekijät:

- Pelastuslaitoksella on jatkuvaan analyysiin perustuva kokonaiskuva yhteiskunnan riskeistä
- Pelastuslaitos kykenee tasapuolisesti ja tehokkaasti tuottamaan säädösten, palvelutasopäätöksen ja sopimusten edellyttämät palvelut kaikissa turvallisuustilanteissa.
- Pelastuslaitoksella on valmius vastata riskeihin omalla toimialallaan ja -alueellaan
- Pelastuslaitoksen toimenpitein ja yhteistyöverkostojen avulla kyetään vaikuttamaan alueella tapahtuvien onnettomuuksien määrään ja niistä aiheutuneisiin vahinkoihin.
- Pelastuslaitoksella on palvelujen edellyttämä riittävän toimintakykyinen, osaava ja motivoitunut henkilöstö joka voi hyvin.
- Pelastuslaitoksella on riittävät taloudelliset resurssit palvelutuotannon edellyttämän henkilöstön ja kaluston ylläpitoon sekä kehittämiseen.
- Pelastuslaitos on keskeinen asiantuntijataho ja yhteensovittaja alueen valmiussuunnittelussa ja varautumisen yhteistyön kehittämisessä.
- Pelastuslaitos kehittää toimintojaan kyetäkseen tukemaan toimialueensa kriisihallintakykyä ja kriisijohtamista.
- Pelastuslaitoksella on tehokasta toimintaa tukeva organisaatiokulttuuri, jota ylläpidetään ja kehitetään määrätietoisesti.
- Pelastuslaitoksen lakisääteinen palvelutuotanto ja sopimusperusteinen ensihoitopalvelu tukevat arjessa toisiaan ja henkilöstön käytettävyyttä on mahdollisimman laajaa.

TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2019 – 2022

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella

Suomessa ollaan toteuttamassa merkittävää hallinnollista uudistusta osana julkisen talouden sopeuttamistarpeita. Suunnitellun uudistuksen yhteydessä kunnallinen pelastustoimi siirtyy osaksi maakuntahallintoa, johon muodostetaan uudet pelastuslaitokset 1.1.2021 alkaen. Pelastustoimen rahoitus muuttuu samalla valtiolta maakuntahallinnon kautta tulevaksi rahoitukseksi. Tässä vaiheessa ei vielä ole lopullisia päätöksiä siitä, miten pelastustoimi organisoidaan osaksi uutta maakuntahallintoa

Pelastustoimen sisällölliseen uudistamiseen tähtäävä valtakunnan tason hanke sisäministeriön ja pelastuslaitosten yhteistyönä on loppusuorallaan. Tämän uudistuksen sisällölliset asiat ovat pääosin maakuntauudistuksesta riippumattomia. Näillä voi olla vaikutuksia pelastuslaitoksen omiin painopistevalintoihin vuodesta 2019 alkaen.

Oleellista kansalaisten ja yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden ja –taloudellisuuden näkökulmasta on, että tulevaisuudessa kyetään säilyttämään pelastuslaitoksilla mahdollisuus olla myös tulevaisuudessa ensihoidon palveluntuottajina, mikäli ensihoidon järjestämävastuussa oleva taho niin päättää ja asiasta sovitaan pelastustoimen ja terveydenhuollon kesken.

Muita valtakunnallisia muutostekijöitä:

- Toimialan tietotekninen kehitys on nopeaa ja pelastuslaitoksen on oltava siinä mukana. Tavoitteena on yhtenäistää pelastuslaitosten tietojärjestelmiä.
- Tietojärjestelmä uudistukset edellyttävät pelastuslaitokselta henkilöresursointia.
- Rakenteellisten uudistusten valmistelu ja toteutus pelastuslaitosten osalta sitoo merkittävällä tavalla pelastuslaitoksen henkilöresursseja.

Kuntakentässä pelastustoimialueella tapahtuvat muutokset:

- Alueen kuntien taloudellinen tilanne ohjaa pelastuslaitosta edelleen kehittämään tuotavuutta ja toteuttamaan tiukkaa taloutta.
- Väestörakenne muuttuu ja lähes kaikkien kuntien väkiluku vähenee.
- Varautumisen ja valmiussuunnittelun ajantasaisuuden merkitys korostuu
- Alueen riskit keskittyvät kasvukuntiin jolla on pitkävaikutteisia vaikutuksia palvelutuotannon järjestämiseen sekä organisointiin.

Muut muutokset:

- Pelastuslaitoksen asiakas- sekä yhteistyötahojen rajapinnassa tapahtuu jatkuvia muutoksia, joihin on kyettävä reagoimaan omassa toiminnassa.
- Pelastuslaitosten kumppanuusverkostoyhteistyö tuo synergiaetuja.
- Alueen elinkeinoelämän suurhankkeet vaikuttavat pelastuslaitoksen toimintaan, resurssitarpeisiin ja varautumisjärjestelyihin.

Toiminnan painopistealueita

Merkittävimmät pelastuslaitoksen toiminnan painopisteet ovat:

- Valvontatoiminnan ja turvallisuusviestinnän toteutumien tasaisempi jakaantuminen toimintavuoden aikana
- Koko pelastustoimialueen näkökulmasta pelastustoiminnan toimintavalmiuden ja koko henkilöstön toimintakyvyn kehittämiseen tähtäviä toimenpiteitä käynnistetään kokeiluluonteisesti vuoden 2019 aikana
- Sopimushenkilöstön sitoutumiseen ja tehokkaaseen koulutukseen kiinnitetään entistäkin enemmän huomiota.
- Pelastuslaitoksen oman varautumisen kehittäminen ja kuntien varautumisen tukeminen.
- Vakiinnutetaan käyttöön otetun strategisen hyvinvoinnin johtamisen käytäntöjä.
- Vakiinnutetaan päätoimisen henkilöstön osalta osaamisen kehittämisen järjestelmä osaksi suorituskyvyn ylläpitämistä ja kehittämistä.
- Jatketaan erikoisosaamisen, palvelutuotannon laadun sekä eri prosessien ja toimintojen kehittämistä kaikilla tulosalueilla.
- Aktiivinen osallistuminen tulevien rakenteellisten uudistusten valmisteluun

Kansallisesti merkittävien uudistusten viivästyminen aiheuttaa henkilöstön keskuudessa epävarmuutta tulevaisuudesta, mikä korostaa viestinnän ja työhyvinvoinnin merkitystä.

Henkilöstön toimintakyky on kriittinen menestystekijä pelastustoiminnan ja ensihoidon tehtävissä. Sitä ja hyvinvointia edistetään hyvällä henkilöstöpolitiikalla, kannustamalla sekä ohjaamalla toimintakyvyn ylläpitoon.

Pelastuslaitoksen on kyettävä rekrytoimaan osaavaa ja toimintakykyistä henkilöstöä. Toimintaympäristön edellyttää erikoisosaamisen kehittämistä ja palvelutuotannon laadun, prosessien ja toimintojen kehittämistä.

Kaikkien kuntien alueella tärkeää toimintavalmiuden kannalta on riittävä ja toimintakykyinen sopimushenkilöstö. Vuonna 2019 pyritään erityisesti panostamaan sopimuspalokuntien toimintavalmiuteen ja koko henkilöstön toimintakykyisyyteen. Rekrytointi- ja peruskoulutuskustannuksiin vaikutetaan tehostamalla rekrytointia ja vähentämällä henkilöstön vaihtuvuutta.

Organisaatiokulttuurin ja toimintojen pitkäjänteinen kehittäminen laadukkaammiksi ja tehokkaammiksi on tärkeää. Painopisteenä ovat edelleen onnettomuuksien ehkäisytyö, pelastustoiminnan johtaminen, toimintavalmius, sekä ensihoitopalvelun potilasturvallisuuden ja laadun parantaminen. Pelastuslaitoksen oman varautumisen kehittäminen ja kuntien varautumisen tukeminen ovat alueen turvallisuuden ja jatkuvuuden hallinnan kannalta tärkeää.

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kanssa laaditun yhteistoimintasopimuksen mukaan pelastuslaitos tuottaa edelleen (pl. Reisjärvi) ensihoidon palvelut toteuttaen siten myös sairaanhoitopiirin ensihoidon palvelutasopäätöstä

Jokilaaksojen pelastuslaitos osallistuu aktiivisesti maakuntauudistuksen toteuttamiseen yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa sekä pelastustoimen uudistamiseen kansallisella tasolla sisäministeriön ja pelastuslaitosten yhteisessä hankkeessa.

ASIAKASNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite taso 2019	Mittari
Pelastustoiminnan suorituskyky täyttää palvelutasopäätöksen vaatimukset	Kiireellisistä tehtävistä 90 % :ssa 1. pelastusyksikkö on kohteessa riskiruudun edellyttämässä tavoiteajassa ja tehokas pelastustoiminta käynnistyy 80 % tehtävistä tavoiteajassa.	Toteutuma riskiruudittain
Onnettomuuksien ehkäisyssä valvontatoiminnan tavoitteet saavutetaan ja turvallisuusviestintä toteutuu tavoitteiden mukaisesti.	Yritys- laitospaikohteiden tarkastukset tehdään valvontasuunnitelman mukaan. Asuinkohteiden omavalvonta toteutuu valvonta-suunnitelman mukaisesti Turvallisuusviestinnän kohderyhmien tavoitetaan voimassaolevan turvallisuusviestinnän toimintaohjeen mukaisesti	Valvontatoiminnan toteutumaprosentit. Turvallisuusviestinnän kohderyhmäkohtainen toteutuma.
Ensihoitopalvelut toteutetaan sairaanhoitopiirin kanssa sovittulla laatu- ja valmiustasolla	Valmiustaso kyetään pitämään sopimuksen mukaisena.	Valmiuspoikkeamien lukumäärä 0

	Laadun arvioimiseksi kehitetään mittaristoa	Ensihoidon taso- ja lääketenttien läpäisevyys 100 %
--	---	---

TALOUSNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite taso 2019	Mittari
Talousarvion suunnitelman mukainen toteutuma	Jatkuva aktiivinen talouden seuranta, raportointi johtokunnalle neljännesvuosittain	Talouden seuranta ja toteutumaprosentti
Organisaation tuloksellisuuden parantaminen pitkällä aikavälillä strategisen hyvinvoinnin johtamisen kehittämisellä ja käyttöönotolla.	Esimiesasemassa olevat osaava strategiseen hyvinvoinnin johtamisen periaatteet ja toimivat niiden mukaisesti	Strategisen hyvinvoinnin johtamisen käytännöt on vakiinnutettu 2019 aikana. Perehdytettyjen esimiesten määrä.

PROSESSIT JA RAKENTEET NÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite taso 2019	Mittari
Pelastuslaitoksen valmiussuunnittelu on ajantasainen	Pelastuslaitoksen valmiussuunnitelma ja evakuointisuunnitelma ovat ajantasaisia. Ensihoidon osalta valmiussuunnittelua tehdään yhteistyössä PPSHP:n kanssa.	Suunnitelmien tarkistus ja tarvittaessa päivitys kerran vuodessa
Kuntien valmiussuunnittelun tukeminen on koordinoitua ja kuntien valmiussuunnitelmat ovat ajantasaisia	Kunnille tarjotaan neuvonta-apua valmiussuunnitelman ja evakuointisuunnitelman tekoon	Alueen kuntien valmiussuunnitelmien yleiset osat ja evakuointisuunnitelmat ovat ajantasaiset

HENKILÖSTÖNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite taso 2019	Mittari
Henkilöstön työhyvinvointi	Toteutetaan työhyvinvointikysely Vakinaisen henkilökunnan kehityskeskustelujen toteutuma 100 %	Tulosten analysoinnin jälkeiset toimenpiteet Toteutumaprosentti
Tavoitteena nolla työtaturmaa ja hyvä työympäristö	Työsuojelua kehitetään järjestelmällisesti	Työtaturmien lukumäärä Työsuojelun kehittämistoimenpiteet
Riittävä ja kelpoisuusehdot täyttävä henkilöstö	Pelastustoimen viroissa ja toimissa muodolliset kelpoisuusehdot täyttävän henkilökunnan osuus 95 % (ml. sijaiset)	Kelpoisuusehdot täyttävien osuus henkilökunnasta, tarkastelu tulosalueittain.

	Ensihoidon henkilökunnan pätevyysvaatimukset toteutuvat 100 %:sti	
	Sopimushenkilöstön hälytysosaston minimitavoitevahvuus toteutuu kaikilla paloasemilla	Sopimushenkilöstön hälytysosaston vahvuus

Sitovuustaso:**190 JOKILAAKSOJEN PELASTUSLAITOS**

Selite	TP2017	TA2018	TA2019	%	SU2020	SU2021	SU2022
TULOS							
TUOSLASKELMA							
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	23 886 754	25 135 000	25 447 700	1,2	25 547 700	25 729 131	27 065 038
Maksutuotot	375 102	518 310	541 130	4,4	541 130	541 130	541 130
Tuet ja avustukset	668 305	60 990	43 000	-29,5	43 000	43 000	43 000
Muut toimintatuotot	273 509	111 500	113 500	1,8	113 500	113 500	113 500
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	25 203 670	25 825 800	26 145 330	1,2	26 245 330	26 426 761	27 762 668
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-14 710 834	-15 878 710	-15 795 057	-0,5	-16 027 150	-16 564 200	-16 945 500
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-2 640 172	-2 790 510	-2 777 430	-0,5	-2 808 500	-2 902 300	-2 969 200
Muut henkilösivukulut	-464 574	-442 680	-347 750	-21,4	-356 100	-374 400	-387 400
Palvelujen ostot	-1 985 362	-1 850 050	-1 984 145	7,2	-1 984 145	-1 984 145	-1 984 145
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 454 439	-1 789 090	-1 774 650	-0,8	-1 774 650	-1 774 650	-1 774 650
Avustukset	-76 251	-75 000	-77 000	2,7	-77 000	-77 000	-77 000
Muut toimintakulut	-2 373 510	-2 949 760	-3 339 298	13,2	-3 339 298	-3 339 298	-3 339 298
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-24 705 142	-25 775 800	-26 095 330	1,2	-26 366 843	-27 015 993	-27 477 193
TOIMINTAKATE	498 528	50 000	50 000		-121 513	-589 232	285 475
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunn.mukaiset poistot	-492 341	-500 000	-402 475	-19,5	-335 475	-332 475	-285 475
TILIKAUDEN TULOS	6 187	-450 000	-352 475	-21,7	-456 988	-921 707	
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	-6 185	500 000	402 475	-19,5	506 988	921 707	0
Varausten lis.(-)tai väh.(+)		-50 000	-50 000		-50 000		
Rahastojen lis.(-) tai väh.(+)							
KOKONAISKUSTANNUKSET	2	0	0		0	0	0

PELASTUSLAITOKSEN TUOSLASKELMA 2019
Liikevaihto

Myyntituotot	13 173 010
Kuntien maksusuudet	12 244 690
Maksutuotot	541 130
Tuet ja avustukset	43 000
Muut tuotot	113 500

Valmistus omaan käyttöön
Henkilöstökulut

Palkat ja palkkiot	-15 795 057
Henkilösivukulut	-3 125 180

Ostot tilikaudella

Palvelujen ostot	-1 961 100
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-1 774 650

Muut kulut

Muut toimintakulut	-3 409 343
--------------------	------------

Poistot

-402 475

Liikeyli-/alijäämä
-352 475
Rahoitustulot ja -menot

Korkomenot	0
Korvaus jäännöspääomasta	0

Yli-/alijäämä ennen varauksia
-352 475,00

Investointivarausten lisäys	-50 000
Poistoeron vähennys	402 475
Varausten muutos (lisäys)	352 475

Tilikauden yli-/alijäämä
0,00

Vastuutoimielin:	55 SIVISTYSLAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Sivistysjohtaja

Sitovuustaso:	220 Yleissivistävät koulutuspalvelut
----------------------	---

PALVELUAJATUS

Koulutuspalveluiden vastuualueeseen kuuluu kouluissa annettavan esiopetuksen, perus- ja lukio-opetuksen sekä koululaisten iltapäivätoiminnan järjestäminen Ylivieskan kaupungissa laadukkaalla, kustannustehokkaalla ja samalla hyvinvointia ja terveitä elämäntapoja edistävällä tavalla.

Kasvatustavoitteina on kasvattaa oppilaista yhteistyökykyisiä, luovia, omiin kykyihinsä luottavia ja elämää sekä toisia ihmisiä kunnioittavia yhteiskunnan jäseniä. Tavoitteena on antaa oppilaille hyvään yleissivistykseen tarvittavat tiedot ja taidot sekä valmiudet jatko-opintoihin ja yhteiskunnassa tapahtuviin muutoksiin tukien kotien kasvatusta.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2019

ASIAKASNÄKÖKULMA			
Kriittinen menestyskijä	Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2019	Mittarit
Toimiva ja tarkoituksenmukainen kouluverkko	Asutus ja kouluverkko tasapainossa Toimivat, turvalliset, terveelliset ja ajanmukaiset oppimisympäristöt	Ennakoiva opetuksen järjestelyn suunnittelu Oppimisympäristöjen suunnittelu pedagogiikan näkökulmasta Yhtenäiskoulun ja Jokirannan koulun rakentaminen Sisäilmaongelmien ennaltaehkäiseminen ja tarvittavat korjaustoimet	Yhteistyö TEVIN kanssa Oppilasennusteet Oppimisympäristön ja ops:n yhteensopivuus Sisäilman laadun seuranta ja ongelmien ratkaiseminen
Opetuksen järjestelyt	Laadukas opetus Oppimistulosten parantaminen Uuden OPS:n toteuttaminen	Pätevät opettajat ja avustajat Päättötodistus 100 % Jatko-opintoihin 100 % Yo-tulos valtakunnan keskitasossa Opiskelun tuen järjestäminen - menetelmien kehittäminen Kehittämishankkeet	Paikat täytetään Tilastot Yhteistyö Etsivän nuorisotyön kanssa Tilastot Tukiratkaisujen ja menetelmien tulosten arviointi

			Hanketoiminnan vaikutusten arviointi
Oppilashuolto	Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen	Oppilashuollon toimintamallin toteutuminen Kuraattori- ja psykologitoiminta lain edellyttämällä tasolla Psykososiaalisen tuen kehittäminen Henkilökohtaista avustajaa tarvitsevista huolehditaan ensisijaisesti	Oppilashuollon toiminta arviointikohteena Oppilaan saaman tuen seuranta Vaikuttavuutta seurataan mm. ongelmien määrän muutoksilla
HENKILÖSTÖ			
Kriittinen menestyskijä	Strateginen tavoite	Tavoite taso 2019	Mittarit
Osaamisen varmistaminen	Osaava henkilöstö	Koulutussuunnitelman laatiminen työyksiköissä AVI:n, OPH:n ja OKM:n koulutusten hyödyntäminen VESO/täydennyskoulutus – pääkumppanina Pohjois-Pohjanmaan kesäyliopisto	Suunnitelman toteutuminen Koulutustilaisuuksiin osallistuminen Suunnittelu- ja toteutus yhteistyössä
Työsuhdeturva	Henkilöstön pysyvyys	Määräaikaista työsuhteita vähennetään mahdollisuuksien mukaan	Suunnitelman toteutuminen
Työhyvinvointi	Motivoitunut henkilöstö	Hyvä työtyytyväisyys Sairauspoissaolojen vähentäminen	Kaupungin henkilöstökysely Tilastot
PROSESSIT JA RAKENTEET			
Kriittinen menestyskijä	Strateginen tavoite	Tavoite taso 2019	Mittarit
Päätöksen teko	Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen ohjenuorana Laadun arviointi osana kehittämisen- ja johtamistyötä	Ihmiin kohdistuvien vaikutusten arviointi Laadunarvioinnin toteuttaminen	Vaikutusten ennakoarviointi Laatukriteerit
TALOUDELLISET RESURSSIT			
Kriittinen menestyskijä	Strateginen tavoite	Tavoite taso 2019	Mittarit
Tavoitteiden ja resurssien tasapaino	Toiminta kustannustehokasta	Kustannustehokas koulutus	Valtakunnalliset ja alueelliset tunnusluvut

Talousprosessit	* riittävät resurssit * talous tasapainossa	Resurssit pedagogisin perustein	Talousraportit
Kustannusrakenteen analysointi	Kustannustietoisuus kaikille toiminnan tasoille	Seuranta koulun tasolle saakka	Omat tilastot
	Koulujen tasapuoliset toimintamahdollisuudet	Koulu- ja oppilaskohtainen seuranta sekä vertailu	

TUNNUSLUVUT

Suorite tavoitteet	TAE					
	TP 2017	TA 2018	2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022
Oppilasmäärä 20.9.						
Esiopetus	110	118	113	124	106	99
Vuosiluokat 1 - 6	1318	1336	1377	1389	1406	1401
Vuosiluokat 7 - 9	605	627	630	632	646	663
Peruskoululaiset	1923	1963	2007	2021	2052	2064
Peruskoulu ml esikoululaiset	2 033	2 081	2 120	2 145	2 158	2 163
Lukiolaiset (tutkintotavoitteiset)	293	291	296	309	314	314
Aineopiskelijat	14	19	20	20	20	20
yhdistelmätkinnot	9	9	12	16	19	22
Lukio yhteensä	316	319	328	345	353	356
Tehokkuus / Taloudellisuus						
Opetusryhmien keskikoko keskimäärin (1-9 vsl)	19	19	19	19	19	19
Käyttökustannukset € / oppilas						
Peruskoulu, mukaan lukien esiopetus	7 305 €	7 496 €	7 686 €	8 313 €	8 397 €	8 548 €
Lukio	6 685 €	6 362 €	6 518 €	6 314 €	6 284 €	6 344 €
Vuodesta 2019 alkaen uudet sis. vuokrat ja pääomakustannukset						
Ateriakustannus € / oppilas	2,38 €	2,51 €	2,51 €	2,53 €	2,54 €	2,54 €
Toiminnan laajustiedot						
Peruskoulujen lukumäärä	10	10	10	10	10	10
Lukioiden lukumäärä	1	1	1	1	1	1
Vakanssit 20.9.						
Opettajat / peruskoulu yhteensä	137	144	158	158	158	158
Virat	129	138	149	149	149	149
Tuntiopettajat	8	6	9	9	9	9
Opettajat / lukio yhteensä	22	22	22	22	22	22
Virat	21	21	22	22	22	22
Tuntiopettajat	1	1	1	1	1	1
Opetusresurssit yhteensä	159	166	180	180	180	180

Koulujen muu henkilökunta	4	4	4	4	4	4
Koulunkäyntiavustajat (vak.toimet)	43	43	53	53	53	53
Koulunkäyntiavustajat (määräaikaiset)	40	39	39	39	39	39
Oppilashuolto	4	5	5	5	5	5
Koulu/siv.toimen hallinto	4	4	4	4	4	4
Tilat						
Koulut, lkm	11	11	11	11	11	11

Sitovuustaso:**220 YLEISSIVISTÄVÄT KOULUTUSPALV.**

Selite	TP2017	TA2018	TA2019	%	SU2020	SU2021	SU2022
TULOSLASKELMA							
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	554 396	628 800	521 820	-17,0	521 820	521 820	521 820
Maksutuotot	144 982	164 700	150 600	-8,6	150 600	150 600	150 600
Tuet ja avustukset	118 954	117 000	50 000	-57,3	50 000	50 000	50 000
Muut toimintatuotot	150 173	25 800	22 800	-11,6	22 900	22 900	22 900
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	968 505	936 300	745 220	-20,4	745 320	745 320	745 320
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-10 449 717	-11 107 410	-11 594 270	4,4	-11 865 199	-12 137 999	-12 477 499
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-1 789 872	-1 880 550	-2 053 240	9,2	-2 101 230	-2 148 630	-2 208 230
Muut henkilösivukulut	-366 368	-303 200	-239 960	-20,9	-247 700	-257 400	-268 300
Palvelujen ostot	-3 303 566	-3 209 605	-3 450 051	7,5	-3 450 047	-3 450 047	-3 450 047
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-573 833	-563 100	-579 850	3,0	-579 850	-579 850	-579 850
Avustukset	-7 000	-7 000	-7 000		-7 000	-7 000	-7 000
Muut toimintakulut	-1 348 908	-2 689 385	-4 678 349	74,0	-5 195 337	-5 178 349	-5 378 349
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-17 839 264	-19 760 250	-22 602 720	14,4	-23 446 363	-23 779 275	-24 369 275
TOIMINTAKATE	-16 870 759	-18 823 950	-21 857 500	16,1	-22 184 055	-22 513 955	-22 923 955
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunn.mukaiset poistot	-799 231	-1 012 833	-859 400	-15,1	-787 000	-1 275 400	-1 865 400
Arvonalentumiset		-3 400 000		-100,0			
KOKONAISKUSTANNUKSET:	-17 669 990	-23 236 783	-22 716 900	-2,2	-23 488 043	-24 289 355	-25 489 355

Vastuutoimielin:	55 SIVISTYSLAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Varhaiskasvatuksen johtaja

Sitovuustaso:	293 Varhaiskasvatuspalvelut
----------------------	------------------------------------

Perhepäivähoido, päiväkotihoido ja esiopetus, palvelusetelit, yksityisen hoidon tuki ja yksityisen hoidon tuen kuntalisä, kotihoidon tuki, joustava ja osittainen hoitoraha, avoin varhaiskasvatus / kerhotoiminta.

PALVELUAJATUS

Varhaiskasvatuspalveluissa tuetaan huoltajien kanssa yhteistyössä lapsen kasvua, oppimista ja hyvinvointia suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti pedagogiikkaa painottaen.

STRATEGISET MENESTYSTEKIJÄT

1. Varhaiskasvatuksen toimintatavat tukevat lapsen kasvua, oppimista ja hyvinvointia
2. Varhaiskasvatuksen palvelutarpeet, resurssit ja kustannukset ovat tasapainossa
3. Varhaiskasvatuspalveluissa kehitetään pedagogiikkaa, toimintatapoja ja palvelurakennetta
4. Varhaiskasvatuspalveluiden henkilöstön osaamisen vahvistaminen ja työhyvinvointin tukeminen

TOIMINNAN PAINOPISTEALUEET JA MERKITTÄVÄT MUUTOKSET SUUNNITELMAKAUDELLE

Opetushallitus päivittää vuoden 2018 loppuun mennessä valtakunnalliset varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 1.9.2018 voimaan tulleen varhaiskasvatuslain mukaisesti. Paikalliset varhaiskasvatussuunnitelmat tulee päivittää siten, että ne otetaan käyttöön elokuussa 2019.

Vuonna 2019 toiminnan pedagogisina painopisteinä ovat varhaiskasvatussuunnitelman mukaisten toimintatapojen vahvistaminen mm. ”Huomaa hyvä” positiivinen pedagogiikka, pedagoginen dokumentointi ja liikunnallisuuden lisääminen ”Ilo kasvaa liikuen”.

Varhaiskasvatuspaikkojen olemassa olevana lisästarpeena on budjetoitu + 80 hoitopaikkaa (TA2018 / Ta2019), joka ei sisällä varausta mahdolliseen lisääntyviin varhaiskasvatuspaikkojen tarpeisiin. Vuoden 2019 osalta tilapalveluiden kustannuksia nostavat käyttöön otetut pääomitetut vuokrat 533 125 €. Vuodelle 2018 kohdistui henkilöstölisäyksiä syksystä alkaen, jonka johdosta kustannusvaikutus painottui vuodelle 2019 (päiväkotihenkilöstöä varhaiskasvatuksen erityisopettaja, päiväkodin johtaja).

Elokuussa 2018 käynnistyi Visalan sairaalan tilapäistiloissa Kesken päiväkodin ja Suvannon kappelin kerhotoiloissa päiväkotiryhmän toiminta. Elo- syyskuussa 2018 aloitti

toimintansa kaksi yksityistä ryhmäperhepäivähoitokotia, joiden toiminta on suunniteltu jatkuvan kesälle 2019 saakka. Hakalahden päiväkodin laajennuksen valmistuttua keväällä 2019 vuorohoitopäiväkodin toiminta palaa Simonpuiston päiväkodista ja sen yhteydessä olevista siirtotiloista takaisin Hakalahteen. Samassa yhteydessä on tavoitteena siirtää Suvannon kappelin kerhotiloissa tilapäisesti toimiva päiväkotiryhmä Hakalahden päiväkodin tiloihin. Laajennuksen jälkeen Hakalahden päiväkodissa on tilat seitsemälle lapsiryhmälle, joista kaksi lapsiryhmää toimii rakennuksen aiemmin rakennetussa osassa ja viisi laajennusosassa. Päiväkodissa on enimmillään 129 -144 hoitopaikkaa lasten iästä (alle ja yli 3-vuotiaat) ja yli 3-vuotiaiden ryhmien henkilöstömitoituksesta riippuen. Hakalahden vuorohoitopäiväkoti on avoinna huoltajien työssäkäynnin johdosta myös iltaisin, öisin ja viikonloppuisin.

Varhaiskasvatustalouden tilatarpeiden vuoksi Simonpuiston päiväkodin peruskorjausta ja laajentamista tulee edistää. Simonpuiston päiväkodissa toimii kolme lapsiryhmää vuoroitettuna siirtyessä laajennettuun Hakalahden päiväkotiin. Teknisten palveluiden johdolla Simonpuiston päiväkodin peruskorjauksen ja laajennuksen suunnittelu on käynnistetty syksyllä 2018.

Keskustan valtuustoryhmän ym. valtuustoaloite varhaiskasvatuksen kuraattoripalvelun järjestämiseksi Ylivieskaan ei sisälly taloussuunnitelmaan. Valtuustoaloitteen johdosta selvittää mahdollisuutta hankerahoitukseen 1.8.2019 alkaen. Mahdollisen hankerahoituksen lisäksi tarvitaan kaupungin omarahoitusosuus, joka ei sisälly budjettiin. Toiminnike, tehtäväkuva ja rajapinnat sote-palveluihin tarkennetaan hankehaun yhteydessä.

Toiminnalliset ja taloudelliset riskit:

Palveluiden kysynnän mahdollinen lisääntyminen, sijaiskustannukset (lakisääteinen henkilöstömitoitus) ja avustajapalveluiden lisätarpeet ovat mahdollisia riskejä budjetin toteutumisen kannalta. Vuoden 2019 budjetti ei sisällä varausta mahdolliseen lapsimäärän lisääntymiseen varhaiskasvatuksessa.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2019

ASIAKASNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2019	Mittarit
Varhaiskasvatuksen toimintatavat tukevat lapsen kasvua, oppimista ja hyvinvointia	Ylivieskan varhaiskasvatussuunnitelman mukaiset arvot ja toimintatavat ohjaavat kunnallisten ja yksityisten varhaiskasvatustalouden toteuttamista. Lapset puheeksi-toimintamalli on osana arjen toimintaa.	Kaikille lapsille on laadittu yhteistyössä huoltajien kanssa varhaiskasvatussuunnitelma 3 kk:n kuluessa varhaiskasvatuksen alkamisesta. Suunnitelma on päivitetty vähintään kerran vuodessa. - Toteutuminen vuoden lopussa. Lapset puheeksi-keskustelujen määrä kunnallisessa varhaiskasvatuksessa. - Toteutuminen vuoden lopussa.

Strateginen tavoite	Tavoite taso 2019	Mittarit
Varhaiskasvatuksen palvelutarpeet, resurssit ja kustannukset ovat tasapainossa	Palvelutarpeiden ja kustannusten seuranta.	Talouden toteutumatiiedot ja perustelut. Palveluiden piirissä olevien lasten määrä.
	Palvelut järjestetään monituotantajamallilla.	Yksityisten palveluiden (palvelusetelit ja yksityisen hoidon tuet) prosenttiosuus varhaiskasvatuspalveluiden kustannuksista ja lapsimääristä lukuun ottamatta lasten kotihoidon tukea ja leikkikerhotoimintaa. Mahdolliseen lisääntyvään palveluiden kysyntään vastataan ensisijaisesti laajentamalla kunnallisia palveluita. Yksityisiin palveluihin tehtyjen valvontakäyntien määrä: 1 krt /vuosi /yksikkö.

PROSESSIT JA RAKENTEET NÄKÖKULMA

STRATEGINEN TAVOITE	TAVOITE 2019	MITTARI
Varhaiskasvatuspalveluissa kehitetään pedagogiikkaa, toimintatapoja ja palvelurakennetta	Varhaiskasvatussuunnitelman mukaisen toimintakulttuurin juurruttaminen arjen käytäntöihin.	Asiakastyytyväisyyskyselyn tulokset ja sen pohjalta laadittava kehittämissuunnitelma
	Vahvistetaan lapsille ja perheille suunnattujen hyvinvointia, terveyttä, kasvua ja kehitystä edistävien sekä varhaisen tuen ja hoidon palveluita.	Edistetään verkostomaisen perhekeskuksen toimintaan liittyvän matalan kynnyksen yhteisöllisen, vertaistuen mahdollistavan kohtaamispaikan toiminnan käynnistymistä yhteistyössä MLL:n ja sote-toimijoiden kanssa. Toiminnalle etsitään sopivia tiloja yhteistyötä teknisten palveluiden kanssa.
	Simonpuiston päiväkodin peruskorjauksesta ja laajentamishankkeesta päättäminen.	Tekniset palvelut tuovat käsittelyyn ja päätettäväksi Simonpuiston päiväkodin peruskorjaus- ja laajentamishanketarpeen.

HENKILÖSTÖNÄKÖKULMA

STRATEGINEN TAVOITE	TAVOITE 2019	MITTARI
Varhaiskasvatuspalveluiden henkilöstön osaamisen vahvistaminen ja työhyvinvoinnin tukeminen	Henkilökunnan osaamista vahvistetaan uuden varhaiskasvatussuunnitelman mukaisten pedagogisten tavoitteiden pohjalta. Vahvistetaan henkilöstön työhyvinvointia.	Täydennyskoulutuspäiviä vähintään kolme päivää /vuosi /hlö. Kehitys- tai tiimin kehityskeskustelut 1 x vuosi. Kuvataan käytössä olevia työhyvinvointia lisääviä toimintatapoja.

TUNNUSLUVUT	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SU 2020	SU 2021	SU 2022
Talous						
Talousarviomäärärahat, 1000€	-8 739 €	-9 588 €	-10 858 € *)	-10 965 €*)	-11 082 €*)	-11 224 €*)
Palveluiden piirissä oleva lapsi €/ v	6 759 €	7 167 €	7 767 € *) sis. pääomavuokrat	7 917 € *) sis pääomavuokrat	8 002 € *) sis. pääomavuokrat	8104 € *) sis.pääomavuokrat
Palveluiden piirissä olevien lasten määrä keskimäärin /kk						
Päiväkotihoido (sis. kunnalliset ja yksityiset palvelut)	544	575	660	660	660	660
josta yksityisten päiväkotien palvelusetelit	173	190	207	207	207	207
Perhe- ja ryhmäperhepäivähoidossa (sis. kunnalliset ja yksityiset palvelut)	345	328	323	310	310	310
josta yksityisen perhepäivähoidon palvelusetelit	200	173	175	162	162	162
Yksityisen hoidon tuki	15	20	20	20	20	20
Kotihoidon tuki	345	370	350	350	350	350
Avoin varhaiskasvatus: leikkikerhotoiminta	44	45	45	45	45	45
Yhteensä	1293	1338	1398	1385	1385	1385
Palvelusetelien ja yksityisen hoidon tuen osuus (TA2019), pois lukien lasten kotihoidon tuki ja avoimen varhaiskasvatuksen kerhotoiminta, on 31,2 % talousarviosta (€) ja 40,6 % varhaiskasvatuksen piirissä olevista lapsista..						
Henkilöstö 31.12						
Henkilöstötyövuodet (vakin.)		116,3	120,5	120,5	120,5	120,5
Henkilöstötyövuodet (määräaik., tilap.)		6,5	13,5	13,5	13,5	13,5

Sitovuustaso:

222 VARHAISKASVATUSPALVELUT

Selite	TP2017	TA2018	TA2019	%	SU2020	SU2021	SU2022
TULOSLASKELMA							
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	52 798	55 699	24 000	-56,9	24 000	24 000	24 000
Maksutuotot	734 699	615 800	767 900	24,7	767 900	767 900	767 900
Tuet ja avustukset	525						
Muut toimintatuotot	47 953						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	835 975	671 499	791 900	17,9	791 900	791 900	791 900
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-3 564 209	-3 766 231	-4 326 452	14,9	-4 417 561	-4 514 360	-4 632 776
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-640 322	-645 974	-757 290	17,2	-773 500	-790 100	-810 700
Muut henkilösivukulut	-76 948	-112 929	-92 160	-18,4	-94 000	-97 300	-101 100
Palvelujen ostot	-1 068 278	-1 116 660	-1 300 771	16,5	-1 299 680	-1 299 680	-1 299 680
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-56 635	-87 970	-100 640	14,4	-99 080	-99 080	-98 630
Avustukset	-3 619 865	-4 025 000	-4 090 000	1,6	-4 090 000	-4 090 000	-4 090 000
Muut toimintakulut	-548 874	-505 514	-983 350	94,5	-983 600	-983 600	-983 600
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-9 575 131	-10 260 278	-11 650 663	13,6	-11 757 421	-11 874 120	-12 016 486
TOIMINTAKATE	-8 739 156	-9 588 779	-10 858 763	13,2	-10 965 521	-11 082 220	-11 224 586
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunn.mukaiset poistot	-138 580	-137 800	-238 788	73,3	-215 600	-204 700	-200 100
TILIKAUDEN TULOS	-8 877 736	-9 726 579	-11 097 551	14,1	-11 181 121	-11 286 920	-11 424 686

Vastuutoimielin:	55	SIVISTYSLAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Nuorisopalvelujohtaja	
Sitovuustaso:	230	Nuorisopalvelut

PALVELUAJATUS JA PERUSTEHTÄVÄT

Nuorisopalveluiden palveluajatuksena on edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa. Tavoitteena on tukea nuorten omaehtoista toimintaa, harrastamista, kasvua, itsenäistymistä, yhteisöllisyyttä, niihin liittyvää tietojen ja taitojen oppimista sekä toimintaa kansalaisyhteiskunnassa. Tavoitteen toteutumisen lähtökohtina ovat yhteisvastuu, kulttuurien moninaisuus ja kansainvälisyys, kestävä kehitys, monialainen yhteistyö, terveet elämäntavat sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen. Nuorilla tarkoitetaan nuorisolain mukaisesti alle 29-vuotiaita.

Nuorisotyö luo vahvaa pohjaa lasten ja nuorten osallisuudelle, viihtymiselle paikkakunnalla, yhteisöllisyydelle, kiinnittymiselle yhteiskuntaan sekä yhteisen tulevaisuuden rakentamiselle. Keskeiset nuorisopalveluiden osa-alueet ovat tilatoiminta, nuorten oman toiminnan tukeminen, harrastusmahdollisuudet, nuorisolan ehkäisevä päihdetyö, nuorten vaikuttamismahdollisuudet, monialainen yhteistyö, monikulttuurinen ja kansainvälinen toiminta, koulunuorisotyö, etsivä työ, Ohjaamopalvelut, sosiaalinen vahvistaminen, tieto- ja neuvontapalvelut, sosiaalinen media sekä nuorten syrjäytymisvaarassa olevien kanssa tehtävä työ. Kaikessa toiminnassa huomioidaan hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen.

STRATEGISET MENESTYSTEKIJÄT

Nuorisopalveluiden strategia sisältyy sivistyskeskuksen yhteiseen strategiaan. Lisäksi keskeiset strategiset menestystekijät ovat:

1. innovatiivinen, laadukas, tasapuolinen, nuoria tavoittava ja aktivoiva nuorisotoiminta
2. nuorisolan sisältöjä vastaava sekä ajassa mukana pysyvä nuorisotyö ja -politiikka
3. hyvinvoinnin, turvallisuuden ja terveyden edistäminen.
4. henkilöstön työhyvinvointi ja osaamisen varmistaminen.
5. nuorisotilojen ja välineiden hyvä ja ajantasainen kunto.

TOIMINTASUUNNITELMA 2019-2022

Nuorisotyön ydin on laadukas, monipuolinen ja osallistava toiminta, joka tavoittaa laajasti nuoria aktivoiden heitä omaehtoiseen toimintaan. Nuorisotyö seuraa aikaa ja muuntautuu tarpeen mukaan, myös tilat ja nuorisotyön ympäristöt. Sosiaalisen median ja verkkonuorisotyön käytännöt ovat työntekijöillä hallussa. Nuorten osallisuus on vahvaa, vaikuttamismahdollisuuksia on sekä nuorisovaltuuston että verkkovaikuttamisen kautta. Yhteistyö eri toimijoiden välillä on monipuolista työtä nuorten hyvinvoinnin ja

paikkakunnalla viihtymisen tueksi. Monikulttuurisuus ja kansainvälisyys ovat luonteva osa toimintaa. Tukea tarvitsevien nuorten kanssa työskentely on vahvaa ja monipuolista, tavoittaen myös heikommassa asemassa olevat nuoret. Kaikilla työntekijöillä on toistaiseksi voimassa olevat työsuhteet.

Keskeistä vuoden 2019 toiminnassa on Ohjaamon moniammatillisen yhteistyöverkoston toiminnan vakiinnuttaminen yhdessä Jelpiverkon ja etsivän työn kanssa. Osaksi Ohjaamoa tulee myös nuorten tieto- ja neuvontapalvelut, aukio-oloaikoja lisätään. Työntekijät koulutautuvat ja seuraavat aikaa pysyen nuorten muuttuvan maailman mukana.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2019

ASIAKASNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2019	Mittari
Lasten ja nuorten kasvun ja itseenäistymisen sekä yhteisöllisyyden tukeminen tarjoamalla laadukasta, aikaa seuraavaa, nuoret tavoittavaa toimintaa huomioiden perheet, turvallisuuden sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen.	Toiminta monipuolista ja laajaa vastaten nuorisolakiin ja ajan haasteisiin tavoittaen laajan ikäryhmän. Toimitilojen varustetaso, viihtyvyyttä ja toimivuutta parannetaan käyttäjät huomioiden. Liikennepuiston ja alueen varustetason ja toimivuuden parantaminen	Kävijämäärät, järjestetyn toiminnan määrä, tilojen varustetaso ja käyttöaste.
Osallisuuden ja vaikutus-mahdollisuuksien toteutuminen: toimiva nuorisovaltuusto ja nuorten verkokaikuttaminen, nuorten oman toiminnan ja järjestötoiminnan tukeminen, harrastusmahdollisuuksista tiedottaminen	Nuorisovaltuuston aktiivinen toiminta. Nuorten ideat-kanavan aktiivinen käyttö. Nuorisojärjestöjen ja -ryhmien aktivoiminen sekä harrasteoppaan ajan tasalla pitäminen.	Nuorisovaltuuston kokousten määrä, käsitellyt asiat sekä järjestetyt aktiviteetit. Nuorten ideat -kanavan ideoiden ja niihin saatujen vastausten määrä. Nuorisojärjestöjen ja -ryhmien määrä, avustusten määrä.
Nuorisotoiminnan sisällöt ajanmukaiset sisältäen palveluajatuksen mukaiset perustehtävät. Ohjaamotoimintaa kehitetään ja vakinaistetaan. Uutena kehitetään nuorten tieto- ja neuvontapalveluita tukemaan Ohjaamotoimintaa ja tavoittamaan laajasti nuoria.	Nuorisotoiminnan monipuolisuus ja positiiviset kävijämäärät. Jelpiverkon starttivalmennus tavoittaa nuoria, jotka tarvitsevat erityistä tukea arjen hallintaan ja tavoitteiden selkiyttämiseen. Etsivä työ tavoittaa jo varhaisessa vaiheessa tukea tarvitsevia nuoria. Sovari – sosiaalisen vahvistumisen mittari työpajojen ja etsivän nuorisotyön vaikuttavuusmittarina. Ohjaamo toimii monialaisena nuorten palvelupisteinä. Koulunuorisotyö säännöllistä. Tieto- ja neuvontapalvelut toimii.	Nuorisotoiminnan Logbook-tilastot kaikessa perustoiminnassa. Jelpiverkon nuorten positiivisten sijoittumisten määrä, etsivän työn kontaktien määrä, Sovari-tilastot. Ohjaamossa aukiolopäivät, ryhmätoiminnot, yhteistyökumppaneiden määrä ja tavoitetut nuoret. Koulupäivystyksien, -tuntien ja muun kouluyhteistyön määrä. Tieto- ja neuvontapalveluiden aloittaminen nuorisopalveluissa.

TALOUSNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2019	Mittari
Resurssien ja toiminnan tasapaino sekä toimintojen kehittäminen.	Resursseja tarpeeksi toiminnan ylläpitoon ja kehittämiseen.	Talousseuranta, toiminnalliset tavoitteet ja raportointi.
Talousprosessien kehittäminen.	Resurssien lisääminen nuorisotoimintaan, tarvittaessa hankkeiden kautta.	Toteutuneet hankkeet.

PROSESSIT JA RAKENTEET NÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2019	Mittari
Nuorisotoiminnan tunnettavuuden ja saavuttavuuden parantaminen, markkinoinnin ja tiedonvälityksen tehostaminen. Ajan tasalla pysyminen nuorten ilmiöissä.	Eri kanavien hyödyntäminen markkinoinnissa ja tiedottamisessa, nuorten käyttämien somekanavien käytön tehostaminen	Jatkuva tavoittavuuden kartoitus, arvioidaan mitä kautta nuoret tavoitetaan parhaiten.
Monialaisen yhteistyön ja nuorisotoiminnan yhteistyöverkoston kehittäminen.	Monialaisen nuorten ohjaus- ja palveluverkoston toiminnan ja muun yhteistyön kehittäminen ja ylläpito.	Kokoukset, toimenpiteet ja tiedotteet

HENKILÖSTÖNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoitetaso 2019	Mittari
Ammattitaitoinen ja osaava työväen viihtyvä henkilökunta, kokonaisvaltaiseen työhyvinvointiin panostaminen.	Kehityskeskustelut ja säännölliset työntekijäpalaverit, kannustaminen Tyky-toimintaan osallistumiseen työkyvyn ylläpitämiseksi.	Henkilöstöpalaverien määrä. Toteutuneet kehityskeskustelut. Sairauseräpääläisten määrä.
Henkilöstön osaamistason ylläpito ja kehittäminen sekä henkilöstöresurssien riittävyys. Henkilöstön työsuhteiden vakinaistaminen sekä palkkatason tarkistaminen vaatavuutta vastaamaan.	Tarpeellisiin ja ajantasaisiin koulutuksiin osallistuminen. Riittävä määrä työntekijöitä. Vakinaistetut työsuhteet. Tarkistettujen työnkuvien kautta palkkatarkistus.	Koulutuspäivien määrä. Henkilöstön määrä. Työsuhteiden vakinaisuus. Palkat vastaavat työn vaatavuutta.
Turvallinen ja terveellinen työympäristö	Nuorisopalveluiden tilat ja käytettävät laitteet ja välineet ovat ajanmukaisessa kunnossa.	Palautteen kerääminen työntekijöiltä ja nuorilta.

TUNNUSLUVUT	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SU 2020	SU 2021	SU 2022
0–28-vuotiaiden nuorten määrä	6015	6000	5828	5820	5800	5800
Nettomenot € / 0–28-vuotiaat (Suomen keskiarvo 96€)	49,24 €	54,39 €	62,91 €	64,32 €	65,63 €	66,91 €
Nettomenot €/asukas	19,49 €	21,47 €	24,09 €	24,15 €	24,40 €	24,72 €
Henkilöstö	5	5	5	5	5	5
Hanketyöntekijä	1,5	3	2,5	2,5	2,5	2,5

Sitovuustaso:**230 NUORISOPALVELUT**

Selite	TP2017	TA2018	TA2019	%	SU2020	SU2021	SU2022
TULOSLASKELMA							
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot							
Maksutuotot	11 680	15 500	15 500		15 500	15 500	15 500
Tuet ja avustukset	135 041	203 270	184 580	-9,2	184 700	185 600	185 600
Muut toimintatuotot	2 960	3 500	4 000	14,3	4 000	4 000	4 000
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	149 681	222 270	204 080	-8,2	204 200	205 100	205 100
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-210 774	-284 420	-268 360	-5,6	-275 000	-281 000	-287 400
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-42 319	-53 821	-53 510	-0,6	-54 870	-55 870	-56 870
Muut henkilösivukulut	-9 300	-10 880	-9 230	-15,2	-9 300	-9 500	-9 500
Palvelujen ostot	-85 832	-72 580	-81 000	11,6	-81 200	-81 200	-81 200
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-27 193	-29 850	-27 700	-7,2	-27 200	-27 200	-27 200
Avustukset	-5 768	-7 000	-7 000		-7 000	-7 000	-7 000
Muut toimintakulut	-64 682	-90 053	-123 932	37,6	-124 000	-124 000	-124 000
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-445 868	-548 604	-570 732	4,0	-578 570	-585 770	-593 170
TOIMINTAKATE	-296 187	-326 334	-366 652	12,4	-374 370	-380 670	-388 070
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunn.mukaiset poistot	-2 348	-900	-700	-22,2			
KOKONAISKUSTANNUKSET	-298 535	-327 234	-367 352	12,3	-374 370	-380 670	-388 070

Vastuutoimielin:	60	KIRJASTO- JA KULTTUURILAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Kirjastojohtaja	

Sitovuustaso:	225	Kirjastopalvelut
----------------------	------------	-------------------------

PALVELUAJATUS

Kirjasto on lakisääteinen peruspalvelu sekä osa hyvinvointi-, oppimis- ja kulttuuripalveluja. Tiekkö-kirjastojen strategiassa toiminnan arvoiksi on määritelty sivistys, tasa-arvo ja demokratia.

Laki yleisistä kirjastoista määrää kirjastolle kuusi tehtävää: Tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin, ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa, edistää lukemista ja kirjallisuutta, tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon, tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Laadukkaat kirjastopalvelut turvataan kaupunkilaisille asuinpaikasta riippumatta. Kirjaston tulee olla kaikkien saavutettavissa. Asiakkaiden tarpeita vastaavat, maksuttomat kirjasto- ja tietopalvelut vähentävät syrjäytymistä, tuottavat elämyksiä sekä lisäävät hyvinvointia.

Ylivieskan kirjaston palveluverkon muodostavat pääkirjasto, kirjastoauto, hakeutuva toiminta (siirtokokoelmat ja kotipalvelut) sekä verkkopalvelut. Kirjasto toimii yhteistyössä muiden kirjastojen, kaupungin toimialojen ja yhteisöjen kanssa.

Riittävä ja osaava henkilöstö sekä toimivat ja turvalliset kirjastotilat mahdollistavat asiakkaiden tarvitsemat kirjastopalvelut sekä niiden kehittämisen.

TOIMIALAN STRATEGISET MENESTYSTEKIJÄT

- Kirjasto on kunnan käytetyin kulttuuripalvelu ja osa hyvinvointikunnan ydintehtävää.
- Kirjasto on matalan kynnyksen arkipalvelu ja yhteinen tila.
- Maksuttomat palvelut vähentävät syrjäytymistä ja eriarvoistumista.
- Laadukkaat kirjastopalvelut tukevat kaupunkilaisten opiskelua ja harrastustoimintaa, lisäävät viihtyvyyttä ja elämänlaatua sekä yhteisöllisyyttä.
- Kirjaston aineistokokoelma on laadukas ja uusiutuu asiakkaiden tarpeiden mukaan.
- Seudullinen kirjastoyhteistyö auttaa kehittämään palveluja tehokkaasti ja taloudellisesti.
- Toimivat yhteydet yhteistyökumppaneihin ja muihin sidosryhmiin.
- Kirjastoaineiston ja tietojärjestelmien yhteishankinta on taloudellista.
- Digitaaliset palvelut ja automaatio pitkälle kehittyneet.
- Alueen kirjastoilla yhtenäinen palvelukulttuuri ja käyttösäännöt.

TOIMINTASUUNNITELMA 2019-2022

Ylivieskan kaupunginkirjasto jatkaa tiivistä yhteistyötä Tiekkö-kirjastojen (Alavieska, Kajoki, Merijärvi, Nivala, Oulainen, Sievi) kanssa tehokkaasti ja taloudellisesti. Kirjasto hoitaa perustehtävänsä hyvin ja ajanmukaisesti. Kirjastotyön keskipisteessä ovat lukemisen edistäminen ja sivistys, kansalaisvalmiuksien edistäminen sekä hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden tukeminen.

Kirjasto panostaa fyysisen aineiston ohella e-aineistoihin yhteishankintana muiden yleisten kirjastojen kanssa. Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun alueellinen eKirjasto laajenee sisällöllisesti ja lisää tasa-arvoa e-aineistojen tarjonnassa asuinkunnasta riippumatta. Tiekkö-kirjastot siirtyvät käyttämään valtion rahoittamaa ja Kansalliskirjaston ylläpitämää Finna-verkkokirjastoa. Verkkopalveluja kehitetään ja niiden saavutettavuutta parannetaan.

Kirjasto järjestää oheistapahtumia ja opastuksia sekä yksin että yhteistyössä eri toimijoiden kanssa edistäen yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Kirjasto osallistuu myös tapahtumiin ja yhteistyöhön kirjastotilojen ulkopuolella resurssien puitteissa.

Tiloja tarjotaan oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan mahdollisuuksien mukaan vanhan kirjastorakennuksen puitteissa. Kirjaston asiakastiloista pyritään luomaan toimivimmat kaluste- ja sisustusratkaisuilla resurssien rajoissa. Esteetöntä pääsyä kirjaston tiloihin edistetään. Tilojen ajanmukaistamista pyritään suunnitella uudella viemään aktiivisesti eteenpäin, jotta ylivieskalaisilla olisi tulevaisuudessa lain edellyttämät tilat muun muassa työskentelyyn ja opiskeluun.

Asiakkaiden tarvitsemat palvelut turvataan riittävällä ja ammattitaitoisella henkilöstöllä, jonka täydennyskoulutukseen ja työhyvinvointiin panostetaan. Rutiniyötä vähennetään tekniikkaa hyödyntäen ja henkilöstöresurssia suunnataan asiantuntijatyöhön.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2019

ASIAKASNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2019	Mittari
Kirjastopalvelut takaavat tasa-arvoisen tiedon ja kulttuurin saataavuuden.	Ajanmukaiset kirjastopalvelut, välineet ja opastus saatavissa maksutta kaikille riittävillä henkilökunnan paikalla oloa edellyttävillä aukioloajoilla, omatoimiaukiololla, kirjastoautopalveluilla sekä verkkopalveluilla.	Henkilökunnan paikallaoloa edellyttävät aukiolotunnit / vuosi. Lehtiosaston omatoimiset aukiolotunnit / vuosi Kirjastoauton pysäkit / vuosi. Verkkopalveluiden käynnit /vuosi. Kävijä- ja lainausluvut / asukas
Aineistokokoelma uusiutuu ja vastaa asiakkaiden tarpeita.	Kirjaston aineistokokoelma säilyy nykyisessä laajuudessa, mutta uusiutuu uutuushankintojen ja aktiivisten poistojen (6 %) avulla. Suositusten mukainen uutuushankinta: Kirjat 400 / 1000 asukasta AV-aineisto 100 / 1000 asukasta	Poistoprosentti Hankinnat kpl / 1000 asukasta Lainat / asukas

Kirjasto ylläpitää yhteisönsä henkistä hyvinvointia, ehkäisee syrjäytymistä ja on elinikäisen oppimisen paikka.	Kirjasto tarjoaa opastusta kirjaston käytössä, tiedonhaussa mediataidoissa sekä tiloja opiskeluun, tapahtumiin ja kansalaistoimintaan. Henkilöstöllä on aktiivinen asiakaspalveluote.	Opastusten ja käyttäjäkoulutusten määrä, tapahtumien määrä, tapahtumien osallistujamäärä.
---	---	---

TALOUSNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2019	Mittari
Tavoitteiden ja resurssien tasapaino ja riittävä osuus käyttööbudjetista.	Riittävät taloudelliset resurssit toimintaan ja kehittämiseen. Talousarvion toteutuminen. Tavoitteena toimintakulut /asukasluku Pohjois-Pohjanmaan keskitasolle 54 €/ asukas, aineistomääräraha 20 % käyttömenoista.	Toimintakulut /asukasluku Aineistomääräraha % kirjaston käyttömenoista
Kirjastojen yhteiset hankkeet ja yhteishankinnat	Kirjasto osallistuu kirjastojen yhteisiin hankkeisiin ja yhteishankintoihin.	Kirjastoaineiston seutukuljetukset kilpailutettu ja uusi sopimus voimassa. Aineiston yhteishankinnat /vuosi
Kirjaston omat hankkeet	Kirjasto käynnistää aktiivisesti hankkeita toimintojen tehostamiseksi ja niiden rahoituksen turvaamiseksi.	Meneillään olevien valtion avustamien hankkeiden määrä

PROSESSIT JA RAKENTEET NÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2019	Mittari
Tiekkö-kirjastojen yhteistyön kehittäminen.	Tiekkö-kirjastoilla on ajantasainen ja yhtenäinen palvelukulttuuri, joka tukeutuu ammattitaitoiseen paikalliseen asiantuntijuuteen ja alueelliseen yhteistyöhön.	Tiekön yhteiset käyttösäännöt päivitetty ja tarkistettu.
Toimivat yhteydet yhteistyökumppaneihin ja muihin sidosryhmiin	Koululuokat käyvät vuosittain ohjatuilla kirjastokäynneillä yhteistyöohjelman mukaan. Kirjasto osallistuu paikkakunnalla järjestettäviin tapahtumiin yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.	Tapahtuma- ja kävijämäärät

HENKILÖSTÖNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite taso 2019	Mittari
Riittävä, osaava ja motivoitunut henkilöstö.	Kirjastossa on riittävä määrä virkoja ja toimia (suositus 0,8-1 htv /1000 as), jotka on täytetty kirjastolain edellyttämällä, koulutetulla henkilökunnalla. Henkilöstö on motivoitunutta ja kehityshakuista, täydennyskoulutus suositusten mukaisella tasolla 6 pv / htv /vuosi.	Virkoja ja toimia / 1000 asukasta. Täydennyskoulutuspäivät /htv

Hyvinvoiva työyhteisö.	Järjestetään aktiivista, työhyvinvointia ylläpitävää toimintaa ja vuosittaiset kehityskeskustelut koko henkilöstölle.	Tykypäivien määrä Kehityskeskustelut käyty % henkilöstöstä /vuosi
Turvalliset, ergonomiset ja terveelliset työtilat	Edistetään työtilojen viihtyisyyttä, turvallisuutta ja toimivuutta.	Pelastussuunnitelma päivitetty, työsuojelutarkastukset ja työterveyshuollon työpaikkakäynnit suoritettu suunnitelmien mukaan.

TUNNUSLUVUT	TP 2017	TA 2018	SU 2019	SU 2020	SU 2021	SU 2022
Kirjojen uushankinta, kpl/1000 as./vuosi	335	400	400	400	400	400
Lainausten määrä, lainaa/asukas Tavoite: Pohjois-Pohjanmaan keskitaso	18,3	18,7	18,7	18,7	18,7	18,7
Käyntien määrä, käyntiä/asukas Tavoite: Pohjois-Pohjanmaan keskitaso	8,3	9,4	9,4	9,4	9,4	9,4
Toimintakulut/asukasluku Tavoite: Pohjois-Pohjanmaan keskitaso	41,6	56	54	54	54	54
Kirjastoaineistomääräraha, %-osuus käyttömenoista Tavoite: 20 %	18,4	20	20	20	20	20
Poistot, %-osuus kokoelmasta Tavoite: 6 %	7,1	6	6	6	6	6
Henkilöstön määrän kehitys	9	10	10	10	10	10

Sitovuustaso:**225 KIRJASTOPALVELUT**

Selite	TP2017	TA2018	TA2019	%	SU2020	SU2021	SU2022
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot							
Maksutuotot	26						
Tuet ja avustukset	4 674	8 000	22 000	175,0			
Muut toimintatuotot	10 803	10 000	11 500	15,0	11 500	11 500	11 500
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	15 503	18 000	33 500	86,1	11 500	11 500	11 500
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-271 042	-309 560	-317 100	2,4	-320 100	-327 300	-334 700
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-70 768	-73 717	-78 110	6,0	-82 340	-83 740	-85 240
Muut henkilösivukulut	-2 512	-13 420	-9 890	-26,3	-9 740	-9 940	-10 340
Palvelujen ostot	-84 931	-97 440	-95 060	-2,4	-95 060	-95 060	-95 060
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-138 081	-139 890	-156 450	11,8	-140 100	-140 100	-140 100
Avustukset							
Muut toimintakulut	-64 857	-68 056	-183 706	169,9	-183 706	-183 706	-183 706
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-632 191	-702 083	-840 316	19,7	-831 046	-839 846	-849 146
TOIMINTAKATE	-616 688	-684 083	-806 816	17,9	-819 546	-828 346	-837 646
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunn.mukaiiset poistot	-19 709	-20 000	-14 700	-26,5	-14 700	-14 700	
KOKONAISKUSTANNUKSET	-636 397	-704 083	-821 516	16,7	-834 246	-843 046	-837 646

Vastuutoimielin:	60	KIRJASTO- JA KULTTUURILAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Kulttuurijohtaja	

Sitovuustaso:	235	Kulttuuripalvelut
----------------------	------------	--------------------------

PALVELUAJATUS

Kulttuuritoiminta on osa kunnan hyvinvointi-, oppimis- ja kulttuuripalveluita. Toiminta tukee ja edistää kulttuurielämää ja kulttuurikasvatusta. Tavoitteina on tuottaa monipuolisia kulttuuripalveluita taidenäyttelyiden, teatteriesitysten, konserttien ja erilaisten kulttuuritapahtumien merkeissä. Kulttuuritoiminta tukee moniarvoista taiteiden harjoittamista ja harrastamista, kolmannen sektorin sekä eri kulttuurijärjestöjen toimintaa. Kulttuurikasvatus on myös tärkeä osa-alue kulttuuritoimen toiminnassa.

Kulttuuripalvelut vaalii kaupungin historiaa, huolehtii Puuhkalan kotiseutumuseosta sekä kulttuurihistoriallisista kohteista.

Kulttuuripalveluiden alaisuuteen kuuluvat kulttuuripalvelut, museopalvelut, Kulttuurikeskus Akustiikka ja matkailu sekä kaupungin taidekokoelman ylläpito ja kotiseutuarkiston hoito.

TOIMIALAN STRATEGISET MENESTYSTEKIJÄT

- Kulttuuritoiminnalla on kattava profili ja imago tapahtumien järjestäjänä
- Huomioidaan tapahtumissa kaupungissa olevat kulttuuritoiminnan ammattilaiset, harrastajat, yhdistykset, järjestöt, oppilaitokset, koululaiset ja opiskelijat.
- Tapahtumissa on ilmaiskonsertteja sekä lippuhinnaltaan huokeita konsertteja, mikä mahdollistaa kulttuurin saannin jokaiselle kaupunkilaiselle.
- Otetaan huomioon kaupunkilaisten toiveita artistivalinnoissa.
- Toimiva yhteistyö ja verkostoituminen paikallisten ja seutukunnallisten tahojen kanssa on tärkeää.
- Kehitetään ja innovoidaan uusia yhteistyökanavia ja toimintamalleja.
- Kulttuuripalvelut ovat korkeatasoinen ja ammattitaitoinen yksikkö kaupungin organisaatiossa.

TOIMINTASUUNNITELMA 2019-2022

Ylivieskan kaupunki on vireä kulttuurikaupunki. Ylivieskan kaupungin kulttuuripalvelut tekee ja kehittää erilaisia tapahtumia itsenäisesti sekä toimii yhteistyössä kulttuuri- ja taidetapahtumia tuottavien tahojen kanssa yhteistyökumppanina ja osajärjestäjänä. Kulttuuripalveluiden alaisuuteen kuuluvaa museotoimintaa ja matkailua kehitetään tapahtumien kautta. Kulttuuripalvelut ovat mukana seutukunnallisissa kulttuuria ja taidetta kehittämissä hankkeissa mahdollisuuksiensa mukaan.

Ylivieskan Kulttuurikeskus Akustiikka on alueellinen kulttuurikeskus ja kaupungin kulttuurielämän ydin. Akustiikka mahdollistaa puitteiltaan ja tekniikaltaan valtakunnallisesti

tunnettuja artisteja ja ammattilaisryhmiä konsertoimaan ja esiintymään konserttitalossa. Kulttuurikeskus toimii myös yhteistyössä taiteen harrastajien, järjestöjen ja kolmannen sektorin kanssa. Yhteistyö Ylivieskan seudun musiikkiopiston ja Pohjois-Pohjanmaan Keskäyliopiston ja kaupungin eri hallintokuntien kanssa on tiivistä. Kulttuurikasvatustyötä tehdään yhdessä kirjaston, perusopetuksen ja eri oppilaitosten kanssa yhteistyöprojektien merkeissä.

Kulttuuripalveluiden tehtävänä on huolehtia ohjelmiston monipuolisuudesta ja eri taiteenalojen esille tuomisesta. Tärkeää on myös huomioida ja nähdä kulttuuritapahtumien vaikuttavuus positiivisena yhteistyöasiana kaupungin eri yrityksiin ja palvelutuottajiin nähden.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2019

ASIAKASNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2019	Mittari
Hyvä ja joustava asiakaspalvelu sekä kulttuuripalvelujen monipuolisuus. Monipuolinen tarjonta.	Kulttuurikeskus Akustiikassa järjestetään vuosittain monipuolisesti konsertteja, näyttelyitä, kansalaisjuhlia, koulutuksia ja seminaareja. Laatuajattelun, organisaation ja arvioinnin kehittäminen. Tuetaan eri kulttuurien osa-alueita (elokuva, teatteri, musiikki, sanataide, kuvataiteet, tanssi ja kansanperinne).	Kävijämäärät, käyttöasteet ja tuloskehitys. Arviointi välittömästi tilaisuuden/tapahtuman jälkeen, asiakaspalaute. Kotisivujen palaute, kävijämäärät.
Ylivieskan historiaa ja taidetointintaa laaja-alaisesti edustavat kulttuuripalvelut.	Painopistealueena Puuhkalan museolla markkinointi ja perusnäyttelyiden ja tapahtumatuotannon uudistaminen ja kehittäminen. Kävijämäärien lisääntyminen.	Kävijämäärät, tuloskehitys.
Syrjäytymisen estäminen, mielen terveyden parantaminen ja sosiaalisuuden lisääminen.	Kulttuurikeskus Akustiikassa ja Puuhkalan museolla järjestettävissä tilaisuuksissa huomioidaan mielen terveyttä ja sosiaalisuutta lisäävät tarpeet. Kehittää yhteistyötä ja toimintaa eri tahojen kanssa.	Osallistujamäärät.
Lasten ja nuorten kulttuurikasvatus.	Yhteistyö perusopetuksen kanssa (kuvataide, museo/historia, konsertit)	Tilaisuuksien ja projektien määrä. Tavoite 3 vuodessa.

TALOUSNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2019	Mittari
Tehokkaasti tuotetut kulttuuripalvelut. Taloudellinen toiminta.	Riittävät taloudelliset resurssit toimintaan ja kehittämiseen. Talousarvion toteutuminen.	Taloudenseuranta.

PROSESSIT JA RAKENTEET NÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2019	Mittari
Kulttuuritoimen yhteistyön kehittäminen yritysten, yhdistysten ja järjestöjen kanssa.	Kulttuurikeskus Akustiikan ja yleisen kulttuuritoimen ja ohjelmatuotannosta yritys- ja yhdistystoiminnan osuus on merkittävä.	¾ kulttuuritilaisuuksista ja kokouksista on ns.ulkoista tuotantoa.

HENKILÖSTÖNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2019	Mittari
Paras asiakaspalveluyksikkö, oman työn osaamisen arvostus.	Monipuolisen työtehtäväympäristön haasteet käännettävä vahvuudeksi.	Tyytyväiset asiakkaat ja tyytyväinen sekä motivoitunut henkilökunta.
Motivoitunut henkilökunta.	Positiivisen kokonaisilmapiirin luominen.	Asiakastyytyväisyyskyselyt käytössä. Tiimipalaverit viikoittain. Sairauspoissaolojen seuranta.
Työympäristön turvallisuus ja toimivuus.	Vakituisen henkilöstön EA-valmiudet vähintään EA-1 tasoa. Miellyttävä työympäristö.	EA-taitojen jatkuva ylläpito. Tilojen toimivuus ja siisteys.
Mahdollisuus tyky-toimintaan työajan ulkopuolella.	Kaupungin tyky-toiminta.	Työhyvinvoinnin seuranta käytössä.
Kehityskeskustelut	Kehityskeskustelut käyty koko henkilöstön kanssa.	Kehityskeskusteluihin osallistunut 100% henkilöstöstä.

TUNNUSLUVUT

	TP 2017	SU 2018	SU 2019	SU 2020	SU 2021	SU 2022
Kulttuuritoiminta						
Kulttuurikeskus Akustiikan palvelujen käyttäjämäärät	78.500	79.000	80.000	80.000	81.000	82.000
Akustiikan omakatteisuus %	46 %	46 %	46 %	46%	46%	46 %
Museotoiminta						
Puuhkalan museon, iltatorin ja Helaalan Myllyn (2017 lähtien) kävijämäärä	3.500	3.500	4.000	5.000	6.000	6.000
Yleinen kulttuuritoimi	2.000	2.000	2.500	3.000	3.500	4.000
Henkilöstö	7	7 2/3	7 2/3	7 2/3	7 2/3	7 2/3

Sitovuustaso:**235 KULTTUURIPALVELUT**

Selite	TP2017	TA2018	TA2019	%	SU2020	SU2021	SU2022
TULOSLASKELMA							
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	45 711	100 150	178 800	78,5			
Maksutuotot	26 006	16 000	33 300	108,1			
Tuet ja avustukset		6 100	5 000	-18,0			
Muut toimintatuotot	253 608	168 750	279 890	65,9			
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	325 325	291 000	496 990	70,8			
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-275 115	-254 051	-290 858	14,5	-297 725	-304 388	-311 205
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-47 775	-45 200	-53 630	18,6	-51 300	-52 500	-53 700
Muut henkilösivukulut	-12 986	-8 070	-7 630	-5,5	-10 200	-10 500	-10 800
Palvelujen ostot	-136 064	-222 990	-149 944	-32,8			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-88 575	-74 650	-84 490	13,2			
Avustukset	-8 650	-9 000	-9 000				
Muut toimintakulut	-145 213	-139 908	-547 146	291,1			
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-714 378	-753 869	-1 142 698	51,6	-359 225	-367 388	-375 705
TOIMINTAKATE	-389 053	-462 869	-645 708	39,5	-359 225	-367 388	-375 705
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunn.mukaiiset poistot	-28 697	-29 000	-28 690	-1,1	-28 690	-28 690	-28 690
KOKONAISKUSTANNUKSET	-417 750	-491 869	-674 398	37,1	-387 915	-396 078	-404 395

YLIVIESKATALO AKUSTIIKAN TULOSLASKELMA 2019**Liikevaihto**

Myyntituotot	51 300
Maksutuotot	29 000
Vuokratuotot	65 150
Muut tuotot	269 150

Valmistus omaan käyttöön 0

Henkilöstökulut

Palkat ja palkkiot	-290 658
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-53 630
Muut henkilösivukulut	-7 630

Ostot tilikaudella

Palvelujen ostot	-99 810
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-72 330

Muut kulut

Sisäiset vuokrat	-374 614
Muut toimintakulut,	-28 700

Poistot -28 690

Liikeyli-/alijäämä -541 462

Rahoitustulot ja -menot

Korvaus jäännöspääomasta	0
--------------------------	---

Yli-/alijäämä ennen varauksia -541 462

Varausten muutos	0
------------------	---

Tilikauden yli-/alijäämä -541 462

Omakatteisuus % (tuloilla katettu menoista, ei poistoja)	44,71
Omakatteisuus % (tuloilla katettu menoista, sis. poistot)	43,37

Ylivieskan kulttuurikeskuksen kannatusyhdistys ry:lle v. 2003
myönnetyn antolainan 610.000 euroa lyhennys v. 2018 n. 10.000 e.
Lainaa jäljellä vuoden 2017 lopussa n. 26.000 euroa.

Vastuutoimielin:	65 MUSIIKKIOPISTON JOHTOKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Musiikkiopiston rehtori

Sitovuustaso:	240 Musiikkiopiston toiminta
----------------------	-------------------------------------

PALVELUAJATUS

Ylivieskan seudun musiikkiopisto on seutukunnallinen taideoppilaitos, joka antaa musiikin laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta sekä tarjoaa kulttuurikasvatusta järjestämällä konsertteja ja muuta musiikkikulttuurin edistämiseen ja kehittämiseen liittyvää toimintaa.

STRATEGISET MENESTYSTEKIJÄT

1. Musiikkiopisto tunnetaan laadukkaista palveluistaan ja innovatiivisuudestaan.
2. Musiikkiopisto on alallaan keskeinen ja näkyvä toimija toimialueen kuudessa jäsenkunnassa.
3. Oppilaitoksessamme vallitsee tervehenkinen, luovaa toimintaa tukeva ilmapiiri.
4. Yhteistyötä muiden hallintokuntien, oppilaitosten, yritysten ja yhteisöjen kanssa ylläpidetään ja kehitetään edelleen.

TOIMINTASUUNNITELMA 2019-2022

Opetushallituksen asettamiin taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin pohjautuva opetussuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2018. Koko henkilöstön perehdyttäminen muutoksiin on keskeistä opetussuunnitelman käyttöönotossa. Opettajien koulutuksessa otetaan myös huomioon uuden opetussuunnitelman vaatimukset. Oppilaiden ja huoltajien riittävään tiedonsaantiin kiinnitetään huomiota. Ammattitaitoisen henkilöstön rekrytointi vapautuviin tehtäviin on avainasemassa hyvän opetuksen ja sujuvan toiminnan turvaamiseksi. Koulurakennusten sisäilmaongelmista aiheutuvia oireiluja seurataan tarkasti ja etsitään tarvittaessa korvaavia, asianmukaisia opetustiloja.

Toiminnallisten tavoitteiden asettelussa pyritään myös vastaamaan hyvinvoinnin- ja terveydenedistämissuunnitelman haasteisiin. Yhteistyöllä eri hallintokuntien, kuntien kulttuuritoimien, oppilaitosten, yritysten ja yhteisöjen kanssa musiikin kautta välitetään hyvinvointia kaikille ikäryhmille.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2019

ASIAKASNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite taso 2019	Mittari
Tiedonkulun ja uuden opetus suunnitelman vaatiman jatkuvan arvioinnin kehittäminen.	Eepos-ohjelman käyttöönotto.	Ohjelma käytössä.
Uusi opetussuunnitelma tutuksi oppilaille ja huoltajille.	Kaikissa toimipisteissä vähintään yksi uuteen opetussuunnitelmaan liittyvä infotilaisuus.	Toteutuneet infot.

TALOUSNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite taso 2019	Mittari
Varhaisiän musiikkikasvatuksen vetovoimaisuus.	Avointen musiikkileikkikoulujen toteuttaminen toimipisteissä.	Toteutuneet tapahtumat ja musiikkileikkikoululaisten määrä.
Ryhmäopetuksen kehittäminen maksullisena palvelutuotantona.	Valmennusryhmiä kaikissa toimipisteissä.	Valmennusryhmien määrä.

PROSESSIT JA RAKENTEET NÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite taso 2019	Mittari
Musiikkiopiston toiminnan näkyvyys ja musiikillisten elämysten tarjoaminen monipuolisille kohderyhmille.	Kaksi erilaisille kohderyhmille suunnattua tapahtumaa oppilaskonserttien lisäksi joka toimipisteessä.	Konserttien, erilaisten tapahtumien ja avoimien ovien päivien kävijämäärät.
Uuden opetussuunnitelman jalkauttaminen.	Opettajien perehdyttäminen opetussuunnitelmaan.	Kollegioiden käyttöönottosuunnitelmat. Kehityskeskustelut sivutoimisten opettajien kanssa.

HENKILÖSTÖNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite taso 2019	Mittari
Hyvä tiedonkulku.	Tiedonkulun varmistaminen kanslian ja opetuspisteen välillä kanslian muutettua pois opetuspisteestä (Päivärinnan koulu->Origo).	Tiedonkulussa käytettävät menetelmät.
Asianmukaiset työtilat.	Opetustilojen tarkoituksenmukaisuus ja turvallisuus. Opetustilojen tarkastelu toimipisteittäin.	Asianmukaiset työtilat toimipisteissä.
Ammattitaitoinen opetushenkilöstö.	Rekrytointien onnistuminen.	Rekrytoitujen pätevien opettajien määrä.
Luovan toiminnan ilmapiiri, joka antaa tilaa henkilöstön osaamiselle.	Opettajille tarjotaan koulutusmahdollisuuksia, jotka vastaavat uusien opetussuunnitelman perusteiden haasteisiin ja pyritään luomaan mahdollisuuksia erilaisten projektien toteuttamiseen.	Opettajien koulutukset. Projektit.

TUNNUSLUVUT

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SU 2020	SU 2021	SU 2022
Tuntimäärät à 45 min.						
- vuodessa (35 viikkoa)	17 844	18 200	18130	18 130	18 130	18 130
- viikossa	510	520	518	518	518	518
Oppilasmäärä yhteensä	703	714	714	714	714	714
- musiikin perus- ja opistotaso	372	379	379	379	379	379
- musiikkileikkikoulu ja valmennusryhmät	332	335	335	335	335	335
Todistukset	27	25	25	25	25	25
suorituksia/opettaja	1	1	1	1	1	1
Bruttomenot						
euroa/tunti	78 €	78 €	81 €	83 €	84 €	86 €
euroa/oppilas	1 979 €	1 998 €	2 060 €	2 095 €	2 134 €	2 174 €
Viikkotunnin hinta vuodessa	965 €	1 041 €	1 126 €	1 174 €	1 228 €	1 283 €
Henkilöstö	28	28	28	28	28	28

Ylivieskan kaupungin arvioitu osuus nettomenoista vuodelle 2019 on 236 451 euroa, johon lisätään Päivärinnan koulun pääomavuokra 40 077 euroa. Musiikin perus- ja opistotason oppilaita Ylivieskassa on 150, viikkotuntimäärä 210.

Sitovuustaso:**240 MUSIIKKIOPISTON TOIMINTA**

Selite	TP2017	TA2018	TA2019	%	SU2020	SU2021	SU2022
TULOSLASKELMA							
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	297 363	330 230	354 200	7,3	354 200	354 200	354 200
Maksutuotot	183 780	188 900	194 200	2,8	194 200	194 200	194 200
Tuet ja avustukset	20 567						
Muut toimintatuotot	10 093	10 480	10 700	2,1	10 700	10 700	10 700
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	511 803	529 610	559 100	5,6	559 100	559 100	559 100
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-951 807	-952 340	-978 300	2,7	-1 002 600	-1 025 600	-1 049 000
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-185 567	-180 323	-195 270	8,3	-199 480	-203 580	-207 580
Muut henkilösivukulut	-35 488	-39 710	-33 730	-15,1	-34 400	-35 300	-36 100
Palvelujen ostot	-156 717	-174 300	-177 100	1,6	-177 100	-177 100	-177 100
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13 092	-10 400	-10 400		-10 400	-10 400	-10 400
Avustukset							
Muut toimintakulut	-48 468	-69 200	-116 200	67,9	-116 200	-116 200	-116 200
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 391 139	-1 426 273	-1 511 000	5,9	-1 540 180	-1 568 180	-1 596 380
TOIMINTAKATE	-879 336	-896 663	-951 900	6,2	-981 080	-1 009 080	-1 037 280

Vastuutoimielin:	70	KANSALAIPOISTON JOHTOKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Kansalaisopiston rehtori ja apulaisrehtori	

Sitovuustaso:	245	Kansalaisopiston toiminta
----------------------	------------	----------------------------------

PALVELUAJATUS

Kansalaisopisto on paikallisiin ja alueellisiin sivistystarpeisiin pohjautuva oppilaitos, joka tarjoaa mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle, kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi ja työelämän tarpeisiin. Kansalaisopiston tarkoituksena on järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta. Vapaana sivistystyönä järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansainvälisyyden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Kansalaisopisto-opinnoissa korostuvat omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus.

Ylivieskan seudun kansalaisopisto järjestää koulutusta, jonka tavoitteena on edistää sivistyksellistä tasa-arvoa vapaan sivistystyön arvojen ja ihanteiden pohjalta. Koulutuksessa painottuvat kielet, taide- ja taitoaineet, tietotekniikka ja terveyttä ja hyvinvointia edistävät aineet. Opisto järjestää suomen kielen ja kulttuurin koulutusta maahanmuuttajille. Lisäksi opisto järjestää lapsille ja nuorille musiikin opetusta sekä kuvataiteen, teatteri-ilmaisun, sanataiteen ja käsityön taiteen perusopetusta. Kansalaisopisto voi järjestää myös koulutusta tukevaa tai siihen läheisesti liittyvää kehittämis- ja palvelutoimintaa.

Toiminta-alueena ovat Ylivieskan kaupunki sekä Alavieskan ja Sievin kunnat.

KANSALAIPOISTON ARVOT

Kansalaisopiston toimintaa ohjaavat arvot ovat laatu, luotettavuus, asiakaslähtöisyys ja suvaitsevaisuus.

STRATEGIA JA STRATEGISET MENESTYSTEKIJÄT

Kansalaisopiston strategia on johdettu Ylivieskan kaupungin ja sivistyskeskuksen strategioista. Kansalaisopiston toiminnan keskeisin tavoite on toiminta-alueen asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen.

Strategiset menestystekijät:

1. Asiakkaiden tarpeista lähtevä laadukas ja monipuolinen opetus.
2. Kansalaisopisto tunnetaan aktiivisena ja yhteistyökykyisenä oppilaitoksena, jolla on laaja sidosryhmäverkosto.
3. Kansalaisopistolla on riittävät henkilöstö- ja talousresurssit ja asianmukaiset opetustilat toiminnan ylläpitämiseen ja kehittämiseen.
4. Kansalaisopistossa on hyvinvoiva, osaava ja motivoitunut henkilöstö.
5. Kansalaisopiston toimii sopuinnassa elinympäristönsä ja luonnon kanssa nyt ja tulevaisuudessa.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2019
ASIAKASNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite taso 2019	Mittari
Paikallisten koulutus- ja sivistystarpeiden huomioon ottava ja kysyntää vastaava laadukas ja monipuolinen terveyttä ja hyvinvointia edistävä opetus.	495 kurssia. 10 365 opetustuntia 60 toimipaikkaa 3 390 netto-opiskelijaa 7 830 brutto-opiskelijaa	Kurssien määrä Opetustuntien määrä Toimipaikkojen määrä Netto-opiskelijoiden määrä Brutto-opiskelijoiden määrä

TALOUSNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite taso 2019	Mittari
Tehokas ja taloudellinen toiminta. Resurssit jaettu tarpeiden mukaisesti.	Talousarvion toteutuma	Taloudenseuranta ja toteutumaprosentti

PROSESSIT JA RAKENTEET NÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite taso 2019	Mittari
Toimintaan liittyvät avainprosessit (opintosuunnitelman laadinta, tiedottaminen ja markkinointi, ilmoittautuminen, opetus-prosessit ja arviointi) tunnistettu, suunniteltu, käytönotettu ja arviointien pohjalta parannettu.	Päätoimisen henkilökunnan osallistuttaminen ja perehdyttäminen avainprosessien merkitykseen.	Sujuva toiminta Asiakaspalautteet
Arviointi- ja laatutyö osana kehittämis- ja johtamistyötä	Arviointi- ja palautejärjestelmää hyödynnetään soveltuvin osin.	Arviointien tulokset

HENKILÖSTÖNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite taso 2019	Mittari
Ylivieskan seudun kansalaisopistossa on osaava ja ammattitaitoinen osaamistaan kehittävä tyytyväinen, hyvinvoiva ja motivoitunut henkilökunta.	Henkilöstön osallistuminen täydennyskoulutuksiin. Hyvä työtyytyväisyys ja työhyvinvointisuunnitelman seuranta. Sairauspoissaolojen seuranta	Kouluspäivien määrä. Sairauspoissaolot, henkilöstöraportti
Avoin vuorovaikutus on arkipäivää.	Päätoimiselle henkilöstölle kehityskeskustelut. Henkilöstöinfo viikoittain.	Kehityskeskustelujen määrä Viikkoinfot
Turvallinen ja terveellinen työympäristö	Käytössä olevat tilat ovat kunnossa, käytettävät välineet ja laitteet asianmukaiset.	Käyttäjäpalautteet

TUNNUSLUVUT

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SU 2020	SU 2021	SU 2022
Opetustunnit	10 603	10 360	10 365	10 500	10 500	10 500
Opiskelijämäärä	4 363	3 390	3 390	3 500	3 500	3 500
Toimipaikkojen määrä	66	58	60	60	60	60
Kustannukset €/t	82,05	90,81	94,15	94,13	95,73	97,07
Kustannukset €/opiskelija	199,40	277,51	287,87	282,39	287,19	291,21
Tuloilla katettu %	28,53	28,60	28,82	28,47	28,00	27,63
Opintomaksuilla katettu, %	19,24	20,16	20,38	20,12	19,76	19,51
Henkilöstö (sivutoimisia tun- tiopettajia n. 170 / v)	6	6,5	7,5	7,5	7,5	7,5

Sitovuustaso:
245 KANSALAIPOISTON TOIMINTA

Selite	TP2017	TA2018	TA2019	%	SU2020	SU2021	SU2022
TULOSASKELMA							
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	70 120	78 280	80 780	3,2	80 800	80 800	80 800
Maksutuotot	162 501	189 695	198 895	4,8	198 900	198 900	198 900
Tuet ja avustukset	4 890						
Muut toimintatuotot	4 669	1 000	1 600	60,0	1 700	1 800	1 900
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	242 180	268 975	281 275	4,6	281 400	281 500	281 600
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-489 237	-513 720	-541 720	5,5	-554 020	-568 020	-581 820
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-105 082	-112 130	-122 330	9,1	-124 430	-126 830	-129 230
Muut henkilösivukulut	-21 821	-21 380	-18 630	-12,9	-19 200	-19 600	-20 100
Palvelujen ostot	-119 983	-135 830	-131 400	-3,3	-131 970	-131 970	-129 370
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 364	-9 660	-13 989	44,8	-10 750	-10 750	-10 750
Avustukset	-4 890						
Muut toimintakulut	-122 588	-148 040	-147 820	-0,1	-147 980	-147 980	-147 980
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-869 965	-940 760	-975 889	3,7	-988 350	-1 005 150	-1 019 250
TOIMINTAKATE	-627 785	-671 785	-694 614	3,4	-706 950	-723 650	-737 650

Vastuutoimielin:	75	LIIKUNTALAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Liikuntajohtaja	

Sitovuustaso:	250	Liikuntapalvelut
----------------------	------------	-------------------------

PALVELUAJATUS

Strategian mukaan liikunta on jokaisen kuntalaisen perusoikeus ja Ylivieskan kaupungin liikuntapalveluiden tehtävänä on luoda edellytyksiä laadukkaille ja monipuolisille liikuntapalveluille sekä tukea erityisesti terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa.

Liikuntalain mukaisesta liikuntapalvelujen organisoimisesta ja kehittämistä hoitaa kaupungin liikuntapalvelut yhteistyössä järjestöjen ja yhteisöjen sekä kaupungin eri toimialojenkuntien kanssa. Näin luodaan hyvä pohja omaehtoiselle harrastustoiminnalle jokaisessa elämänvaiheessa, mahdollisuudet menestyä työelämässä, perusta elinikäiselle oppimiselle sekä oman terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Varsinkin lasten- ja nuorten liikuntamahdollisuuksien takaaminen on primääri preventiivistä toimintaa ja terveyden edistämistä parhaimmillaan.

Ylivieskan liikuntapalveluiden tavoitteena on tarjota kuntalaisille liikuntamahdollisuudet yhdenvertaisuus-, tasa-arvo- ja liikuntalain puitteissa, sillä liikunnalla on keskeinen rooli kuntalaisten harrastustoiminnassa sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Hyvinvoivat ja aktiiviset kaupunkilaiset ovat kaupungin kivijalka.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2019

ASIAKASNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2019	Mittari
Monipuoliset, ajanmukaiset ja tasokkaat kansalaistoimintaa ja yksityisen kuntalaisen omatoimisuutta palvelevat liikuntapaikat.	Jokaista ikäryhmää ja monella eri tasolla palvelevat liikuntapaikat ovat kunnossa, huolto on tasokasta ja paikat ovat saavutettavissa esteettömästi.	Asiakaspalaute ja asiakaskyselyt Tilojen käyttöaste
Asiakaslähtöinen, monipuolinen ja asiantunteva liikuntapalvelutarjotin.	Soveltavan liikunnan tason ylläpitäminen ja toiminnan kehittäminen. Matalan kynnyksen liikuntatoiminnan vakiintuminen ja kehittäminen. Tapahtumien vakiinnuttaminen ja kehittäminen. Sähköinen palvelumuoto	Asiakaspalaute ja asiakaskyselyt Tilojen käyttöaste Osallistujamäärä
Kuntalaiset liikkeelle	Useampi kuntalainen harrastaa terveysliikuntaa ja osallistuu mm. liikuntatapahtumiin ja -kampanjoihin.	Kyselyt Asiakasraati Seuranta

TALOUSNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2019	Mittari
Liikuntapaikkarakentamisen ja –kunnossapito-ohjelma	Ennakoiva suunnittelu liikuntapaikkarakentamiseen sekä ennakoiva kunnossapitosuunnitelma, jotka tukevat toiminnallista kehitystä ja kasvua	Suunnitelmien aikataulutus ja sen pitävyys Toiminnan laajuuden kehittyminen
Ihmisten omaehtoinen liikunnan ja terveyden edistäminen ymmärretään merkittävänä hyvinvoivan ja kehittyvän kuntatalouden osana.	Liikuntapalvelut ovat tärkein terveyttä edistävä ja ennaltaehkäisevä toiminta kuntalaisen hyvinvoinnin edistäjänä. Liikuntatoimi kaupungin on liikuntaa, terveyttä ja hyvinvointia edistävä peruspalvelu.	Liikuntaneuvonnan määrä. Terveyskysely yhteistyössä Kallion kanssa. Yhteistyön määrä ja laatu

PROSESSIT JA RAKENTEET NÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2019	Mittari
Toimiva liikuntarakentamisen ja –suunnittelun yhteistyö. Liikuntapaikkarakentamisen ja –huollon sujuva aikataulutus suhteessa toimintaan.	Avoin ja ennakoiva yhteistyö hallintokuntien välillä sekä suunnittelussa että rakentamisessa. Liikuntatoimella asiantuntija- ja koordinoiva rooli.	Suunnitelmien toteutuminen. Yhteistyön toteutuminen. Asiantuntija- ja koordinoivan roolin toteutuminen.
Toimiva ja avoin yhteistyö kolmannen ja toisen sektorin kanssa sekä julkisen sektorin eri hallintokuntien kanssa ja PPKY Kallion kanssa.	Yhteinen matalan kynnyksen liikuntakalenteri Yhteiset matalan kynnyksen tapahtumat Yhteinen suunnitelma liikuntaelämän kehittämiseksi. Yhteinen liikettä lisäävä hanke yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa.	Tapahtumamäärät Osallistujamäärät Hankkeen toteutuminen. Toteutuneet seuraparlamentit
Liikunta on keskeinen terveyden ja hyvinvoinnin osa-alue.	Liikuntamittarit on sisällytetty hyvinvointikertomukseen ja on osa kaupungin hyvinvointistrategiaa.	TEA-viisari Sähköinen hyvinvointikertomus Kyselyt

HENKILÖSTÖNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2019	Mittari
Palvelutuotantoa vastaava, ammattitaitoinen ja motivoitunut henkilökunta	Henkilöstöllä riittävästi aika-, toiminta- ja koulutusresursseja. Palvelujen sähköistäminen Työhyvinvointisuunnitelma Työhyvinvoinnista huolehtiminen	Asiakaspalautteet Henkilöstöpalautteet Omaehtoinen liikunta-aktiivisuus Sairauspoissaolot
Toimiva yhteistyö ja avoin tiedonkulkua	Säännölliset henkilökuntapalaverit 1 krt/kk Toimintaryhmäpalaveri väh. 1 krt/kk Kehittämiskeskustelut 1 krt/vuosi	Henkilöstöpalaute Toteutuneet henkilöstöpalaverit
Oman työn kehittäminen yhteiseen suuntaan	Henkilöstö suunnittelee ja kehittää omaa työtään niin, että liikuntatoimen palveluajatus toteutuu, työ tehostuu ja kehittyy.	Yhteinen kehittämissuunnitelma

TUNNUSLUVUT	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SU 2020	SU 2021	SU 2022
Uimahallin kävijämäärä	60 739	63 000	64 000	64 000	64 000	64 000
Keilahallin kävijämäärä	7671	8500	8500	8500	8500	8 500
Liikuntasalin käyttöaste Iltatunnit 1.9.-31.5	83 %	80 %	80 %	80 %	80 %	80 %
Tennishallin käyttöaste Iltatunnit 1.9.-31.5.	62 %	75 %	75 %	75 %	75 %	75 %
Jäähallin käyttöaste Iltatunnit 1.8.-15.4.	97 %	98 %	98 %	98 %	98 %	98 %
Erityisryhmien tilaisuudet	2698	600	600	600	600	600
Liikuntapalveluiden nettimenot eu- roa/asukas	81	60	81	81	81	81*)
Henkilöstö	15	16	16,5	16,5	16,5	16,5

Sitovuustaso:**250 LIIKUNTAPALVELUT**

Selite	TP2017	TA2018	TA2019	%	SU2020	SU2021	SU2022
TULOSLASKELMA							
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	682 515	694 200	727 430	4,8	727 500	727 500	727 500
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset			10 000		10 000	10 000	10 000
Muut toimintatuotot	33 675	26 050	31 250	20,0	31 300	31 300	31 300
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	716 190	720 250	768 680	6,7	768 800	768 800	768 800
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-486 066	-604 610	-587 150	-2,9	-601 200	-596 200	-523 000
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-92 121	-111 210	-113 890	2,4	-104 900	-103 800	-91 200
Muut henkilösivukulut	-19 147	-20 500	-15 210	-25,8	-15 100	-14 900	-12 700
Palvelujen ostot	-451 713	-426 090	-449 210	5,4	-450 580	-437 680	-437 680
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-89 958	-121 680	-104 220	-14,3	-105 500	-104 870	-109 800
Avustukset	-171 638	-111 000	-111 000		-111 000	-111 000	-111 000
Muut toimintakulut	-638 742	-804 850	-1 588 200	97,3	-1 588 300	-1 588 200	-1 588 200
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 949 385	-2 199 940	-2 968 880	35,0	-2 976 580	-2 956 650	-2 873 580
TOIMINTAKATE	-1 233 195	-1 479 690	-2 200 200	48,7	-2 207 780	-2 187 850	-2 104 780
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunn.mukaiset poistot	-423 665	-356 700	-436 910	22,5	-474 560	-470 400	-463 400
TILIKAUDEN TULOS	-1 656 860	-1 836 390	-2 637 110	43,6	-2 682 340	-2 658 250	-2 568 180

LIIKUNTAPALVELUT TULOSLASKELMA 2019	
Liikevaihto	
Myyntituotot	727 430
Vuokratuotot	27 450
Muut tuotot	13 800
Valmistus omaan käyttöön	0
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	-587 150
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-113 890
Muut henkilösivukulut	-15 210
Ostot tilikaudella	
Palvelujen ostot	-449 210
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-104 220
Avustukset	
Avustukset yhteisöille	-111 000
Muut kulut	
Sisäiset vuokrat	-1 573 610
Muut toimintakulut,	-14 590
Poistot	-436 910
Liikeyli-/alijäämä	-2 637 110
Rahoitustulot ja -menot	
Korkomenot	0
Korvaus jäännöspääomasta	0
Yli-/alijäämä ennen varauksia	-2 637 110
Varausten muutos	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-2 637 110
Omakatteisuus % (tuloilla katettu menoista, ei poistoja)	25,89
Omakatteisuus % (tuloilla katettu menoista, sis. poistot)	22,57

Vastuutoimielin:	80	TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Tekninen johtaja	
Sitovuustaso:	255	Tekniset palvelut

PALVELUAJATUS

Tekniset palvelut osaltaan turvaa hyvinvoinnin perustan ja luo ihmisille ja yrityksille edellytykset menestymiseen ja viihtymiseen Ylivieskassa. Teknisten palveluiden keskeisiä tehtäviä ovat kaupunkirakenteen kehittäminen sekä liikenneväylien ja muun kunnallistekniikan sekä puistojen rakentaminen ja kunnossapito. Toimiala huolehtii kaupungin rakennusten rakennuttamisesta ja ylläpidosta, kaupungin puhdistus- ja ruokapalveluista, kaupunkiympäristön siisteydestä, viihtyisyydestä, turvallisuudesta ja kaavoituksesta sekä rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun viranomaistehtävistä.

STRATEGISET MENESTYSTEKIJÄT

- Kasvun hallittu ohjaaminen
  - o ennakoiva ja ohjaava kaavoitus sekä monipuolinen tonttitarjonta
- Tehokas palvelutuotanto
  - o Hyvät, toimintaa tukevat tilat
- Talouden aktiivinen tasapainottaminen
  - o elinvoimainvestointien ja hankkeiden turvaaminen

TOIMINTA- / TALOUSSUUNNITELMA 2019 – 2022

Teknisten palveluiden hallinto

Teknisten palveluiden hallinto tuottaa teknisten palveluiden lautakunnan ja palvelukeskuksen yleis- ja taloushallinto sekä tuki- ja asiakaspalvelutehtäviä. Yksikkö osaltaan huolehtii toimialansa toiminnan, talouden ja organisaation kehittämisestä, ohjaa ja valvoo toimialan suunnittelua ja toteutusta sekä seuraa toiminnan tuloksia ja huolehtii yhteistyöstä.

Digitalisaatio teknisissä palveluissa lisääntyy suunnitelmakaudella. Talouden seurantaan käytetään erilaisia raportteja ja talouden toteutumista vertaillaan muihin kuntiin maisemamallin avulla. Suunnitelmakauden alussa tarkastellaan teknisten palveluiden organisaatorakennetta, jolla varaudutaan SOTE -uudistukseen sekä uuteen kuntaan. SOTE- ja maakuntauudistuksen vaikutukset toteutuessaan kohdistuvat erityisesti tilapalveluihin sekä puhdistus- ja ruokapalveluihin.

Vakinaista henkilökuntaa on 3.

Kuntatekniikan palvelut

Kuntatekniikan palvelut tuottaa palveluja kadunpidon ja kaupunkiympäristön elinkaaren eri vaiheisiin kaupungin asukkaille sekä turvaa osaltaan elinvoimainvestointien ja -hankkeiden toteutumista. Palvelujen tuottamisessa haetaan uusia edullisempia tuottamistapoja.

Kaupunkikeskustan liikennejärjestelmää kehitetään kokonaisuutena. Viihtyisyyttä ja vetovoimaisuutta parannetaan huomioiden kevyen liikenteen turvallisuus sekä joustavuus. Lisäksi toimenpiteillä sovitetaan ajoneuvoliikenteen nopeustaso ydinkeskustan liikenneympäristöön. Erityiskohteena vuonna 2019 on keskustan peruskorjauksen jatkaminen, keskustan liikennevalotkaisuun toteutus ja ratapihan kevyen liikenteen väylän alituksen sekä aseman edustan loppuunsaattaminen. Taanilan yhtenäiskoulun liikennejärjestelyiden ja katujen rakennussuunnittelua jatketaan sekä käynnistetään katujen rakentaminen. Muualla kaupungissa rakennetaan tarvittaessa hidasteita ja poistetaan pyöräteiden epäjatkuvuuskohtia.

Vuonna 2019 jatkuu valtatie 27:n ja Savarin alueen liikennejärjestelyurakka. Kuntatekniikan ympärivuorokautista palautejärjestelmää kehitetään edelleen.

Kuntatekniikan palvelut investoi tulevana vuonna Kurulan ja Pakolan asuinalueille. Huulevesiviemäroinnin rakentamista sekä katujen parantamista jatketaan Toivonpuistossa ja Kaisaniemessä. Katuvalaistuksen hoidon- ja kunnossapidon ostopalvelua jatketaan. Suunnitelmakaudella elohopeavalaisimia vaihdetaan energiataloudellisiin led-valaisimiin.

Talousarviovuonna toteutetaan Olmalan leikkipuisto. Leikkipuistojen turvallisuutta parannetaan kunnostamalla ja uusimalla leikkivälineitä.

Työllistämiprojektin tehtäviä ohjataan yksikön kautta.

Vakinaista henkilökuntaa on 11.

Tilapalvelut

Tilapalvelut rakennuttaa, ylläpitää ja vuokraa kaupungin eri hallintokuntien käyttöön tiloja, jotka ovat käytettävyyttä ja kustannukset huomioon ottaen tarkoituksenmukaisia, turvallisia ja monikäyttöisiä. Tilapalvelut huolehtii, että kiinteistöt säilyttävät arvonsa sekä pysyvät käyttökelpoisina.

Suunnitelmakaudella tilapalvelujen organisoinnin kehittämistä jatketaan ja varaudutaan mahdolliseen SOTE -uudistukseen. Sisäisen vuokran määrityksiä tarkistetaan vuosittain käyttökokemuksiin perustuen, otetaan käyttöön tilahallintajärjestelmä ja käynnistetään energiatehokkuushankkeita.

Kaupungin väestönkasvu edellyttää toimitilojen osalta uusia kouluja ja päiväkotia. Suunnitelmakauden sisältyy kaupungin historian merkittävimmät talonrakennusinvestoinnit; Jokirannan koulu, Taanilan yhtenäiskoulu, Simonpuiston päiväkodin ja Ojakyvän peruskorjaus ja laajennus sekä Vähäkankaan koulu. Muita talonrakennuksen investointihankkeita toteutetaan erillisen investointiohjelman mukaisesti.

Rakennusten on oltava terveellisiä, turvallisia ja viihtyisiä sekä toimintaa tukevia niitä käyttäville henkilöille. Suunnitelmakaudella kehitetään ennakoivaa korjaus- ja huolto-toimintaa ja otetaan käyttöön tilahallinta- ja palautejärjestelmiä.

Talonrakentamisen erillishankkeissa harkitaan vaihtoehtoisia toteuttamis- ja rahoitus-ratkaisuja. Rakennusten kunnossapito suoritetaan osin omana työnä. Kiinteistöhoito-palveluja laajennetaan kaupunkikonsernin kiinteistöihin.

Vakinaista henkilökuntaa on 10.

Maankäyttöpalvelut

Maankäytön toiminnan tavoitteena on kaupunkistrategiaa tukevien maapoliittisten tavoitteiden toteuttaminen kaavoituksessa ja raakamaan hankinnassa sekä tonttien luovuttamisessa. Maankäytölle laaditaan erillinen toteuttamisohjelma. Vuosittainen tontti-varantotavoite on 30 - 40 asuintonttia ja 5 - 10 liike- ja teollisuustonttia. Raakamaata hankitaan ensisijaisesti vapaaehtoisilla kaupoilla. Tarvittaessa käytetään maankäyttö- ja rakennuslain mahdollisuuksia asemakaavojen toteutumisen varmistamiseen.

Asemakaavoilla turvataan sekä asuinalueiden että elinkeinotonttien riittävyys. Keskustaa eheytetään ja kehitetään hankekaavoilla vastaamaan muuttuneita tarpeita. Suunnitelmakaudella eteneviä merkittäviä asemakaavahankkeita ovat asemanseudun ja ydinkeskustan kortteleiden 5 ja 6 kaavamuutokset sekä Kiviojan asuntoalue. Taanilan liike-alueen kaavoitus käynnistyy koulurakentamisen myötä. Yleiskaavoista Vähäkangas-Sorviston osayleiskaavan uudistaminen etenee. Pajukosken tuulivoimapuiston toisen vaiheen YVA-selvitys valmistuu ja osayleiskaavoitus aloitetaan.

Kaavahankkeet kuvataan tarkemmin vuosittaisessa kaavoituskatsauksessa. Asemakaavoitus tehdään omana työnä.

Paikkatietopalvelurajapinnan ja KuntaTietoPalvelun (KTP) kehittämistä jatketaan aineistoja parantamalla ja ohjelmistoja päivittämällä sekä uusimalla. Kiinteistöinsinöörin palvelut ostetaan paikalliselta maanmittaustoimistolta. Mittauspalveluja kehitetään laitteistoja uusimalla ja henkilöstön toimenkuvaa laajentamalla. Tämä mahdollistaa myös palvelun myymisen ulkopuolisille. Laserkeilausaineistoa hyödynnetään maastomallien sekä kartta- ja suunniteluaineistoissa.

Toimintavuonna tehdään kiinteistöveroseelvitys, jossa verrataan verottajan tietoja kaupungin tietojärjestelmän tietoihin. Metsien hoidossa ja hakkuissa noudatetaan vuosittain metsäsuunnitelmaa.

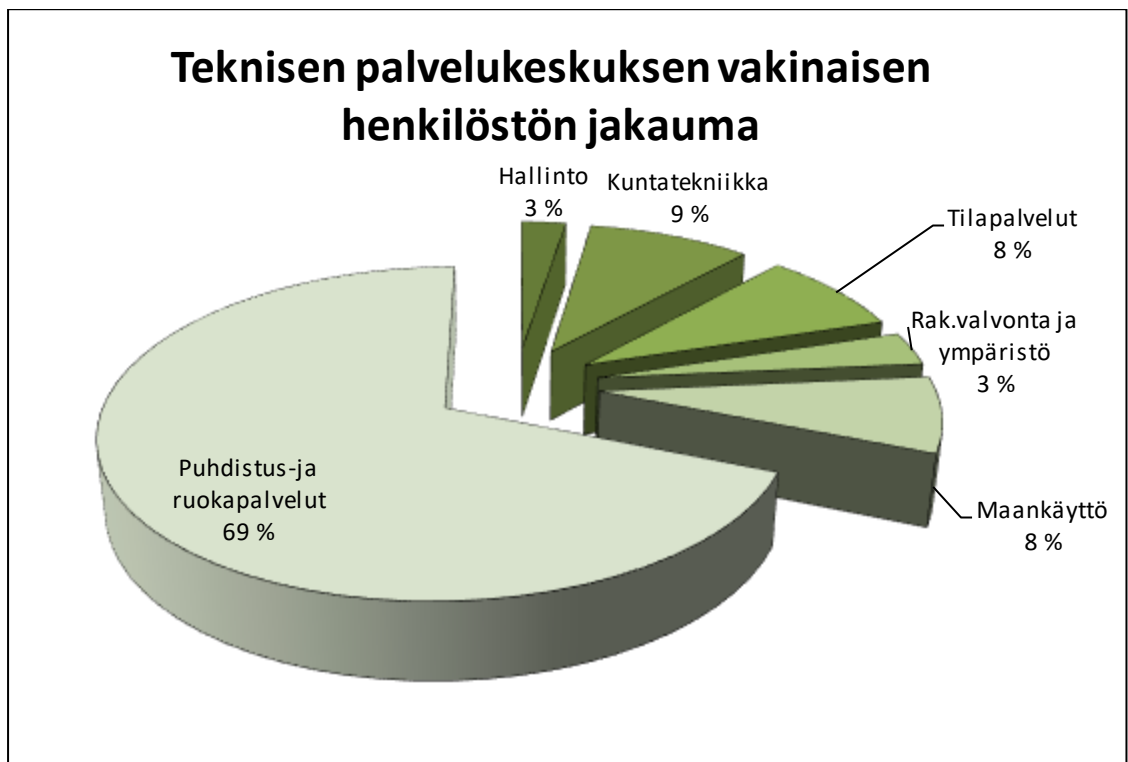
Vakinaista henkilökuntaa on 9.

Puhdistus- ja ruokapalvelut

Puhdistus- ja ruokapalvelut tuottaa teknisesti ja toiminnallisesti laadukkaita palveluja asiakkaille. Yksikön toiminnan tavoitteena on luoda yleistä viihtyvyyttä, turvallisuutta sekä ylläpitää kiinteistöjen arvoa ja kuntoa.

Puhdistuspalveluiden keskeisimmät palvelutehtävät ovat ylläpito- ja perussiivouspalvelut. Siivottavia kohteita ovat koulut, virastot, pelastuslaitos ja Peruspalvelukuntayhtymä Kallion käyttämät tilat, kuten terveyskeskus ja Sipilän palvelukeskus. Siivottavaa huoneistoalaa on n. 55 000 m². Neliömäärä vaihtelee hieman käytössä olevien siirtotilojen vuoksi.

Ruokapalveluiden toiminta-ajatuksena on laadukkaiden, ravitsemuksellisesti täysipainoisten ja asiakkaiden hyvinvointia edistävien aterioiden tuottaminen. Ruoanvalmistuskeittiöitä on kolme. Keittiöt valmistavat päivän kaikkia aterioita asiakkaiden tarpeiden mukaan. Aterioita tehdään kouluille, päiväkodeille, palveluasuntoihin, terveyskeskukseen, kotiin (kotipalveluateriat) ja työpaikkaruokailuun.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET
ASIAKASNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2019	Mittari
Ennakoiva ja ohjaava kaavoitus	Kaupunkirakennetta tiivistetään Kaavoituksessa huomioidaan sosiaalinen ja rakenteellinen turvallisuus	Prosessissa olevat kaavat (kpl) Asemansseudun kaavoitus käynnistyy Kaavoitus- ja maankäytösopimukset (kpl)
Toimiva liikennejärjestelmä ja -verkosto	Ympärivuotinen ja turvallinen liikennöinti Toimivat informaatio- ja palautejärjestelmät	Liikenneonnettomuudet ja vahingot katuverkolla (kpl) Ydinkeskustan, Savontien ja radan liikennejärjestelyt Kunnostetut ja rakennetut kadut ja kevyen liikenteen väylät (m) Asiakaspalaute (kpl)
Terveelliset, turvalliset ja tarkoituksenmukaiset toimitilat	Käyttäjillä optimaaliset tilat Kiinteistöjen kuntoa seurataan	Kouluhankkeiden rakentaminen käynnistyy elinkaarihankkeena Väistötilojen määrä (k-m ²) Asiakaspalaute (kpl) Huoltokirjat käytössä rakennuksissa
Kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Kaupunkisuunnittelussa huomioidaan yleinen turvallisuus riittävät ulkoilu- ja virkistysalueet Tuoteturvallisuuden ja omavalvonnan aukoton noudattaminen	Ulkoilu- ja virkistysalueet kaavoissa (%) Kunnostetut ja rakennetut kevyen liikenteen väylät ja ulkoilureitit (m) Asiakastyytyväisyyskyselyt Omavalvontaraportit Tilastot Puistojen leikkivälineiden tarkastukset tms.

TALOUSNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2019	Mittari
----------------------------	---------------------	----------------

Talouden hallinta	Toimintamenot hallinnassa Kustannukset nousevat korkeintaan julkisten menojen hintaindeksin verran. Tuottavuus kasvaa Tulopohjan vahvistaminen	Kuukausiraportit Kustannusten nousu (%) Kuntamaisemamalli Tulokehitykset: maan- ja metsänmyyntitulot, tontinmyyntitulot, vuokratulot, sopimustulot (€, %)
Investointien hallinta	Investointien toteutuksen seuranta Investointien pts-suunnitelma suunnitelmakauden mittainen	Kuukausiraportit Investointitoteuma (%) Pts-suunnitelmat Hankesuunnitelmat, tarveselvitukset (kpl)
Infran ja kiinteistöjen arvon säilyminen	Korjausvelan alentaminen Huolto- ja kunnossapidot ajallaan Kiinteistökohtaiset energiansäästöohjelmat	Korjausvelka (laskennallinen) Kunnossapitosuunnitelmat, huoltokirjat (kpl, talo/infra) Kulutuskemukset (talo/infra) Tuottavuus/energiansäästö (vertailu edellisvuoteen)

PROSESSIT JA RAKENTEET NÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2019	Mittari
Tehokas palvelutuotanto	Taloudellisesti ja tehokkaasti järjestetyt palvelut Palvelutason arviointi	Tuottavuus (mittari/yksikkö, vrt edellisvuosiin) Palvelutuotantoa vastaava henkilöstömäärä Uudet palvelujen tuottamismallit, ostopalvelusopimukset (kpl) Toiminnot tuotteistettu (kpl) Asiakaspalaute (kpl)

HENKILÖSTÖNÄKÖKULMA

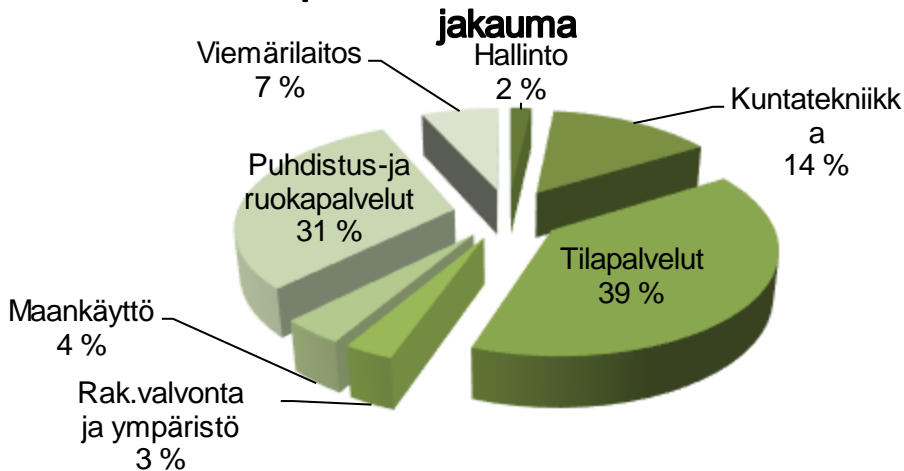
Strateginen tavoite	Tavoite 2019	Mittari
Henkilöstömitoitus Toimiva työyhteisö Osaaminen muuttuvassa työympäristössä	Palvelutuotantoa vastaava henkilöstö. Hyvinvoiva, motivoitunut ja osaava henkilöstö Täydennyskoulutuksia henkilöstölle.	Täyttämättömät virat ja toimet Sairauspoissaolot (%) Viikko- ja kuukausipalaverit Työtapaturmat (kpl) Koulutuspäivät (kpl/henkilö)

--	--	--

TUNNUSLUVUT

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SU 2020	SU 2021-22
Tekniset palvelut					
- kustannukset €/as	993	985	980	980	700
- henkilöstö	116	119	119	119	86
Kuntatekniikkapalvelut					
Liikenneväylät					
- kunnossapito (m ² /as)	37	39	40	41	41
- kustannukset (€/as)	74	66	66	66	66
Katujen rakentaminen (m)	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Yksitysteiden hoito (€/as)	7,3	7	7	7	7
Maankäyttöpalvelut					
Kaavoitus					
-kustannukset (€/as)	12	13	13	14	14
Tontit					
-asuinrakentaminen (kpl)	13	20	20	20	20
-liike- ja teollisuus (kpl)	5	5	5	5	5
Kiinteistö- ja mitt.palvelut					
-kustannukset (€/as)	24	25	26	27	27
Puhdistus- ja ruokapalvelut					
Puhdistuspalvelut:					
-kustannukset (€/m ² /kk)	2,6	3,3	3,4	3,5	3,5
-kustannukset (€/as)	126	140	140	140	140
Ruokapalvelut:					
-aterian keskihinta (€)	2,38	2,94	2,88	2,92	2,95
Tilapalvelut					
- kustannukset (€/m ² /kk)	5,7	6	6	6	6
- rakennusneliöt (m ² /as)	5,5	5	5	5	5
- kustannukset (€/as)	377	390	456	450	440
- koulut (m ² /opp)	13	14	14	14	14
- kustannukset (€/opp)	876	830	875	880	800
Energian kulutus					
-kwh/m ²	246	250	270	270	250

Teknisen palvelukeskuksen kustannusten jakauma

Sitovuustaso:

255 TEKNISET PALVELUT

Selite	TP2017	TA2018	TA2019	%	SU2020	SU2021	SU2022
TULOSLASKELMA							
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	4 479 753	4 278 624	4 613 740	7,8	4 513 740	4 477 740	4 513 740
Maksutuotot	176 856	196 350	476 050	142,4	469 050	469 050	469 050
Tuet ja avustukset	25 083						
Muut toimintatuotot	8 445 176	10 009 237	14 464 095	44,5	14 377 642	14 377 642	14 377 642
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	13 126 868	14 484 211	19 553 885	35,0	19 360 432	19 324 432	19 360 432
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-4 031 597	-4 780 626	-4 787 499	0,1	-4 841 212	-4 950 059	-5 059 505
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-975 459	-1 050 486	-1 065 820	1,5	-1 056 100	-1 075 500	-1 093 900
Muut henkilösivukulut	-104 923	-143 190	-166 020	15,9	-166 100	-170 000	-173 400
Palvelujen ostot	-2 921 849	-2 518 363	-2 634 735	4,6	-2 602 745	-2 595 345	-2 585 595
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 504 148	-4 292 478	-4 137 925	-3,6	-4 151 525	-4 151 625	-4 148 225
Avustukset	-12 459	-18 000	-18 000		-18 000	-18 000	-18 000
Muut toimintakulut	-2 041 205	-1 999 384	-7 387 892	269,5	-7 296 672	-7 296 672	-7 296 622
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-13 591 640	-14 802 527	-20 197 891	36,4	-20 132 354	-20 257 201	-20 375 247
TOIMINTAKATE	-464 772	-318 316	-644 006	102,3	-771 922	-932 769	-1 014 815
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunn.mukaiiset poistot	-2 394 253	-2 722 666	-3 061 200	12,4	-3 311 400	-3 460 400	-3 454 400
KOKONAISKUSTANNUKSET	-2 859 025	-3 040 982	-3 705 206	21,8	-4 083 322	-4 393 169	-4 469 215

Vastuutoimielin:	80	TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Tekninen johtaja	

Sitovuustaso:	260	Viemärlaitos
----------------------	------------	---------------------

PALVELUAJATUS

Viemärlaitos huolehtii jätevesien keräilystä ja poisjohtamisesta.

TOIMINTA/TALOUSSUUNNITELMA 2019– 2022

Uutta viemäriverkostoa rakennetaan asemakaavan laajentumisen ja kaupunkikehityksen mukaisesti. Vanhaa viemäriverkostoa saneerataan vuotovesien vähentämiseksi koko verkoston alueella. Laadittu saneerausohjelma tarkistetaan.

Toimintavuoden aikana laaditaan hulevesimääräykset ja tarvittaessa hulevesisuunnitelma sekä päivitetään hulevesiviemärintialue.

Suunnitelma vuosina haja-asutusalueen viemäriverkostoa laajennetaan laaditun yleissuunnitelman mukaisesti. Suunnitelma noudattelee alueellista siirtoviemärintiä. Seuraava hanke on Rannan alueella Niemelänkylällä aikaisintaan vuonna 2020.

Jäteveden käyttömaksua tarkistetaan suunnitelmakaudella tarvittaessa kustannusno usua vastaavasti ja hulevesimaksun käyttöönottoon varaudutaan.

TUNNUSLUVUT

	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SU 2020	SU 2021	SU 2022
Kustannukset (€/as)	76	78	78	79	79	76
Viemärien rakentaminen (m)	1 600	1 000	1 500	1 500	1 500	1 600
- jätevesiviemärit	570 119	626 000	640 000	640 000	640 000	570 119
Laskutettu jätevesi (m ³)	41	32	30	30	30	30
Huleveden määrä (%)						

Sitovuustaso:**260 VIEMÄRILAITOS**

Selite	TP2017	TA2018	TA2019	%	SU2020	SU2021	SU2022
TULOSLASKELMA							
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	1 685 014	1 842 200	1 852 000	0,5	1 852 000	1 852 000	1 852 000
Maksutuotot	609		210		210	210	210
Tuet ja avustukset							
Muut toimintatuotot	47 449	30 000	25 000	-16,7	25 000	25 000	25 000
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 733 072	1 872 200	1 877 210	0,3	1 877 210	1 877 210	1 877 210
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-28 138	-36 500	-52 900	44,9	-38 573	-39 461	-40 348
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-13 631	-15 013	-16 330	8,8	-13 850	-13 950	-14 150
Muut henkilösivukulut	-1 295	-1 530	-1 810	18,3	-1 200	-1 200	-1 200
Palvelujen ostot	-1 072 247	-1 036 700	-1 045 322	0,8	-1 045 322	-1 045 322	-1 045 322
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-36 164	-62 230	-60 900	-2,1	-60 900	-60 900	-60 900
Avustukset							
Muut toimintakulut	-8 598	-7 750	-22 096	185,1	-22 096	-22 096	-22 096
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-1 160 073	-1 159 723	-1 199 358	3,4	-1 181 941	-1 182 929	-1 184 016
TOIMINTAKATE	572 999	712 477	677 852	-4,9	695 269	694 281	693 194
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunn.mukaiiset poistot	-649 889	-328 477	-387 700	18,0	-386 000	-385 400	-384 800
KOKONAISKUSTANNUKSET	-76 890	384 000	290 152	-24,4	309 269	308 881	308 394

VIEMÄRILAITOKSEN TULOSLASKELMA 2019
Liikevaihto

Myyntituotot	1 852 000
Maksutuotot	
Muut tuotot	25 210

Valmistus omaan käyttöön 0

Henkilöstökulut

Palkat ja palkkiot	-52 900
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	-16 720
Muut henkilösivukulut	-1 420

Ostot tilikaudella

Asiakaspalvelujen ostot	-1 045 322
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-60 900

Muut kulut

Avustukset	
Muut toimintakulut	-22 096

Poistot -387 700

Liikeyli-/alijäämä 290 152

Rahoitustulot ja -menot

Korkomenot	-12 500
Peruspääoman korko (4 %)	-145 000

Yli-/alijäämä ennen varauksia 132 652

Poistoeron muutos	0
Varausten muutos	0

Tilikauden yli-/alijäämä 132 652

Vastuutoimielin:	80	Rakennus- ja ympäristölautakunta
Vastuuviranhaltija:	Ympäristöpäällikkö	

Sitovuustaso:	255	Ympäristöpalvelut
----------------------	------------	--------------------------

PALVELUAJATUS

Ympäristöpalvelut vastaa rakentamiseen ja ympäristönsuojeluun liittyvistä, sektorin lainsäädännön edellyttämistä viranomaistehtävistä Ylivieskan kaupungin alueella. Laeissa tarkoitettuna viranomaisena toimii rakennus- ja ympäristölautakunta.

Viranomaistoiminnan lähtökohtana on asiakaskohtainen, helposti tavoitettava, tasapuolinen ja oikeudenmukainen, sekä myös muuhun kaupungin hallintoon nähden riippumaton palvelutuotanto.

Lupapiste (www.lupapiste.fi) on valtakunnallisesti kehitetty palvelukanava, jossa lupahakemukset ja niihin liittyvät aineistot saadaan kunnan järjestelmiin suoraan sähköisessä muodossa. Lupapisteen käyttö on vakiintunut ja kaikki rakennusvalvonnan hakemukset otetaan vastaan järjestelmään sähköisesti. Vuonna 2017 aloitettiin aiemman arkiston muuttaminen sähköiseksi. Työ on jatkunut vuonna 2018 ja se jatkuu edelleen vuonna 2019.

Lainsäädännön muutoksiin varaudutaan lupaviranomaisen ja henkilöstön kouluttamisella. Rakennusjärjestyksen uudistaminen käynnistyi vuonna 2018, mitä edellyttää lainsäädännön muutosten ohella kaupungin voimakas kasvaminen.

Rakentaminen on Ylivieskassa kaupungin kokoon nähden runsasta. Rakennuskohteet ovat monialaisia ja vaativia, minkä lisäksi asemakaavoitetun alueen lähiympäristön poikkeamiset tekevät rakentamisen ohjauksesta haasteellista. Vilkkaan asuinrakentamisen lisäksi vireillä on useita pienteollisuuden laajennushankkeita.

Kaupungilla on edelleen korjausavustuksiin liittyviä tehtäviä, kuten tarkastuksia, vaikka korjausavustusten myöntäminen siirtyi vuonna 2017 Asumisen rahoitus- ja kehittämisselitykselle (ARA).

Siirto- ja alueviemäroinnin suunnittelu ja rakentaminen on viranomaisnäkökulmasta katsottuna tärkeä rakentamiseen vaikuttava ja sitä ohjaava tekijä. Kaupungin nopea kehittyminen lisää käsiteltävien ympäristölupahakemusten määrää ja toimintojen valvontatarvetta.

Kehittyvä kaupunki vaatii yhä enemmän myös jatkuvalta valvonnalta. Jatkuvaa valvontaa on tehty viime vuosien aikana aiempaa enemmän ja siihen on jatkossakin syytä resursoida henkilöstön työaika.

Ympäristöyksikön keskeisinä tavoitteina suunnitelmakaudella ovat sähköisten palveluiden kehittämisen ohella myös asiakkaiden hankkeiden suunnittelutyön tason nostaminen,

tiedottamisen tehostaminen, pitkäjänteinen työ kaupunkikuvan ja viihtyisän vetovoimaisen ympäristön edistämiseksi sekä tiivis yhteistyö teknisen palvelukeskuksen muiden yksiköiden kanssa. Rakennus- ja ympäristölautakunta lisää osallistumistaan kaavoitusprosesseihin.

Rakennusvalvonnassa lainsäädännön muutokset ovat tuoneet lautakunnan ratkaistaviksi aiemmin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimivaltaan kuuluvia poikkeamis päätöksiä.

Ympäristönsuojelussa siirryttiin vuonna 2018 lain edellyttämään ns. säännölliseen valvontaan, mitä varten laadittiin valvontasuunnitelma ja -ohjelma. Toiminta vakiintuu vuonna 2019. Tavoitteena on saavuttaa valvontakohteiden määrässä suunnitelman mukainen taso. Toiminta toteutetaan kuntayhteistyönä siten, että mukana ovat myös Kannuksen, Nivalan ja Oulaisten kaupungit sekä Merijärvi ja Sievi. Valvontatyöstä vastaa ympäristötarkastaja. Viranhaltijapalveluja myydään edelleen Kannukseen ja Merijärvelle sekä tarpeen mukaan Alavieskan kunnalle. Lisäksi kuntayhteistyötä jatketaan Kalajoen valuma-alueen vesienhoitoryhmässä, johon kaupunki on saanut valtiovastusta ELY-keskuksen kautta.

Kaupungin ympäristönsuojelumääräykset ovat osin vanhentuneet ja niiden uudistaminen käynnistettiin vuonna 2018. Valmistelu tehdään laaja-alaisena kuntayhteistyönä siten, että mukana on kuntia mm. Kalajoki- ja Pyhäjokivarresta.

Valtiovastuksen kärkihankkeisiin lukeutuva Viivytys-hanke jatkuu vuoden 2019 loppuun saakka. Siinä suunnitellaan ja toteutetaan pieniä kosteikkoja sekä myös laaja-alaisempi Laukkupalon kosteikko.

Rakennus- ja ympäristölautakunta jakaa jo perinteiseen tapaan Ylivieskan kaupungin ympäristöpalkinnon maailman ympäristöpäivänä 5. kesäkuuta 2019.

Vakinaista henkilökuntaa on 4.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

ASIAKASNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2019	Mittari
Asiakaskohtainen, sujuva ja laadukas viranomaistoiminta	Asiakastyytyväisyys ympäristöyksikön palveluihin	Rakennusluvut (kpl)
Toiminnan avoimuus	Tiedottaminen lainsäädännön muutoksista, merkittävistä linjauksista sekä lupien valmistelusta ja ratkaisuksista	Tiedotteiden lukumäärä (kpl)

Viihtyisä, vetovoimainen ja turvallinen ympäristö	Jatkuva valvonta: ympäristökatselmuksen suorittaminen touko-kesäkuussa Vuoden 2019 ympäristöpalkinto jaetaan maailman ympäristöpäivänä	Katselmuksen toteutuminen, katseluspäivät (kpl) Palkinnon jakaminen.
---	---	---

TALOUSNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2019	Mittari
Talouden hallinta.	Yksikön nettomenot ovat hallinnassa.	Yksikön menojen kattavuus tuloihin verrattuna (%)

PROSESSIT JA RAKENTEET NÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2019	Mittari
Asiantunteva ja riippumaton viiranomaistoiminta.	Lautakunnan perehdyttäminen (lautakunnan koulutuspäivän järjestäminen esim. yhteistyössä alueen muiden kuntien kanssa).	Koulutuspäivät (kpl/jäsen)

HENKILÖSTÖNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2019	Mittari
Henkilöstön osaaminen ja jaksaminen muuttuvassa työympäristössä.	Henkilöstön riittävä täydennyskoulutus.	Koulutuspäivät (kpl/ henkilö)
Toimiva työyhteisö ja sisäinen informaatiojärjestelmä.	Ympäristöyksikön henkilöstön palaverit kuukausittain.	Tiimipalaverien lukumäärä (kpl)

TUNNUSLUVUT

Tunnusluku	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SU 2020	SU 2021	SU 2022
Rakennusvalvonta						
Rakennusluvut						
- määrä (kpl)	122	80	150	150	150	150
- määrä (k-m ²)	24 682	8 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Toimenpideluvut						
- määrä (kpl)	74	50	100	100	100	100
Lupapäätökset yht. määrä (kpl)	222	180	250	250	250	250
Rakennusvalvonta						
- kustannukset (€/as)	17	17	17	17	17	17
tuottojen osuus (%)	55	35	45	45	45	45
Ympäristöpalvelut						
Ympäristöluvut (kpl)	5	10	10	10	10	10

Sitovuustaso:**256 YMPÄRISTÖPALVELUT**

Selite	TP2017	TA2018	TA2019	%	SU2020	SU2021	SU2022
TULOSLASKELMA							
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	47 870	54 000	57 000	5,6	57 000	57 000	57 000
Maksutuotot	178 568	165 000	174 000	5,5	174 000	174 000	174 000
Tuet ja avustukset	68 090	38 000	38 000		38 000	38 000	38 000
Muut toimintatuotot	17 190						
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	311 718	257 000	269 000	4,7	269 000	269 000	269 000
Valmistus omaan käyttöön							
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-263 097	-262 270	-283 900	8,2	-290 918	-297 357	-303 964
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-48 953	-48 404	-54 420	12,4	-55 680	-56 880	-57 880
Muut henkilösivukulut	-10 839	-9 840	-10 300	4,7	-10 300	-10 500	-10 600
Palvelujen ostot	-137 598	-156 790	-141 940	-9,5	-141 940	-141 940	-141 940
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 041	-7 350	-6 400	-12,9	-6 400	-6 400	-6 400
Avustukset	-24						
Muut toimintakulut	-18 716	-16 566	-49 849	200,9	-49 849	-49 849	-49 849
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-485 268	-501 220	-546 809	9,1	-555 087	-562 926	-570 633
TOIMINTAKATE	-173 550	-244 220	-277 809	13,8	-286 087	-293 926	-301 633

Vastuutoimielin:	90 JÄTELAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Ympäristöpäällikkö

Sitovuustaso:	Jätelautakunta
----------------------	-----------------------

PALVELUAJATUS

Jätelautakunta on jätelain edellyttämä ja kuntalain mukainen yhteinen lautakunta kuntien omistaman, jätehuollon palvelutehtävästä huolehtivan Vestia Oy:n toimialueella.

Jätelautakunta vastaa ja päättää toimialueellaan kunnalle kuuluvista jätehuollon viranomaistehtävistä siten kuin jätelaissa on säädetty.

Viranomaistoiminnan lähtökohtana on asiakaskohtainen, helposti tavoitettava, tasa-
puolinen ja oikeudenmukainen sekä myös riippumaton palvelutuotanto.

Jätelautakunnan toiminnan keskeisiä tehtäviä vuonna 2019 ovat:

- Jätehuoltomääräysten soveltaminen ja niistä tiedottaminen.
- Jätelain muutosten vaikutusten huomioon ottaminen viranomaistoiminnassa.
- Jätteen kuljetustietoja koskevan rekisterin täydentäminen ja ylläpitäminen ja uuden järjestelmän viranomaissovelluksen käyttöönotto.
- Sako- ja umpikaivolietteiden käsittelytaksan sekä kuljetustietojen hallinnointi.
- Jättemaksutaksan, myös lietetaksojen, käsitteleminen.
- Sako- ja umpikaivolietteiden kuljetusjärjestelmää koskeva päätöksenteko kuulemiseen.
- Yhteistoiminnan edistäminen Westenergy Oy:n toimialueen muiden jätelautakuntien kanssa.

Lisäksi keskeinen osa lautakunnan toimintaa ovat jätetaksaan liittyvät tehtävät, kuten maksunpano- ja perintäluetteloiden hyväksyminen sekä maksumuistutusten käsitteleminen ja maksujen kohtuullistamispäätökset. Lautakunnan alaisia työntekijöitä työllistävät myös poikkeamisratkaisut jätehuoltomääräyksistä, kiinteistökohtaiseen jätteenkuljetukseen liittymättömät sekä jätteen kuljetuksen rekisterin ylläpitotehtävät.

Huolehditaan jätelautakunnan vuosittaisesta kouluttamisesta, etenkin jätelaissa tapahtuvien muutosten vuoksi.

Lautakunta on jo valmistellut sako- ja umpikaivolietteiden kuljetustietojen sähköistä kokoamista, mikä liittyy myös kuljetusjärjestelmän tarkasteluun.

Jätelautakunnan esittelijän virka täytetään kokoaikaisena, jolloin henkilökunnan määrä on 2 htv. Lisäksi lautakunnalla on käytettävissä em. rekisterien valmisteluun ja ylläpitämiseen määräaikaaisesti 1 htv.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET
ASIAKASNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2019	Mittari
Toiminnan avoimuus.	Tiedottaminen jätelainsäädännön mukaisista velvoitteista, lautakunnan toiminnasta sekä alueen asukkaita ja yhteisöjä koskevien asioiden valmistelusta ja niihin liittyvistä ratkaisuista.	Tiedotteiden lukumäärä (kpl).
Lautakunnan tunnettavuus.	Lautakunnan toimialueen ja tehtävien tekeminen tunnetuksi koko toimialueella.	Lautakunnan profiloituminen: oppaiden ja nettisivujen toteutus.

TALOUSNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2019	Mittari
Talouden hallinta.	Lautakunnan menot ovat hallinnassa.	Lautakunnan menojen kuukausiseuranta verrattuna talousarvioon.

PROSESSIT JA RAKENTEET NÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2019	Mittari
Asiantunteva ja riippumaton viranomaistoiminta.	Viranomaislautakunnan perehdyttäminen.	Koulutus- ja perehdyttämistilaisuudet (kpl/jäsen).

HENKILÖSTÖNÄKÖKULMA

Strateginen tavoite	Tavoite 2019	Mittari
Henkilöstön osaaminen ja jaksaminen muuttuvassa työympäristössä.	Henkilöstön riittävä täydennyskoulutus.	Koulutuspäivät (kpl/ henkilö).

TUNNUSLUVUT

Tunnusluku	TP 2017	TA 2018	TA 2019	SU 20120	SU 2021	SU 2022
Henkilöstö (htv)	2,5	2,5	3	3	3	3

Sitovuustaso:**264 JÄTELAUTAKUNTA**

Selite	TP2017	TA2018	TA2019	%	SU2020	SU2021	SU2022
TULOSLASKELMA							
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	108 217	138 000	165 800	20,1	167 640	170 390	173 380
Maksutuotot							
Tuet ja avustukset							
Muut toimintatuotot							
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	108 217	138 000	165 800	20,1	167 640	170 390	173 380
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-68 401	-90 930	-107 750	18,5	-110 230	-112 580	-114 970
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-11 738	-13 720	-17 400	26,8	-17 800	-18 200	-18 700
Muut henkilösivukulut	-2 157	-3 770	-3 710	-1,6	-3 700	-3 700	-3 800
Palvelujen ostot	-22 953	-27 201	-25 276	-7,1	-24 250	-24 250	-24 250
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-321	-600	-600		-600	-600	-600
Avustukset							
Muut toimintakulut	-2 647	-1 779	-11 064	521,9	-11 060	-11 060	-11 060
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-108 217	-138 000	-165 800	20,1	-167 640	-170 390	-173 380
TOIMINTAKATE	0	0	0	550,9	0	0	0

5. TULOSLASKELMAOSA

TULOSLASKELMA

Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, riittävätkö toimintatulot, verotulot, valtionosuudet ja rahoitustulot palvelujen tuottamisesta ja rahoituksesta aiheutuvien menojen kattamiseen. Tuloslaskelmaosan välituloksina esitetään seuraavat tiedot:

Toimintakate ilmoittaa paljonko käyttötalouden menoista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toimintakate on kunnilla aina negatiivinen, koska tärkeimmät tulolähteet verotulot ja valtionosuudet ovat tuloslaskelmassa toimintakatteen jälkeen.

Vuosikate ilmoittaa paljonko talousarviovuoden tulo- ja rahoituksesta jää investointien (omaraahoitusosuus) ja lainanlyhennysten kattamiseen. Vuosikatteen tulisi olla vähintään vuosipoistojen suuruinen, mutta pitemmällä aikavälillä keskimäärin nettoinvestointien suuruinen.

Tilikauden tulos ilmoittaa talousarviovuoden tulojen ja menojen erotuksen, kun vuosikatteen jälkeen huomioidaan vielä suunnitelman mukaiset poistot ja satunnaiset menot ja tulot.

Tilikauden yli-/alijäämä ilmoittaa talousarviovuoden yli-/alijäämän pakollisten ja vapaaehtoisten varustusten ja muiden tuloksen käsittelyä koskevien erien jälkeen.

Tuloslaskelman sitovat määrärahat ja tuloarviot:

Tuloslaskelmassa esitetään myös valtuustoon nähden sitovat määrärahat ja tuloarviot sekä ohjeellisesti sitovat perustelut.

Tuloslaskelmassa sitovia erä ovat: korkomenot ja muut rahoitusmenot yhteensä. Verotulojen, valtionosuuksien ja rahoituserien poikkeamisista on raportoitava valtuustolle talousarviovuoden aikana.

Talousarvion 2019 tuloslaskelma

Tuloslaskelma osoittaa, että toimintakate on 90,7 miljoonaa euroa negatiivinen. Toimintatulot ovat 57,0 miljoonaa euroa ja toimintamenot 147,8 miljoonaa euroa. Toimintatuloilla katetaan toimintamenoista 38,4 prosenttia.

Vuosikate on 5,2 miljoonaa euroa positiivinen. Vuosipoistojen määrä on noin 5,5 miljoonaa euroa. Vuosikatteen toteutuminen edellyttää, että toimintakatteen muutos on enintään +4,0 % ja verotulot ja valtionosuudet kasvavat 7,4 % kuluvan vuoden verorahoituksen toteumaennusteesta.

Talousarviovuoden 2018 tulos on negatiivinen 0,3 miljoonaa euroa ja tilikauden ylijäämäksi pelastuslaitoksen investointivarauksen ja poistoeron muutoksen jälkeen muodostuu 0,02 miljoonaa euroa.

Taloussuunnitelmakauden 2020 – 2022 tuloslaskelmat

Suunnitelmaavuoden 2020 vuosikate on 6,4 milj. euroa positiivinen. Vuosikatteen toteutuminen edellyttää, että toimintakatteen muutos on enintään +2,3 % ja verotulot kasvavat 4,4 %.

Vuosipoistojen määrä on n. 5,7 miljoonaa euroa. Suunnitelmaavuoden 2020 ylijäämäksi muodostuu 1,2 miljoonaa euroa.

Suunnitelmavuoden 2021 vuosikate on 6,6 milj. euroa positiivinen. Vuosikatteen toteutuminen edellyttää, että toimintakatteen muutos on enintään 2,4 % ja verotulot kasvavat noin 4,1 %, joka edellyttää tuloveroprosentin nostamista 0,25 %.

Vuosipoistojen määrä on noin 6,3 miljoonaa euroa. Suunnitelmavuoden 2021 ylijäämäksi muodostuu 1,2 miljoonaa euroa.

Suunnitelmavuoden 2022 vuosikate on 8,6 miljoonaa euroa positiivinen. Vuosikatteen toteutuminen edellyttää, että verotulot kasvavat noin 3,8 %.

Vuosipoistojen määrä on noin 6,8 miljoonaa euroa. Suunnitelmavuoden 2022 ylijäämäksi muodostuu 1,8 milj.euroa.

Selite	TP2017	TA2018	TA2019	%	SU2020	SU2021	SU2022
TULOSSELKÄ							
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	32 027 376	33 488 403	34 043 270	1,7	33 866 400	34 014 581	35 389 478
Maksutuotot	1 994 809	2 070 255	2 551 785	23,3	2 511 490	2 511 490	2 511 490
Tuet ja avustukset	1 529 164	849 460	806 680	-5,0	773 100	776 600	779 000
Muut toimintatuotot	10 402 168	10 847 517	19 644 841	81,1	19 278 748	19 378 848	19 478 948
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	45 953 517	47 255 635	57 046 576	20,7	56 429 738	56 681 519	58 158 916
TOIMINTAKULUT							
Palkat ja palkkiot	-37 032 494	-40 268 768	-41 228 316	2,4	-41 919 688	-43 036 524	-43 970 287
Eläkekulut	-7 792 085	-8 273 138	-8 560 250	3,5	-8 627 830	-8 820 630	-8 985 830
Muut henkilösivukulut	-1 136 763	-1 187 229	-999 700	-15,8	-1 019 940	-1 058 640	-1 089 340
Palvelujen ostot	-61 366 317	-62 275 015	-64 956 336	4,3	-66 429 260	-67 553 592	-68 763 842
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 066 608	-7 258 018	-7 112 714	-2,0	-7 023 005	-7 036 375	-7 021 555
Avustukset	-5 273 844	-5 555 050	-5 396 300	-2,9	-5 287 300	-5 268 400	-5 268 400
Muut toimintakulut	-7 669 227	-9 703 810	-19 520 042	101,2	-18 881 350	-18 880 150	-18 877 300
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-127 337 338	-134 521 028	-147 773 658	9,9	-149 188 373	-151 654 311	-153 976 554
TOIMINTAKATE	-81 383 821	-87 265 393	-90 727 082	4,0	-92 758 635	-94 972 792	-95 817 638
VEROTULOT JA VALTIONSUUDET							
Verotulot	54 577 966	54 500 000	58 900 000	8,1	61 500 000	64 000 000	66 400 000
Valtionosuudet	35 297 975	35 843 000	37 239 000	3,9	38 164 000	38 831 000	39 518 000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT							
Korkotuotot	74 233	115 000	97 000	-15,7	57 000	57 000	57 000
Muut rahoitustuotot	75 590	52 000	57 000	9,6	52 000	52 000	52 000
Korkokulut	-462 021	-430 000	-365 000	-15,1	-600 000	-1 353 138	-1 567 338
Muut rahoituskulut	-8 233	-2 000	-6 000	200,0	-7 000	-7 000	-7 000
VUOSIKATE	8 171 689	2 812 607	5 194 918	84,7	6 407 365	6 607 070	8 635 024
POISTOT JA ARVONALENTUMISET							
Suunn.mukaiset poistot	-5 065 781	-5 236 676	-5 522 343	5,5	-5 665 235	-6 279 475	-6 785 755
Arvonalentumiset		-3 400 000		-100,0			
TILIKAUDEN TULOS	3 105 908	-5 824 069	-327 425	-94,4	742 130	327 595	1 849 269
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	-6 185	500 000	402 475	-19,5	506 988	921 707	
Varausten lis.(-)tai väh.(+)		-50 000	-50 000		-50 000		
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	3 099 723	-5 374 069	25 050	-100,5	1 199 118	1 249 302	1 849 269

Verorahoitus

Tuloslaskelman verorahoitus muodostuu verotuloista ja valtionosuuksista yhteensä.

VEROTULOT	Tilinpäätös 2017	Talousar- vio 2018	Toteutumi- nen 2018	Talousar- vio 2019	Muut% 18/19	TA-SUUNN 2020	TA-SUUNN 2021	TA-SUUNN 2022
<u>Kunnan tulovero</u>	45 777 900	45 600 000	45 400 000	50 100 000	10,35	52 600 000	54 900 000	57 100 000
<u>Yhteisövero</u>	3 933 979	3 700 000	3 200 000	3 700 000	15,63	3 800 000	3 900 000	4 000 000
<u>Kiinteistövero</u>	4 866 087	5 200 000	5 100 000	5 100 000	0,00	5 100 000	5 200 000	5 300 000
VEROTULOT YH- TEENSÄ	54 577 965	54 500 000	53 700 000	58 900 000	9,68	61 500 000	64 000 000	66 400 000
Muutos % (edell. vuo- teen)	1,0	-0,1	-1,6	9,7		4,4	4,1	3,8
VALTIONOSUUDET	Tilinpäätös 2017	Talousar- vio 2018	Toteutumi- nen 2018	Talousarvio 2019	Muu- tos% 16/17	TA-SUUNN 2020	TA-SUUNN 2021	TA-SUUNN 2022
Peruspalvelujen valtion- osuus	26 650 433	27 052 000	27 293 431	28 544 000	4,58	28 573 000	28 668 000	28 868 000
Verotuloihin perustuva tasaus	8 550 372	8 565 000	8 526 573	8 595 000	0,80	9 491 000	10 043 000	10 500 000
Opetus- ja kulttuuritoi- men muut valtionosuu- det	97 170	-36 000	23 462	100 000	326,22	100 000	120 000	150 000
VALT.OSUUDET YHTEENSÄ	35 297 975	35 581 000	35 843 466	37 239 000	3,89	38 164 000	38 831 000	39 518 000
Muutos % (edell. vuo- teen)	3,7	0,8	1,5	3,9		2,5	1,9	1,8
VERORAHOTUS YHT.	89 875 940	90 081 000	89 543 466	96 139 000	7,37	99 664 000	102 831 000	105 918 000
Muutos % (edell. vuo- teen)	2,1	0,2	-0,4	7,4		3,7	3,2	3,0
Tuloveroprosentti	21,50	21,50	21,50	22,00		22,00	22,25	22,25
Kiinteistöveropro- sentit:								
- yleinen	1,30	1,30	1,30	1,30		1,30	1,30	1,30
- vakituisten asuinraken- nusten	0,70	0,70	0,70	0,70		0,70	0,70	0,70
- muiden asuinrakennus- ten	1,15	1,15	1,15	1,15		1,15	1,15	1,15
- voimalaitosten	2,85	3,10	3,10	3,10		3,10	3,10	3,10
- rakentamaton raken- nuspaikka	3,00	3,00	3,00	3,00		3,00	3,00	3,00
- yleishyödyllisen yhteis- ön	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00

Verotulot

Verotulot muodostuvat kunnan tuloverosta, osuudesta yhteisöveron tuottoon ja kiinteistöverosta. Valtuusto on vahvistanut vuoden 2019 tuloveroprosentiksi 22,00 % ja kiinteistöveroprosenteiksi seuraavat: yleinen 1,30 %, vakituisten asuinrakennusten 0,70 %, muiden asuinrakennusten 1,15 %, voimalaitosten 3,10 %, rakentamattomien rakennuspaikkojen 3,00 % ja yleishyödyllisten yhteisöjen 0,00 %.

Kaupungin osuus yhteisöverosta perustuu vuosittain vahvistettavaan kuntakohtaiseen suhteelliseen osuuteen kunnille tilittävistä yhteisöveroista. Kuntien osuus yhteisö-verosta on noin 31,35 vuonna 2019. Vuoden 2019 kuntakohtainen yhteisövero-osuus määräytyy verovuosien 2016 ja 2017 verotustietojen ja toimipaikkatietojen perusteella laskettuna jako-osuutena.

Kunnallisveron tuottoon vaikuttaa tuloveroprosentin taso ja veronalaisten tulojen kehitys. Kiinteistöveron tuottoon vaikuttaa kiinteistöveroprosenttien taso ja kiinteistöjen määrän ja arvon kehitys. Yhteisöveron tuottoon vaikuttaa jako-osuusmuutokset (valtio/kunnat) ja yritysten tuloksissa ja työpaikkamäärissä tapahtuvat muutokset.

Kunnallisveron osuus kaikista verotuloista vuonna 2019 on 85,1 % (vuonna 2018: 84,5 %), kiinteistöveron 8,7 % (2018: 9,5 %) ja yhteisöveron 6,2 % (2018: 6,0 %).

Valtionosuudet

Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö

Peruspalvelujen valtionosuuden perusteena ovat sosiaali- ja terveydenhuollon, esi- ja perusopetuksen ja yleisten kirjastojen laskennalliset kustannukset sekä asukaskohtaisen taiteen perusopetuksen ja kuntien yleisen kulttuuritoimen laskennalliset perusteet. Uudessa järjestelmässä peruspalvelujen laskennallisia kustannuksia koskee yksi yhteinen ikäryhmitys. Järjestelmään sovelletaan ikäryhmituksen lisäksi seuraavia kriteereitä: sairastavuus, työttömyysaste, kaksikielisyys, vieraskielisyys, asukastiheys, saaristoisuus ja koulutustausta.

Laskennallisen osan valtionosuus saadaan vähentämällä kuntakohtaisesta laskennallisten kustannusten yhteismäärästä kunnan omarahoitusosuus, joka on kaikille kunnille asukasta kohti yhtä suuri.

Tämän lisäksi kunnalle myönnetään valtionosuutta kolmen lisäosan perusteella. Lisäosissa ei ole omarahoitusosuutta. Lisäosia ovat syrjäisyys, työpaikkaomavaraisuus ja saamelaisuus.

Lisäksi osana valtionosuusjärjestelmää on verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus. Tasausraja on nostettu sataan prosenttiin. Tasausrajan alapuolella oleville kunnille tasauslisänä lisätään valtionosuuteen tasausrajan ja kunnan laskennallisen verotulon erotuksesta 80 % (kunnan omavastuu 20 %).

Valtionosuudet maksetaan kunnille kuukausittain ilman korvamerkintää yhtenä eränä.

Korkotulot ja muut rahoitustulot

Korkotulot muodostuvat antolainojen koroista sekä sijoitusten, talletusten ja kassavarojen korkotuloista. Korkotulot ovat n. 97.000 euroa vuonna 2019. Ylivieskalla ei ole pitkäaikaisia sijoituksia tai talletuksia.

Muihin rahoitustuloihin kirjataan mm. verotilitysten korot, osingot ja provisiotuotot, viivästyskorot, arvopapereiden myyntivoitot ja muut rahoitustulot. Muut rahoitustulot ovat yhteensä n. 57.000 euroa.

Korkomenot ja muut rahoitusmenot

Korkomenot muodostuvat lyhytaikaisten ja pitkäaikaisten lainojen korkomenoista. Lainojen korkomenoihin ja korkosuojauksista aiheutuviin menoihin on varattu yhteensä 365.000 euroa vuodelle 2019. Varaus perustuu oletukseen, että valtaosa lainakannasta pidetään sidottuna lyhytaikaisiin lainoihin, joiden viitekorkojen on ennakoitu säilyvän negatiivisena vuoden 2019 loppuun. Kaupungin maksama keskikorko on tällä hetkellä noin 0,4 %:a, mutta se tulee nousemaan suunnitelmavuosille yleisen korkotason nousun ja korkosuojausten alkamisen myötä 2020-luvulla.

Muihin rahoitusmenoihin kirjataan mm. verotilitysten korkomenot, viivästyskorot ja sosiaalikulusten oikaisut.

Poistot ja arvonalentumiset

Suunnitelmapoistot lasketaan valtuuston vahvistaman poistosuunnitelman mukaisilla poistoajoilla ja -perusteilla. Poistot ovat n. 5,5 milj. euroa vuonna 2019. Mittavasta investointiohjelmasta johtuen poistojen määrää kasvaa voimakkaasti vuosina 2019-2021. Poistot ovat vuonna 2020 noin 5,7 miljoonaa euroa, vuonna 2021 noin 6,3 miljoonaa euroa ja 2022 noin 6,8 miljoonaa euroa.

Varausten muutos

Investointi- /poistoerovarausten muutos määräytyy Jokilaaksojen pelastuslaitoksen nettoinvestointien ja vuosipoistojen erotuksesta.

Pelastuslaitoksen nettoinvestoinnit ovat pienentyneet vuodesta 2018 lähtien, koska investointien sijaan uutta kalustoa on hankittu leasing-rahoituksella.

6. INVESTOINTIOSA

INVESTOINNIT 2019- 2022

Sitovuustaso merkitty harmaalla värillä.

HANKERYHMÄ/ HANKE	TILINPÄÄTÖS 2017	TALOUSARVIO 2018	TALOUSARVIO 2019	Suunnitelma 2020	Suunnitelma 2021	Suunnitelma 2022
Maa- ja vesialueet						
Vastuutoimielin: Kaupunginhallitus						
Vastuuviranhaltija: kaupunginjohtaja, tekninen johtaja						
Menot	-794 716	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000
Tulot sis. myyntivoitot	957 235	800 000	800 000	800 000	800 000	800 000
Netto	162 519	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000
Perustelut: Maa-alueiden ostot ja myynnit						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi: 0 euroa						
Irtain omaisuus						
Vastuutoimielin: Kaupunginhallitus						
Vastuuviranhaltija: talousjohtaja						
Yhteiset atk-hankinnat	Menot	-15 280	-70 000	-30 000	-10 000	-10 000
	Tulot	0	0	0	0	0
	Netto	-15 280	-70 000	-30 000	-10 000	-10 000
Perustelut: Atk-laite- ja ohjelmistohankinnat.						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi: -7 500 euroa						
Vastuutoimielin: Pelastuslaitoksen johtokunta						
Vastuuviranhaltija: pelastusjohtaja						
Pelastuslaitos	Menot	-570 436	-50 000	-50 000	0	0
	Tulot	72 000	0	0	0	0
	Netto	-642 436	-50 000	-50 000	0	0
Perustelut: Jokilaaksojen pelastuslaitoksen ajoneuvokalusto- ja muut hankinnat.						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi: -6250 euroa						
Vastuutoimielin: Sivistyslautakunta						
Vastuuviranhaltija: varhaiskasvatusjohtaja						
Varhaiskasvatus	Menot	0	-12 000	-12 000	0	0
	Tulot	0	0	0	0	0
	Netto	0	-12 000	-12 000	0	0
Perustelut: Tietojärjestelmä ja web-järjestelmän kehittäminen						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi: -3 000 euroa						
Vastuutoimielin: Liikuntalautakunta						
Vastuuviranhaltija: Liikuntajohtaja						
Liikuntapalvelut	Menot	-31 059	-159 200	-10 000	-10 000	-15 000
	Tulot	0	0	0	0	0
	Netto	-31 059	-159 200	-10 000	-10 000	-15 000
Perustelut: Kaluston uusiminen						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/1.vuosi: -2 000 euroa						

HANKERYHMÄ/ HANKE	TILINPÄÄTÖS 2017	TALOUSARVIO 2018	TALOUSARVIO 2019	Suunnitelma 2020	Suunnitelma 2021	Suunnitelma 2022
Vastuutoimielin: Kirjasto- ja kulttuurilautakunta						
Vastuuviranhaltija: kirjastojohtaja						
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut	Menot	0	-15 000	-15 000	0	0
	Tulot	0	0	0	0	0
	Netto	0	-15 000	-15 000	0	0
Perustelut: Kirjaston kalusteiden uusimista						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi: -5 000 euroa						
Vastuuviranhaltija: kulttuurijohtaja						
Kirjasto- ja kulttuuripalvelut	Menot	0	-15 000	-40 000	-10 000	0
	Tulot	0	0	0	0	0
	Netto	0	-15 000	-40 000	-10 000	0
Perustelut: Tekniikan uusimista Akustiikassa						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi: -10 000 euroa						
Vastuutoimielin: Teknisten palveluiden lautakunta						
Vastuuviranhaltija: tekninen johtaja						
Tekniset palvelut	Menot	-33 711	-80 000	-50 000	-30 000	-30 000
	Tulot	0	0	0	0	0
	Netto	-33 711	-80 000	-50 000	-30 000	-30 000
Perustelut: Kalusto						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi: -10 000 euroa						
Irtain omaisuus yhteensä	Menot	-674 681	-216 000	-207 000	-110 000	-55 000
	Tulot	72 000	0	0	0	0
	Netto	-746 681	-216 000	-207 000	-110 000	-55 000

HANKERYHMÄ/ HANKE	TILINPÄÄTÖS 2017	TALOUSARVIO 2018	TALOUSARVIO 2019	Suunnitelma 2020	Suunnitelma 2021	Suunnitelma 2022
Talonrakentaminen						
Vastuutoimielin: Teknisten palveluiden lautakunta						
Vastuuviranhaltija: tekninen johtaja, rakennuspäällikkö						
Terveyskeskus	Menot	0	-50 000	-800 000	-300 000	0
	Tulot	0	0	0	0	0
	Netto	0	-50 000	-800 000	-300 000	0
Perustelut: Terveyskeskuksen puhdistila ja hammashoitolan tilojen remontointi						
Kustannusarvio: -1 150 000 euroa						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi: -38 333 euroa						
Yhtenäiskoulu	Menot	-106 795	0	-3 375 000	-7 375 000	-5 000 000
	Tulot	0	0	0	0	0
	Netto	-106 795	0	-3 375 000	-7 375 000	-5 000 000
Perustelut: Uuden yhtenäiskoulun rakentaminen Taanilan alueelle						
Kustannusarvio: -16 150 000 euroa						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi: -538 333 euroa						
Jokirannan koulu	Menot	-985 857	-500 000	-3 375 000	-7 375 000	-5 000 000
	Tulot	0	0	0	0	0
	Netto	-985 857	-500 000	-3 375 000	-7 375 000	-5 000 000
Perustelut: Jokirannan koulun rakentaminen						
Kustannusarvio: -16 750 000 euroa						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi: -558 333 euroa						

HANKERYHMÄ/ HANKE		TILINPÄÄTÖS TALOUSARVIO		TALOUSARVIO	Suunnitelma	Suunnitelma	Suunnitelma
		2017	2018	2019	2020	2021	2022
Vähäkankaan koulu	Menot	0	0	0	0	-500 000	-3 000 000
	Tulot	0	0	0	0	0	0
	Netto	0	0	0	0	-500 000	-3 000 000
Perustelut: Vähäkankaan uusi koulu							
Kustannusarvio:		-3 500 000 euroa					
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi:		-116 667 euroa					
Ojakylän koulu	Menot	0	0	0	0	0	-100 000
	Tulot	0	0	0	0	0	0
	Netto	0	0	0	0	0	-100 000
Perustelut: Ojakylän koulun korjauksen/laajennuksen suunnittelu							
Kustannusarvio:		-100 000 euroa					
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi:		0 euroa					
Simonpuiston päiväkodin korjaus ja laajennus	Menot	0	0	-1 500 000	-1 000 000	0	0
	Tulot	0	0	0	0	0	0
	Netto	0	0	-1 500 000	-1 000 000	0	0
Perustelut: Simonpuiston päiväkodin korjaus ja laajennus							
Kustannusarvio:		-2 500 000 euroa					
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi:		-100 000 euroa					
Liikuntakeskus	Menot	0	0	0	0	0	-2 000 000
	Tulot	0	0	0	0	0	0
	Netto	0	0	0	0	0	-2 000 000
Perustelut: Liikuntakeskuksen saneeraus							
Kustannusarvio: Tarkentuu, kun suunnittelu aloitetaan suunnitelmavuosina							
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi:		-66 667 euroa					
Kirjasto	Menot	0	0	0	0	0	-3 400 000
	Tulot	0	0	0	0	0	0
	Netto	0	0	0	0	0	-3 400 000
Perustelut: Kirjaston uudistaminen							
Kustannusarvio: Tarkentuu, kun suunnittelu aloitetaan suunnitelmavuosina							
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi:		-113 333 euroa					
Pelastuslaitos	Menot	0	-350 000	-300 000	0	0	0
	Tulot	0	0	0	0	0	0
	Netto	0	-350 000	-300 000	0	0	0
Perustelut: Ensihoidon siirtotilat korvataan rakennettavalla tilalla.							
Kustannusarvio:		-650 000 euroa					
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi:		-21 667 euroa					
Muut talonrakennusinvestoinnit	Menot	-781 724	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000
	Tulot	212 139		0	0	0	0
	Netto	-993 863	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000
Perustelut: Rahkolan koulun korjaustyöt, muut rakennusten pienemmät korjaukset sekä piha-alueiden kunnostukset							
Teknisten palveluiden lautakunta päättää kohdesuunnitelman ja kustannusarviot.							
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi:		-109 000 euroa					
Talonrakentaminen yhteensä	Menot			-9 850 000	-16 550 000	-11 000 000	-8 900 000
	Tulot			0	0	0	0
	Netto			-9 850 000	-16 550 000	-11 000 000	-8 900 000

HANKERYHMÄ/ HANKE	TILINPÄÄTÖS 2017	TALOUSARVIO 2018	TALOUSARVIO 2019	Suunnitelma 2020	Suunnitelma 2021	Suunnitelma 2022
Liikennealueet						
Vastuutoimielin: Teknisten palveluiden lautakunta						
Vastuuviranhaltija: tekninen johtaja, kuntatekniikan päällikkö						
Muut liikennealueet	Menot	-2 243 387	-1 500 000	-800 000	-800 000	-1 000 000
	Tulot	0	0	0	0	0
	Netto	-2 243 387	-1 500 000	-800 000	-800 000	-1 000 000
Perustelut: Katujen ja kevyen liikenteen väylien rakentaminen, katujen päällystäminen, sillat ja katuvalaistus. Teknisten palveluiden Itk päättää kohteiden tarkemman kustannusarvion ja kohdesuunnitelman nimeämättömille.						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/1.vuosi: -160 000 euroa						
Keskustan liikennejärjestelyt	Menot	-518 892	-800 000	-800 000	-500 000	-500 000
	Tulot	0	0	0	0	0
	Netto	-518 892	-800 000	-800 000	-500 000	-500 000
Perustelut: Keskustan alueen katujen ja putkien saneerauksen jatkaminen						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/1.vuosi: -160 000 euroa						
VT 27 kaupungin osuus	Menot	0	-700 000	-700 000	0	0
	Tulot	0	0	0	0	0
	Netto	0	-700 000	-700 000	0	0
Perustelut: Valtatie 27:n saneeraus välillä Valtakatu-Palkkitie ELY-keskuksen ja kaupungin toimesta						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi: -93 333 euroa						
Ratapihan järjestelyt	Menot	0	-3 500 000	-500 000	0	0
	Tulot	0	0	0	0	0
	Netto	0	-3 500 000	-500 000	0	0
Perustelut: Rautatieaseman edustan ratapihan järjestelyt, kaupungin osuus						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi: 0 euroa						
Taanilan alueen liikennejärjestelyt	Menot	0	0	-500 000	-500 000	-500 000
	Tulot	0	0	0	0	0
	Netto	0	0	-500 000	-500 000	-500 000
Perustelut: Taanilan alueen liikennejärjestelyt						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/1.vuosi: -300 000 euroa						
Jokirannan koulun alueen liikennejärjestelyt	Menot	0	0	0	-100 000	-200 000
	Tulot	0	0	0	0	0
	Netto	0	0	0	-100 000	-200 000
Perustelut: Jokirannan koulun alueen liikennejärjestelyt						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/1.vuosi: -60 000 euroa						
Närhitien ratasilta	Menot	0	0	0	0	-100 000
	Tulot	0	0	0	0	0
	Netto	0	0	0	0	-100 000
Perustelut: Närhitien ratasilta						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/1.vuosi: -520 000 euroa						
Koskipuhdon alikulku	Menot	0	0	0	0	-600 000
	Tulot	0	0	0	0	0
	Netto	0	0	0	0	-600 000
Perustelut: Koskipuhdon alikulun saneeraus						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/1.vuosi: -120 000 euroa						

HANKERYHMÄ/ HANKE	TILINPÄÄTÖS 2017	TALOUSARVIO 2018	TALOUSARVIO 2019	Suunnitelma 2020	Suunnitelma 2021	Suunnitelma 2022
Viemärlaitos						
Vastuutoimielin: Teknisten palveluiden lautakunta						
Vastuuviranhaltija: tekninen johtaja ja kuntatekniikan päällikkö						
Menot	-714 909	-500 000	-500 000	-600 000	-750 000	-750 000
Tulot	0	0	0	0	0	0
Netto	-714 909	-500 000	-500 000	-600 000	-750 000	-750 000
Perustelut: Viemäriinjojen ja pumppaamojen rakentaminen ja kunnostaminen. Suunnitelmavuosina Rannan alueen viemärointi. Teknisten palveluiden Itk päättää kohteiden tarkemman kustannusarvion ja kohdesuunnitelman nimeämättömille kohteille.						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/1.vuosi: -100 000 euroa						
Puistoalueet						
Vastuutoimielin: Teknisten palveluiden lautakunta						
Vastuuviranhaltija: tekninen johtaja ja kuntatekniikan päällikkö						
Menot	-50 317	-160 000	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000
Tulot	0	0	35 000	0	0	0
Netto	-50 317	-160 000	-115 000	-80 000	-80 000	-80 000
Perustelut: Puistojen rakentaminen ja kunnostaminen. Kekajärven kunnostuksen avustus. Teknisten palveluiden Itk päättää kohdesuunnitelman ja kustannusarviot.						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/1.vuosi: -23 000 euroa						
Liikunta-alueet						
Vastuutoimielin: Teknisten palveluiden lautakunta						
Vastuuviranhaltija: tekninen johtaja, kuntatekniikan päällikkö ja liikuntajohtaja						
Menot	-181 222	-400 000	-300 000	-60 000	-60 000	-60 000
Tulot	0	25 000	20 000	40 000	0	0
Netto	-181 222	-425 000	-320 000	-100 000	-60 000	-60 000
Perustelut: Liikuntapaikkojen ja -alueiden rakentaminen ja kunnostaminen. Vuonna 2019 yleisurheilukentän saneeraus. Teknisten palveluiden Itk päättää kohdesuunnitelman ja tarkemmat kustannusarviot yhteistyössä liikuntaltn kanssa.						
Poistot suunnitelman mukaan, euroa/1.vuosi: -64000 euroa						

	TILINPÄÄTÖS 2017	TALOUSARVIO 2018	TALOUSARVIO 2019	Suunnitelma 2020	Suunnitelma 2021	Suunnitelma 2022
INVESTOINNIT	Menot	-13 878 237	-13 752 000	-14 537 000	-19 600 000	-14 945 000
YHTEENSÄ	Tulot	1 241 374	825 000	855 000	840 000	800 000
	Netto	-12 636 863	-12 927 000	-13 682 000	-18 760 000	-14 145 000

*Poistot suunnitelman mukaan, euroa/vuosi -kohtaan on merkitty voimassa olevan poistosuunnitelman mukaisen vuosipoiston määrän (tasapoistot).

**Poistot suunnitelman mukaan, euroa/1.vuosi -kohtaan on merkitty voimassa olevan poistosuunnitelman mukaisen ensimmäisen vuoden vuosipoisto (menojäännöspoistot).

7. RAHOITUSOSA

RAHOITUSLASKELMA

Talousarvion rahoitusosassa osoitetaan miten talousarvio vaikuttaa kunnan maksuvalmiuteen. Rahoituslaskelmalla osoitetaan kuinka paljon kunnan toiminnan ja sen investointien kassavirta on ylijäämäinen tai alijäämäinen. Rahoitustoiminnan muutokset osoittavat, miten alijäämäinen nettokassavirta on rahoitukseksi katettu tai miten ylijäämäinen nettokassavirta on käytetty rahoitusaseman muuttamiseen.

Tuloslaskelmasta rahoituslaskelmaan tuodaan vuosikate sekä satunnaiset tulot ja menot. Investointiosasta rahoituslaskelmaan tuodaan investointimenot yhteensä ja investointien rahoitustulot (mm. valtionosuudet) sekä käyttöomaisuuden myyntitulot.

Tuloslaskelmasta ja investointiosasta siirtyvien meno- ja tuloerien lisäksi rahoituslaskelmassa arvioidaan antolainojen ja ottolainojen muutokset.

Rahoituslaskelman pitkäaikaisten lainojen lisäys -kohtaan arvioidaan, kuinka paljon talousarviovuonna ja suunnitelmavuosina tarvitaan pitkäaikaista lainaa kattamaan rahoitustarvetta. Vastaavasti lyhytaikaisten lainojen muutokset -kohtaan arvioidaan lyhytaikaisen rahoituksen lisäysten ja vähennysten muutos.

Rahoituslaskelman sitovat määrärahat ja tuloarviot sekä ohjeellisesti sitovat perustelut:

Rahoituslaskelmassa esitetään valtuustoon nähden sitovat määrärahat ja tuloarviot sekä ohjeellisesti sitovat perustelut.

Rahoituslaskelmassa sitovia eriä ovat: antolainasaamisten lisäykset ja lainakannan muutos (pitkäaikaisten ja lyhytaikaisten lainojen lisäys/pitkäaikaisten ja lyhytaikaistenlainojen vähennys).

Kaupungin ottamien korollisten velkakirja- ja kuntatodistuslainojen määrä on vuoden 2019 lopussa noin 91,3 milj. euroa ja suunnitelmakauden lopussa vuonna 2022 noin 117,1 milj. euroa. Lainoista noin 98 % on markkinakorkoon sidottuja lyhyt- tai pitkäaikaisia vaihtuvakorkoisia lainoja. Vuoden 2022 loppuun mennessä vaihtuvakorkoisten lainojen osuus on 100 %.

Koron nousuun liittyviltä riskeiltä on suojauduttu ja suojaudutaan pitkäaikaisille koronvaihtosopimuksilla. Vaihtuvakorkoisen lainakannan suojausaste pidetään keskimäärin 35-60 prosentissa. Suojausaste voi jonakin vuonna alittaa ja jonakin vuonna ylittää tavoitteen mukaisen suojausasteen.

Talousarvion 2019 rahoituslaskelma

Vuoden 2019 talousarvion rahoituslaskelma osoittaa, että toiminnan ja investointien rahavirran vaikutus on maksuvalmiuden kannalta negatiivinen noin 8,8 miljoonaa euroa.

Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset ovat noin 4,0 milj. euroa ja lainojen lisäykset 12,7 milj. euroa. Lainakannan lisäys vuonna 2018 on noin 8,8 milj. euroa.

Antolainojen muutoksissa on Ylivieskan kulttuurikeskuksen kannatusyhdistys ry:lle myönnetyn antolainan lyhennyksiä noin 10.000 euroa vuodessa.

Talousarvion 2019 vaikutus maksuvalmiuteen on 0 euroa.

Taloussuunnitelmakauden 2020 – 2022 rahoituslaskelmat

Vuoden 2020 rahoituslaskelma osoittaa, että toiminnan ja investointien rahavirran vaikutus on maksuvalmiuden kannalta negatiivinen 12,62 milj. euroa.

Lainojen lyhennykset ovat arviolta 1,7 milj. euroa ja lainojen lisäykset 14,4 milj.euroa. Lainakannan lisäys on noin 12,6 milj. euroa.

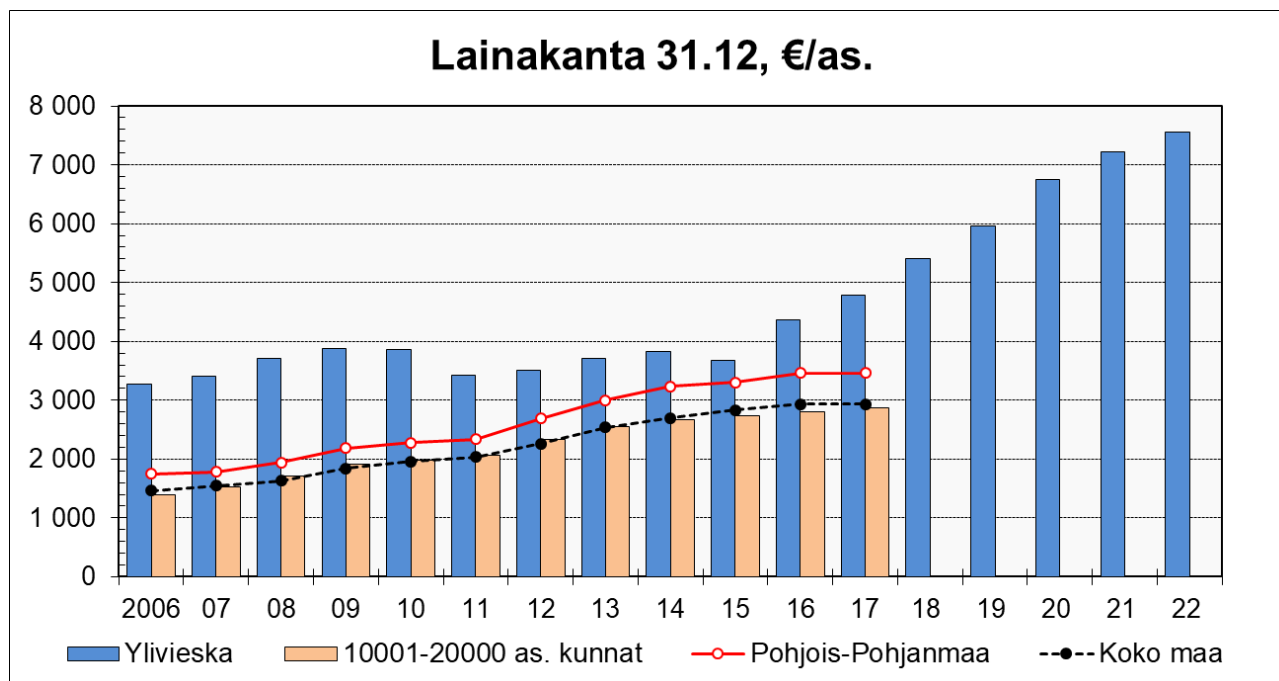
Vuoden 2021 rahoituslaskelma osoittaa, että toiminnan ja investointien rahavirran vaikutus on maksuvalmiuden kannalta negatiivinen noin 7,9 milj.euroa.

Lainojen lyhennykset ovat arviolta 1,4 milj. euroa ja lainojen lisäykset 9,2 milj.euroa. Lainakannan lisäys on noin 7,9 milj. euroa.

Vuoden 2022 rahoituslaskelma osoittaa, että toiminnan ja investointien rahavirran vaikutus on maksuvalmiuden kannalta negatiivinen 5,2 milj.euroa.

Lainojen lyhennykset ovat arviolta noin 0,1 milj. euroa ja lainojen lisäykset 5,3 euroa. Lainakannan lisäys vuonna on noin 5,2 milj. euroa.

RAHOITUSLASKELMA						
	TILINPÄÄTÖS 2017	TALOUSARVIO 2018	TALOUSARVIO 2019	VALMISTELU 2020	VALMISTELU 2021	VALMISTELU 2022
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
Vuosikate (+ / -)	8 171 720	2 812 607	5 194 918	6 407 365	6 607 070	8 635 024
Satunnaiset erät (+/-)		0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjaukset (+ / -)	-792 611	-300 000	-300 000	-300 000	-400 000	-400 000
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
Investointimenot (-)	-13 878 237	-12 961 200	-14 537 000	-19 600 000	-14 945 000	-14 245 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	72 000	25 000	75 000	45 000	0	0
Pysyvien vast. hyödykkeiden luovutustulot (+)	1 169 374	800 000	800 000	800 000	800 000	800 000
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-5 257 754	-9 623 593	-8 767 082	-12 647 635	-7 937 930	-5 209 976
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Antolainauksen muutokset						
Lisäykset (-)	-27 500	0	0	0	0	0
Vähennykset (+)	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+)	0	13 600 000	12 700 000	14 350 000	9 250 000	5 250 000
Pitkäaik. lainojen vähennys (-)	-4 388 900	-4 000 000	-3 972 000	-1 722 000	-1 367 000	-76 976
Lyhytaikaisten lainojen lis + / väh -	11 000 000	13 593	29 082	9 635	44 930	26 952
Muut maksuvalmiuden muutokset	-2 126 054	0	0	0		
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	-790 208	0	0	0	0	0
Lainamäärän muutokset	6 611 100	9 613 593	8 757 082	12 637 635	7 927 930	5 199 976
Lainat yhteensä 31.12.	72 927 790	82 541 383	91 298 465	103 936 100	111 864 030	117 064 006
Lainat e/asukas 31.12.	4 780	5 413	5 967	6 749	7 217	7 553

Lainakannan kasvutahti on kova ja peruskunnan osalta suunnitelmakauden lopussa yli 7500 euroa/asukas. Vuoden 2017 lopussa manner-Suomen korkein lainakanta oli 10.007 euroa/asukas ja toiseksi korkein 7775 euroa/asukas.